Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 283

Ljubljana, torek 6. decembra 1932

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p. š. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—, Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po tarifu.

Angleške grožnje Ameriki

Anglija napoveduje uvedbo novih zaščitnih carin, če ne bo Amerika popustila v vprašanju vojnih dolgov

London, 5. decembra. AA. Glede na možnost, da bo ameriški parlament odbil predlog angleške vlade za odgoditev plačil, ki zapadejo 15. decembra, izjavljajo v vladnih krogih:

Velika Britanija je bila doslej najboljši odjemalec ameriškega blaga. Če bi morala 15. decembra plačati svoj dolg Ameriki, bo nato prisiljena uvesti na blago iz Amerike posebne carine, da prepreči nadaljnji padec angleškega funta. Prvi, ki bi bili od teh carin prizadeti, bi bili ameriški farmarji. Prve posledice bi se torej občutile na ameriškem trgu samem. Prav tako bi morala angleška vlada uvesti carine na blago iz onih držav, ki spadajo med dolžnice Zedinjenih držav; kajti tudi v tem primeru bi bila dana nevarnost, da bi te države oddajale funte za blago, prodano v Anglijo, Zedinjenim državam in da bi tako rekoč s funti odplačevale svoje dolgove v Ameriki.

Po končani svetovni vojni je Velika Britanija ohranila svoj tradicionalni sistem svobodne trgovine. Posledica tega sistema je bila, da so Ameriki dolžne države prodajale svoje blago v Angliji, izkupiček pa pošiljale Zedinjenim državam v odplačilo svojih dolgov. Zato bo morala angleška vlada izpremeniti ta sistem tudi pod pritiskom sedanjih dogodkov in omejiti uvoz iz teh držav, da ohrani svojo valuto. Letni presežek uvoza nad izvozom znaša v Veliki Britaniji več sto milijonov funtov. Vlada bo morala zato razmotrivati, kako naj doseže, da se bo ta presežek funtov, ki roma v druge države, vrnil nazaj v Veliko Britanijo in na njena tržišča.

»Times« poudarja, da ta akcija ni mišljena kot represalija, temveč kot ukrep, ki naj izenači neizbežne posledice vojnih plačil. Brez takih zaščitnih ukrepov bi prenos tako velikih vsot moral še nadalje pritiskati na vrednost angleškega funta. Funt bi ponovno padel napram zlatu, pa tudi zlato samo bi v vrednosti padlo in s tem slabo vplivalo na valute vseh držav sveta z Zedinjenimi državami vred.

»Financial News« pravi, da bo padanje funta silno vplivalo na cene sirovin, kar bo samo podaljšalo svetovno gospodarsko krizo. — »Sunday Times« piše, da se je ne glede na to, kakšno stališče bo zavzel ameriški kongres, položaj popravil. Revizija vojnih dolgov je neizbežna in tako se bo odprla pot za obnovo prejšnje mednarodne finančne strukture.

Ameriški poslanik Mellon je imel v soboto konferenco z namestnikom predsednika vlade Baldwinom. Njun razgovor je trajal dobro uro. O konferenci je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi, da je Mellon obvestil Baldwina o poslanici, ki jo namerava Hoover predložiti washingtonskemu kongresu o stališču ameriške vlade napram vprašanju vojnih dolgov. Verjetno je, da bo kongres zahteval pojasnilo zaradi odstavka v angleški noti, ki govori o potrebi redukcije sedanjega obsega angleško-ameriških trgovinskih odnošajev. Redukcija naj bi se izvršila v primeru, če bi ameriška vlada vztrajala pri svoji zahtevi, da se ima plačati decembrski obrok vojnih dolgov. Kakor znano, tolmačijo ameriški finančni krogi to klavzulo kot grožnjo ter pravijo, da namerava Anglija v danem primeru napovedati Ameriki carinsko vojno. Baldwin je skušal glede tega pomiriti Mellona z izjavo, da Anglija noče uveljavljati svojih zahtev z »borbenimi carinami«.

NOVA DEMARŠA V SOFIJI

Ker je bolgarska vlada kršila dogovor o vzdrževanju reda na meji, je naša vlada začasno ustavila izvajanje dogovora o dvolastnikih

Beograd, 5. decembra. AA. Glede na obmejni incident pri vasi Resni v bosiljgrajskem srezu dne 19. novembra je kraljevska jugoslovenska vlada zahtevala preko svojega poslanika v Sofiji, da se skliče mešana anketna komisija, ustanovljena z dogovorom z dne 14. februarja 1930 glede vzdrževanja reda na bolgarsko-jugoslovenski meji.

Bolgarska vlada je to zahtevo odbila, češ da je bil ta dogodek likvidiran na sestanku med bolgarskimi in jugoslovenskimi obmejnimi oficirji, ki se je vršil po njenem zatrjevanju na željo bolgarskih oblastih dne 20. novembra. Poročilo bolgarske vlade obenem pravi, da se naše obmejne oblasti v tem vprašanju niso držale predpisov pravilnika B, ki je sestavni del dogovora z dne 14. februarja 1930, ker niso obvestile sosedne bolgarske straže o tem incidentu.

Toda ta trditev se je na podlagi avtentično preiskanega incidenta pokazala kot netočna. Ni res, da jugoslovenska straža ne bi bila obvestila sosedne bolgarske postaje o incidentu in tudi ni res, da se je sestanek obmejnih oficirjev vršil na zahtevo bolgarskih oblasti. Jugoslovenski poveljnik 36. čete obmejnih čet je poslal pismeno vabilo za sestanek pristojnemu bolgarskemu poveljniku, poveljnik obmejnih čet vojvoda Stepan Stepanović pa je poslal vabilo na pristojno mesto bolgarske komande v Verski Bok. Bolgarski poveljnik je prejem tega pisma potrdil s svojim podpisom.

Prav tako ni resnična trditev v odgovoru bolgarskega zunanjega ministra, da je treba smatrati incident likvidiran s sestankom med bolgarskimi in jugoslovenskimi oficirji dne 20. novembra. Najboljši dokaz, da incident ni likvidiran, je priznanje bolgarskega zunanjega ministra samega, da je bolgarski oficir odklonil sestavo in podpis zapisnika o tem incidentu, kar bi bilo nesmiselno, če bi bilo, kakor trdi bolgarska vlada, prišlo med obema delegacijama do sporazuma glede okoliščin, v katerih se je incident izvršil.

Iz vsega se vidi, da bolgarska vlada ni imeli povoda odkloniti sklicanja komisije, za kar po dogovoru z dne 14. februarja 1930 niti ni treba pristanka ene izmed obeh vlad, nego zadošča samo izpolnitev nekaterih pogojev, praktičnih in formalnih. Ker so ti pogoji izpolnjeni, je nesporno, da gre tu za neizvršitev prevzete mednarodne pravne obveze s strani Bolgarije.

Pri tej priliki je treba pripomniti, da kraljevska jugoslovenska vlada kljub mnogim vpadom bolgarskih razbojnikov ni zahtevala več kakor trikrat sklicanje stalne anketne komisije, in sicer po atentatu v Pirotu marca 1930, potem oktobra 1932 zaradi eksplozije na tračnicah in zdaj zaradi incidenta pri Resni. **Glede teh treh incidentov je treba ugotoviti, da jugoslovenska vlada še do danes ni obveščena o izidu preiskave in o ukrepih, ki so bili po atentatu v Pirotu in po drugem atentatu na vlak soglasno sklenjeni v mešani anketni komisiji.**

O priliki atentata v Kuli na vlak (22. oktobra) so bolgarski delegati v mešani komisiji dali izmikajoč odgovor, češ da ni moči ugotoviti, odkod je atentator prišel. Toda ogled na licu mesta in vsa organizacija obrambe jugoslovenske meje so dokaz, da je z jugoslovenske strani vsako približanje nemogoče. **Jugoslovenska vlada ugotavlja, da bolgarska vlada ni imela razloga odkloniti sklicanje mešane anketne komisije zaradi dogodkov pri Resni 19. novembra, in da je s tem kršila dogovor z dne 14. februarja 1930.**

Glede na to, da Bolgarija ni izpolnila danih obljub glede preprečitve terorističnih akcij na meji, in ker zdaj onemogoča sodelovanje organizma za mirno likvidiranje težkih obmejnih incidentov, je jugoslovenska vlada prisiljena, da kot prvi neobhodni ukrep za preprečitev incidentov na meji, katerih škodo mora zdaj sama nositi, začasno omeji izvajanje določb pravilnika A o dvolastnikih in njihovih posestvih na meji.

O tem sklepu jugoslovenske vlade in o njegovih nagibih je kr. jugoslovenski poslanik v Sofiji danes opoldne obvestil predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra Mušanova.

Schleicher na delu

Pogajanja novega državnega koncelarja za razčiščenje parlamentarnega položaja še niso rodila uspeha

Berlin, 5. decembra d. Schleicherjeva vlada je postala včeraj z zopetnim imenovanjem dosedanjega ministra za gospodarstvo Warmboldta in dosedanjega ministra za prehrano Brauna popolna. Ker bosta ta dva ministra, ki sta bila najhujša nasprotnika kontingentiranja uvoza, zopet sodelovala skupaj v vladi, sklepajo, da bo gospodarska politika nove vlade kolikor toliko enotna. Vprašanje kontingentiranja je zaradi poteka nekaterih trgovinskih pogodb, ki jih je treba obnoviti, postavljeno na stran ter se v ospredju nahaja vprašanje preskrbe dela brezposelnim. Prav v tej zadevi računa novi državni kancelar na toleriranje po državnem zboru. Državni zbor se bo sestal jutri k otvoritveni seji, na kateri bo brškone že izvršeno konstituiranje in v sredo bo brškone zopet izvoljen za njegovega predsednika narodni socialist Göring.

Kdaj bo državni kancelar Schleicher podal v državnem zboru vladno deklaracijo, še ni gotovo. To je odvisno od njegovih razgovorov s predsednikom državnega zbora in zastopniki posameznih strank. Neobvezne razgovore je imel Schleicher že včeraj z Göringom, ki se je pri tej priliki pokazal precej intransigentnega. Kljub vsemu pričakujejo, da bodo narodni socialisti odnehali, ker so pri turinških občinskih volitvah doživeli hud poraz, ki ga tolmačijo v tem smislu, da volilne množice odklanjajo njihovo neodločno politiko. Kakor se zdi, Göring nima vseh pooblastil za razgovore z državnim kancelarjem Schleicherjem. V Berlin je prispel namreč Hitler, ki bo v bodoče sam odločal o zadržanju svoje stranke. Taktika narodnih socialistov bo v mnogem odvisna tudi od rešitve vprašanja amnestije, ker bi radi osvobodili svoje zaprte pristaše. Amnestija bi bila torej zelo dragocen kompenzacijski objekt v Schleicherjevih rokah, ki se ga tudi namerava poslužiti v polni meri. V primeru sporazuma z narodnimi socialisti bi bil Schleicher pripravljen sprejeti v svojo vlado morda tudi kot ministre brez portfelja več vplivnih narodnih socialistov, predvsem Strasserja.

Socialni demokrati so že označili svoje stališče in se izrekajo proti vsakemu toleriranju Schleicherjeve vlade. Če se novemu kancelarju ne bo posrečilo doseči sporazuma z narodnimi socialisti, bo nova razpustitev državnega zbora vsekakor neizogibna. Glavno prizadevanje novega državnega kancelarja gre za tem, da bi dosegel čim daljšo odgoditev državnega zbora.

Narodni socialisti vztrajajo za sedaj v svoji opoziciji in tudi komunisti napovedujejo najostrejšo ofenzivo proti vladi. Tisk je mnenja, da se vlada, če bi se državni zbor pokazal nepopustljivega, ne bo ustrašil niti razpusta parlamenta in razpisa novih volitev; prevladuje pa mnenje, da bodo narodni socialisti zaradi svojega nedeljskega poraza v Turingiji sedaj vendarle previdnejši in preprečili možnost, da bi se vršile ponovne volitve.

Göringova obljuba

Berlin, 5. decembra. č. Pogajanja med državnim kancelarjem Schleicherjem in predsednikom parlamenta Göringom se nadaljujejo. Doslej sta se sporazumela glede jutrišnje seje državnega zbora. Göring je Schleicherju zagotovil, da bo vplival na državni zbor, da ne bo vprizarjal nikakih demonstracij. Zato je pričakovati, da bodo motiti jutrišnjo sejo brškone komunisti, kakor je že običaj. Predsednik državnega zbora se namerava glede jutrišnje seje pomeniti še z zastopniki ostalih strank. Za sedaj še ni znano, ali bo general Schleicher osebno načel razgovore z voditelji posameznih strank. Računajo, da bo mogoče odgoditi zasedanje parlamenta do 10. januarja.

Nazadovanje hitlerjevcev na Turinškem

Pri nedeljskih občinskih volitvah na Turinškem so narodni socialisti občutno nazadovali

Weimar, 5. dec. d. Občinske volitve na Turinškem so potekle v miru. Po doslej znanih rezultatih je volilna udeležba presegala komaj 70 odstotkov in se je v nekaterih mestih povzpela na 80 odst. Ker je bila znatno manjša kakor pri državnozborskih volitvah, izkazujejo vse stranke nazadovanje števila svojih glasov, kar se opaža zlasti pri narodnih socialistih, socialnih demokratih in komunistih.

Tako so dobili v Weimarju narodni socialisti 7122 (11.003 pri zadnjih državnozborskih volitvah) glasova in 11 (4 mandatov, socialni demokrati 3345 (3491) glasov in 5 (7) mandatov, komunisti 2704 (3914) glasov in 4 (2) mandata, nemški nacionalci 2272 (3768) glasov in 3 (1) mandate, centrum 619 (636) glasov in 1 (1) mandat, nemška ljudska stranka 1250 (2100) glasov in 2 (3) mandate. Tudi tu je bila volilna udeležba mnogo manjša kakor pri državnozborskih volitvah.

V Eisenachu je znašala volilna udeležba 68 odstotkov, dočim je znašala pri zadnjih državnozborskih volitvah 80 odstotkov. Narodni socialisti so dobili 5980 (7996) glasov in 11 (1) mandatov, socialni demokrati 3759 (5431) glasov in 6 (13) mandatov, komunisti 5751 (6394) glasov in 10 (4) mandate, nemški nacionalci 2142 (3411) glasov in 3 (0) mandate, državna stranka 672 (505) glasov in 1 (5) mandat, centrum 475 (494) glasov in 1 (0) mandat.

V Gothi je znašala volilna udeležba 56 (75) odst. Dobili so narodni socialisti 7565 (10.046) glasov in 14 (12) mandatov, socialni demokrati 1327)1922) in 2 (3) mandata, komunisti 6153 (7473) in 11 (10) mandatov, nemški nacionalci 2386 (2845) glasov in 4 (4) mandate.

V Sonnebergu so dobili narodni socialisti 10 (10) socialni demokrati 5 (5), komunisti 5 (4), meščansko nacionalni blok 1 (2) mandat.

V Jeni so izgubili narodni socialisti okroglo 2200 glasov, socialni demokrati 2000 in komunisti okroglo 900 glasov. Nemški nacionalci so izgubili polovico svojih glasov, ki so jih imeli 6. novembra, namreč okroglo 1800 glasov.

Dosedanje posestno stanje narodnh socialistov v občinskih zastopstvih je bilo zelo brezpomembno. Včerajšnje volitve so jim prinesle sicer večje število mandatov, vendar pa se mora njihov izid smatrati kljub temu kot hud poraz Hitlerja, ker so narodno-socialistični glasovi v primeru z zadnjimi državnozborskimi volitvami, kakor že rečeno, povsod močno nazadovali. V primerih z zadnjimi volitvami so nazadovali po številu glasov ponekod za 20 odst. Glasove, ki so jih izgubili narodni socialisti, so dobile meščanske stranke, komunisti pa so se okoristili na račun socialnih demokratov. Zlasti je opaziti močan porast glasov za Kmečko zvezo.

Obrestna mera in plačevanje kmetskih dolgov

Ponovna razprava v skupščinskem odboru — Načelni sporazum dosežen — Obrestna mera za stare dolgove bo znašala 7 odnosno 4 odstotke

Beograd, 5. decembra p. Ves popoldne do 9. zvečer je danes zasedal skupščinski odbor, ki proučuje zakon o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnošajev. Danes se je vršila ponovno podrobna razprava o onih členih zakona, o katerih je odbor sicer že podal svoje mnenje, ki pa jih je vlada v svrho ponovne proučitve rezervirala.

Na današnji seji, ki sta ji prisostvovala med drugimi tudi kmetijski minister g. Demetrović in finančni minister dr. Djordjević, se je vršila obširna debata zlasti o členu 2., ki govori o definiciji pojma »kmet« v smislu tega zakona. **Glavni del razprave pa je bil posvečen vprašanju obrestne mere in načinu odplačevanja kmetskih dolgov. Po daljši vsestranski razpravi, v katero je poseglo veliko število govornikov, med njimi tudi narodni poslanec g. Lovro Petovar, je prišlo nazadnje do načelnega sporazuma, da naj se odplačevanja kmetskih dolgov uredi tako, da se določi za dolgove pri denarnih zavodih 7odstotna obrestna mera, h kateri prideta še dva odstotka za amortizacijo. Za dolgove pri zasebnikih se določi obrestna mera na 4 odstotke, amortizacijska kvota pa ostane, kakor je bilo že prej določeno, 2 odstotka. Plačilo obresti in amortizacije se mora vršiti polletno, in sicer 15. maja in 15. novembra.**

Izredne važnosti je dodatna določba, s katero se pooblašča kmetijski minister, da v primeru, ako bi se prilike bistveno izpremenile, na novo uredi višino obrestne mere in amortizacijskega obroka s posebno uredbo, ki jo mora izdati v sporazumu s finančnim odborom Narodne skupščine in senata.

Razprava o rezerviranih členih se bo jutri še nadaljevala. V parlamentarnih krogih računajo s tem, da bo zakon o zaščiti kmetov najkasneje v sredo v odboru definitivno sprejet. V skupščini in senatu se bo za ta zakon najbrž priznala nujnost, da bi ga mogli obe zbornici pravočasno sprejeti, ker poteče, kakor je znano, sedanjemu zakonu o zaščiti kmetov 20. decembra veljavnost.

Bolgarska vlada pred krizo

Pravosodni minister obdolžen zlorabe oblasti in kršenja zakonov Nesoglasja med zemljedelskimi ministri in Zemljedelskim savezom

Sofija, 5. dec. d. V Sobranju je bila pred dnevi vložena interpelacija zaradi protizakonitega postopanja pravosodnega ministra Vrbenova. Tudi odvetniška zveza je v svojem glasilu objavila obtožbo proti ministru Vrbenovu, ki ga dolži v 28 primerih kršitve zakona. V obtožbi mu očitajo zlorabo oblasti, sprejemanje podkupnine in slično. Večji del listov je pričel brezobzirno kampanjo proti Vrbenovu, ki je bil prisiljen zagovarjati pred vladno večino postopanje vlade. V sredo bo moral odgovoriti na vloženo interpelacijo. V vladni večini obstoja veliko nezadovoljstvo proti njemu in se je pojavila tudi zahteva, da naj odstopi. Zato se tudi v vladnih krogih čim dalje več govori o skorajšnji preosnovi vlade. Če bi v sredo kljub vsemu vladna večina izrekla pravosodnemu ministru Vrbenovu zaupnico, bo to storila po trditvah političnih krogov samo pod pogojem, da bo brez odlašanja podal ostavko. Na njegovo mesto naj bi prišel nacionalni liberalec Nikola Šopov, dosedanji podpredsednik Sobranja. Iz vlade bi izpadel tudi zemljedelski minister Kosta Muravjev, na čegar mesto bi prišel bivši minister prosvete Stojan Omarčevski.

Na dnevnem redu je ponovno tudi vprašanje politične amnestije. Skupina zemljedelskih poslancev je pripravila predlog zakona o amnestiji, ki bo predložen Sobranju. Predlog vsebuje popolno brezpogojno amnestijo za emigrante. Prav tako določa odpravo sekvestra nad imetjem Zemljedelskega saveza, kakor tudi nad premožnjem pokojnega Stambolijskega. Zaradi te posebne akcije zemljedelskih poslancev je minister Vrbenov izjavil, da se v pravosodnem ministrstvu zbirajo podatki o vseh emigrantih in da se že more pristopiti k izdelavi zakonskega načrta o amnestiji. Vrbenov je izjavil, da je pripravljen sprejeti v novi zakon o amnestiji tudi določbe za amnestijo prestopkov po tiskovnem zakonu. Zaradi obnovitve vprašanja amnestije je došlo med izvršnim odborom Zemljedelskega saveza in zemljedelskimi ministri do resnega spora. Dočim se je izvršni odbor izjavil za splošno amnestijo, iz katere bi ne bila izključena niti Obov in Kosta Todorov, pa so zemljedelski ministri odločni nasprotniki njihovega pomiloščenja. Pričakujejo, da bo posebni predlog amnestije skupine zemljedelskih poslancev izzval nove spore v Zemljedelskem savezu.

Velike poplave v severni Italiji

Hudi nalivi in snežni viharji so povzročili ogromno škodo — Zastoj v železniškem prometu in pomorski plovbi

Rim, 5. decembra. Iz raznih krajev severne Italije poročajo o hudih nalivih, snežnih viharjih in katastrofalnih poplavah. Silen naliv nad Livornom in okolico, ki je trajal več ur, je izpremenil glavne mestne ulice v hudournike in tudi popolnoma poplavil kolodvor. Vlake, ki vzdržujejo zvezo v Rimom, so morali napotiti na druge proge. Reke v provinci so prestopile bregove in poplavile velika ozemlja. V občini Checini se je podrlo več kmečkih hiš. Iz province Pize poročajo, da sta v reki Arno, ki je v zadnjem času močno narastla, utonili dve osebi. Vlaki imajo v številnih provincah severne Italije velike zamude. V pristanišču v Savoni je divjal hud vihar na morju, tako da je bilo treba ustaviti vso plovbo. V gorniadiških Alpah so divjali hudi snežni viharji. Ponekod je zapadlo do pol metra snega. Nekateri alpski prelazi so popolnoma zasneženi in neprehodni. Na italijanski rivijeri okoli Riminija so čutili v pretekli noči močan potresni sunek, ki je izval med prebivalstvom paniko. Tudi okoli Riccioneja je bilo nekaj potresnih sunkov, ki pa so po dosedanjih vesteh povzročili samo neznatnejšo škodo.

Razprava o novem društvenem zakonu

Beograd, 5. decembra. p. Skupščinski odbor, ki razpravlja o društvenem in zborovalnem zakonu, je v podrobni debati sprejel vse člene razen člena 2., o katerem se je danes vršila še obširna razprava. Med drugimi je govoril tudi narodni poslanec g. dr. *Bogumil Vošnjak*. Ta člen govori o tem, da mora imeti vsaka stranka, ki se hoče osnovati, najmanj v dveh tretjinah banovin v vsakem srezu svojo organizacijo z najmanj 30 člani. Definitivno bo odbor sklepal o tem členu jutri popoldne.

Spomenica jugoslovenskega episkopata

Beograd, 5. dec. v. Danes opoldne je prosvetni minister dr. Stanković sprejel beograjskega nadškofa dr. Rodiča in uniatskega škofa Naradyja, ki sta mu izročila spomenico nedavno škofijske konference v Zagrebu. Pri tej priliki sta mu pojasnila stališče škofov v pogledu cerkvenih interesov v našem šolstvu. Minister g. dr. Stanković je ostal z obela škofoma v daljšem razgovoru ter jima je obljubil, da bo njihove pritožbe pazljivo proučil ter jim ugodil, v kolikor to dopuščajo obstoječi zakoni in smernice državne prosvetne politike.

Samostojna obrtna zbornica v Zagrebu

Beograd, 5. dec. AA. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo je vzpostavljena v Zagrebu samostojna obrtna zbornica s področjem, določeni mz uredbo o trgovskih obrtnih in industrijskih zbornicah.

Iz srednješolske službe

Beograd, 5. decembra p. Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Ladislav Vučetić, suplent realne gimnazije v Bjelovaru, na klasično gimnazijo v Mariboru, Vladimir Sterniša, suplent klasične gimnazije v Mariboru, na realno gimn. v Mariboru, Anatolij Pobegajlov, suplent realne gimnazije v Danilovem gradu, na realno gimnazijo v Kranju. Fr. Kek je imenovan za veroučitelja na realni gimnaziji v Novem mestu in dr. Vilko Fajdiga za veroučitelja na meščanski šoli v Škofji Loki.

Roosevelt za obnovo odnošajev z Rusijo

Washington, 5 dec. gč. Demokratski politiki napovedujejo, da bo novoizvoljeni predsednik Roosevelt po prevzemu predsedniških poslov nemudoma pričel pogajanja za obnovo odnošajev z Rusijo. Še pred marcem prihodnjega leta bo odposlana v Rusijo ameriška delegacija, da sondira teren. Ameriška demokratska vlada bo priznala Sovjetsko Rusijo ter sklenila z njo trgovinsko pogodbo.

55 milijonov poneveril

Solun, 5. decembra. Ogromno senzacijo je vzbudila vest, da je pobegnil znani solunski bančnik Dalindas ter poneveril 55 milijonov drahem. Mislijo, da je pobegnil v Turčijo.

Tramvajska stavka v Atenah

Atene, 5. decembra AA. Stavka tramvajskih uslužbencev še vedno traja. Vozi le nekaj tramvajev, ki jih vodijo izučeni mornariški strelci.

Viharji v južni Franciji

Pariz, 5 decembra AA. V južni Franciji je nastopilo slabo vreme. Viharji so ponekod povzročili veliko škodo. Posebno hudi so bili viharji v okolici Toulona in na južni Korziki.

Poraz kitajske vojske

Cicikar, 5. decembra AA. Kitajska mandžurska armada pod poveljstvom Supin—Una, ki ima kot talce 250 japonskih civilistov, je popolnoma poražena in beži v paničnem begu pred japonskimi četami proti Kailarju na zapad.

General Schleicher

Danes se bo sestal nemški parlament in ob tej priliki se mu bo predstavil novi kancelar general Schleicher, ki s tem prvič nastopa kot borec v javni politični areni. Po nenadni Papenovi ostavki je kazalo, da se iznoda iz krize ni nadejati tako kmalu in da se bo moralo brezvladje zavleči preko roka, ki ga za to predpisujejo ustavne določbe. Odkar pa se je Hitler prelevil v tako navdušenega zaščitnika parlamentarizma, ustave in zakonitosti, tudi predsedniku Hindenburgu in njegovemu krogu ni kazalo nič drugega, nego da postopajo strogo po zakonu, smatrajoč, da je za krepkejše diktatorske prijeme še vedno čas. Sicer imenovanje novega kancelarja in sestava vlade brez ozira na sestavo sil v parlamentu ni ravno v skladu s parlamentarnimi običaji, toda precedenčni primer Papenov je dokazal možnost in uspešnost takega načina vlade.

Kakor vse kaže, je Papen žrtev ravno te precedence. Velike stranke so ga zasovražile osebno kot vršilca raznih neljubih vladnih ukrepov in so proti njemu naperile vse svoje napade, tako da skoro nikomur ni prišlo na misel, da je silna potrošnja energije, ako zmagovalci pri novembrskih volitvah tako ljuto streljajo na osebo samo, ko pa je njihov pravi nasprotnik sistem. Uspeh te borbe je zelo skromen: Papen je odšel, ostal pa je sistem in na mesto kancelarja stopa mož, ki so mu od nekdaj pripisovali, da je sedanja nemška vladna politika njegovo delo, in ki so mu očitali, da je on pravi zakulisni spiritus agens.

Zdaj je bil general Schleicher prisiljen, da opusti svojo rezervo in prevzame tudi pred javnostjo polno formalno odgovornost za vodstvo državnih poslov. Priznati se mora, da ima novi kancelar daleko prijetnejše stališče nego ga je imel Papen. Neparlamentarna vlada ni več novost, ki bi kogarkoli ogorčevala že samo zavoljo te okoliščine. Vrh tega pa je Schleicherjeva osebnost že tako znana, da se ob njegovi pojavi nihče zavzeto ne sprašuje: Kdo je neki ta gospod? Novi kancelar je osobito znan že iz prvih poprevratnih dni, ko se je morala koalicija socialistov in centruma opreti na oboroženo silo, da je v splošni zmešnjavi vzdržala mir in red ter udarila prve osnove nemške republike. V centrumu in pri socialistih vživa general in kancelar velik ugled kot mož, ki je vedno pristopen argumentom, ki se da v pogajanjih pogovoriti in ki zlasti ni tuj raznim socialnim tendencam. V slednjem se razlikuje od Papena in drugih junkerjev. Njegovo kancelarstvo bo morda prineslo tudi izpremembo kurza, ker je iz vladnih krogov že prodrla novost, da Schleicher ne bo nadaljeval Papenovih ustavnoreformnih poskusov in da bo zlasti močno omilil razne trdote prejšnjih brezobzirnih zasilnih naredb.

Težko si je misliti, da bi že s tem samim pridobil večino v parlamentu, kajti »negativna« večina, ki jo imajo komunisti in hitlerjevci v zbornici, se ne bo dala obiti, ako bi se ti dve zapriseženi nasprotnici sedanje vlade zedinili na taktično obstrukcijo. Socialisti, ki jim je bil Schleicher zvest zaveznik v času dolgoletne weimarske koalicije, že proglašajo, da je med opozicijo in opozicijo razloček, pri čemer ne mislijo samo neplodne komunistične opozicije, ampak svoj položaj, v katerem kot konstruktivno usmerjena stranka ne morejo nasprotovati kancelarju vedno in povsod iz golega opozicionalstva. V ostalem so tudi hitlerjevci nekoliko obvezani Schleicherju, ki jim je nekdaj stal zelo blizu in se ni oddaljil od njih po svoji, marveč po Hitlerjevi krivdi.

Krogi, ki dobro poznajo treznost Schleicherja in govore celo o njegovem cinizmu, so uverjeni, da od novega kancelarja Nemčija ne bo čula visokoletečih besed Hitlerjevih o tretjem carstvu ali Papenovih o svetem carstvu, marveč da bo šel smelo na posel in se lotil bližje ležečih problemov, ne da bi posegal za romantičnimi gesli o sijajni bodočnosti. Na drugi strani predstavlja silna moč, ki jo je združil Schleicher v svojih rokah za režim »Herren-kluba« zadnjo možnost, od katere je naslednji korak le še diktatura. Pravijo, da je moral novi kancelar predčasno iz svoje rezerve, čeprav njegov čas še ni bil prišel; Schleicher je bil zadnji v vrsti »močnih mož«, ki bi se morali zvrstiti na krmilu države, zato je njegovo imenovanje tem pomembnejše svarilo komaj izvoljenim poslancem, naj pazijo, kaj in kako bodo delali v zbornici.

Svarilo menda ni ostalo brez učinka, kajti od vseh strank so doslej le komunisti napovedali brezobziren boj Schleicherju. Takoj na prvi seji parlamenta nameravajo izzvati politično debato in doseči nezaupnico novi vladi. Vendar je malo verjetno, da bi se jim to posrečilo, ker je dovolj, da proti njihovim nujnim predlogom glasuje en sam poslanec, pa ne pridejo v razpravo. Tudi bo poslancem služila v pouk zadnja seja prejšnje zbornice, ko so narodni socialisti skušali izsiliti nezaupnico, pa so jo izsilili šele tedaj, ko je bila zbornica že razpuščena in je razpust samo škodoval opoziciji.

Tudi v inozemstvu je bilo Schleicherjevo imenovanje sprejeto dokaj simpatično. Angleški listi ga smatrajo kot edino osebnost, ki je prišla v poštev za kancelarsko mesto, ter poudarjajo njegovo razumevanje za socialna vprašanja. Pred vsem pa pozdravljajo dejstvo, da je ravno on prišel na odgovorno in odločilno mesto: ako je predsednik države maršal in mora biti predsednik vlade general, je prav, da je to Schleicher, pravijo Angleži. Francoski tisk ga imenuje »vojaškega Stresemanna« in si obeta, da bo rešil Nemčijo hitlerjevske blaznosti. Le konservativni listi smatrajo, da je nevarno, ako sta v eni osebi združeni kancelarska moč in oblast vojnega ministrstva, kajti tudi Schleicher je le organ in eksponent nemškega imperializma.

Koliko se bodo izpolnile te, brez dvoma utemeljene slutnje, se bo pokazalo že v najbližji bodočnosti, vsekakor pa bo današnji dan važen za novega kancelarja, ko bo moral dokazati, da je tudi na vročih zborničnih tleh kos dogodkom, ki jih je tako mojstrsko obvladal kot neodgovorni in anonimni zakulisni krmilar novega kurza.

Belgijske volitve

Pariz, 2. decembra.

Belgija je zaključila vrsto držav, ki so si v tem letu izvolile nov parlament. Gospodarska stiska in pa medsebojno nezaupanje v liberalno-klerikalni vladni koaliciji sta povzročila predčasen razpust državnega zbora, ko se je vrh tega branil prevzeti tik pred potekom svoje poslovne dobe odgovornost za boleče, a nujno potrebne finančne operacije. Ker teh ni bilo več mogoče odlagati, sta se krona in vlada odločila za predčasne volitve, ki so bile v nedeljo.

Čeprav je bila volilna borba nad vse srdita in je v njo odkrito posegel tudi episkopat, volitve niso prinesle skoro nikakih sprememb. Razmerje sil ostane v novem parlamentu v bistvu tako, kakršno je bilo v starem, kjer so imeli med 187 poslanci katoliški blok 76, socialisti 70, liberalci 28 in razni drobci 12 poslancev. Katoliški blok in socialisti so pridobili vsak po tri mandate, liberalci pa so izgubili štiri poslanska mesta, vendar bodo ostali še vedno jeziček na tehtnici. Od njih je odvisno, ali bo vlada v klerikalnih ali socialističnih rokah.

V primeri z ostalimi letošnjimi volitvami, ki so bile izrazite »volitve krize«, ker je pri njih volja predvsem negacija, so rezultati belgijskih volitev skoro presenetljivi. Socialni nemiri poleti, zlasti pa pred dobrim mesecem izvedene občinske volitve, ki so prinesle močno napredovanje v opoziciji se nahajajočih socialistov, so dale slutiti, da gre političen razvoj v Belgiji isto pot kakor v drugih državah. Zato so mnogi tudi za nedeljske volitve napovedovali beg volilnih množic iz vladnih strank in celo socialistično absolutno večino.

To pa se ni zgodilo. Katoliški blok, ki je pri zadnjih občinskih volitvah doživel občuten poraz, ne le ni izšel iz volilne bitke oslabljen, temveč se mu je celo posrečilo napredovati na račun flamskih separatistov. Zahvaliti se ima za ta uspeh v veliki meri podpori cerkve, deloma pa tudi nespretni taktiki nasprotnikov, ki so prav po nepotrebnem napovedali boj konfesionalnemu šolstvu, kar bi utegnilo izzvati nekak kulturni boj. Tega pa si tudi v Belgiji nihče ne želi, zato so si socialisti to svojo parolo odbili mnogo volilcev. Obenem pa so pomagali, da se je izravnala med klerikalci notranja nasprotja in da je šel katoliški blok v volilno borbo homogen in še z večjo erditostjo.

Oslabljenje liberalne stranke je predvsem pripisovati odporu, ki je zavladal zadnje čase v njenih vrstah proti vodstvu stranke. Mlajši pristaši so bili namreč že delj časa nezadovoljni s službeno strankino politiko, zlasti s koncesijami Francem. Posledica je bila, da so se v mnogih volilnih okrajih, ki so do sedaj bili tradicionalna domena liberalizma, pojavili liberalni disidenti s posebnimi kandidaturami. Uspeha sicer niso dosegli, oslabili pa so službeno liberalno listo in pomagali nasprotnikom do uspeha.

Najačji stranki sta tudi v novem parlamentu klerikalna in socialistična. Nobena pa ne more sama sestaviti vlade. Obe sta vezani na sodelovanje liberalcev, ki tvorijo torej ravno tako jeziček na tehtnici, kakor v prejšnjem parlamentu. Socialisti se dosedaj vedno izjavljali, da nočejo vstopiti v nikako koalicijo s kako drugo stranko, zato ni videt drugega izhoda, kakor obnovo dosedanje klerikalno-liberalne koalicije. Vendar je v liberalnih vrstah vedno jačji odpor proti tej koaliciji, tako da položaj nikakor ni enostaven. Gotovo je da si bo krona prizadevala doseči nekako nacionalno koncentracijo, v kateri bi sodelovale vse tri glavne stranke in ki bi najlaž je obvladala silne gospodarske težkoče, s katerimi se mora boriti tudi Belgija. Ako se ta akcija ponesreči, pa ni izključeno, da bodo Belgijci že čez par mesecev vnovič klicani na volišče.

Nove omejitve naseljevanja v Ameriki

Washington, 5. decembra AA. Letno poročilo tajništva za delo priporoča vladi naj poostri zakonske določbe o priseljevanju v Zedinjene države in dopusti priselitev le za primadnike gotovih obrti in poklicev. Pogoj za naturalizacijo naj bo popolno znanje angleškega jezika.

Povratek Trockega v Turčijo

Kodanj, 5. decembra AA. Danska vlada je odbila prošnjo bivšega ruskega komisarja Trockega za daljše bivanje na Danskem. Zato se je moral v Esbjergu vkrcati na ladjo in se vrniti v Turčijo.

Nemška nestrpnost

Gdansk, 5. decembra AA. Za razmere ki vladajo v Gdansku, je značilen dogodek, ki se je odigral te dni. Poljski gledališki diletanti so hoteli ob 25-letnici smrti pesnika Wyspianskega vprizoriti neko njegovo delo; med glavno izkušnjo pa je vdrla v dvorano nemška policija in aretirala igralce. Izpuščeni so bili šele na intervencijo vrhovnega poljskega komisarja.

Pri REVMATIZMU

protinu, trganju, ishiasu, zobobolu in glavobolu se priporoča masaža za masažo. ALGA

Steklenica Din 14.—. Ogias reg. pod S. Br. 25.892/32.

Minister dr. Kramer zastopnik zunanjega ministra

Beograd, 5. decembra v. Nocoj je odpotoval v Ženevo naš zunanji minister g. dr. Boško Jevtić, da sodeluje pri pripravah za razorožitveno konferenco. V času njegove odsotnosti ga bo zastopal v poslih zunanjega ministra minister g. dr. Albert Kramer.

Intervencija poslancev zaradi iztirjevanja davkov

Beograd, 5. decembra v. Danes so narodni poslanci gg. Lovro Petovar, Ivan Urek, Anton Hajdinjak in Alojzij Dermelj intervenirali pri finančnem ministru zaradi strogih ukrepov, ki jih je izdal ob priliki svojega službenega poseta v dravski banovini odposlanec finančnega ministrstva posameznim davčnim upravam glede izterjevanja davkov. Deputacija je dobila od finančnega ministra zadovoljiv odgovor.

Po proslavi našega praznika

Slavnostni dan obletnice našega ujedinjenja je za nami, minile so tudi svečanosti, s katerimi se je ves jugoslovenski narod v vseh krajih prostrane države spominjal svojega velikega dneva. Kar smo na proslavah sami videli in kar o njih čitamo v poročilih iz vseh predelov države, nas mora navdajati z zadovoljstvom in globokim notranjim zadoščenjem.

Povsod v državi, na vseh spominskih prireditvah je vladalo pravo prazniško razpoloženje. Tu ni bilo nič umetnega, nič narejenega. Posebno tam, kjer je nastopala mladina, se je pokazalo pravo jugoslovensko srce, goreče v ljubezni do rodne grude in do svoje države. Ko smo doživljali vso to iskrenost, ko smo brali v žarečih očeh vero, ljubezen in zaupanje, smo se nehote spomnili na vse one subverzivne poskuse, odvrniti narod od poti, po kateri hodi, zasejati v plodno njivo ljubezni do naroda ljuliko sovraštva in razdora. Kaj pomenjajo vsi ti poskusi malih ljudi, velikih samo v sovraštvu in zanikanju, proti sklenjeni fronti zavestnega, v svoji državni misli in volji neomajnega naroda! So trenutki, ki v posebno jasnem svitu kažejo polno upravičenost plemenitega optimizma.

Da ima glavni delež na dostojni proslavi državnega praznika naše Sokolstvo, je vidno vsem in pri tej elitni nacionalni organizaciji razumljivo. Uspehi sokolske vzgoje donašajo od leta do leta bogatejše sadove.

Posebej pa je v tej zvezi treba podčrtati vzgledno delo narodnih vzgojiteljev, našega učiteljstva. Narodni praznik nam vsako leto daje veselo sliko zdrave, v narodnem duhu vzgojene šolske mladine. Njene proslave so središče vsakoletnega narodnega slavja in važne zlasti na podeželju. Ko ta mladina doraste, bo dala čvrsto, neustrašeno narodno zavedno generacijo, vzgojeno in doraslo že v svobodnem ozračju brez ostankov tujega vpliva, katerega se živeče pokolenje, ki izvira še iz predvojne dobe, s težavo otresa in se ga povsod še ni moglo popolnoma otresti. Če mislimo nazaj na avstrijske 18. avguste in 2. decembre, moramo pač opaziti veliko razliko med današnjim in nekdanjim časom. Prisiljena, komandirana slovesnost takrat v srcih ni zapuščala sledov. Naši državni prazniki pa so v resnici zmagoslavje vroče domovinske ljubezni. In da je tako, gre zasluga v prvi vrsti našemu narodnemu učiteljstvu.

Teh dejstev ni v stanu izpodbiti nobena tuja zloba, ne more jih prekričati glas neprijateljev, naj pride od koderkoli. Zato pa uživa naša domovina tudi v mednarodnem svetu ugled in zaupanje. Ne manjka sicer tudi kritičnih glasov o naših notranjih razmerah; nekateri izvirajo iz zlega namena, a tudi dobrohotnih kritik je dovolj. Toda v splošnem smo s stališčem, ki ga zavzema naša država v mednarodnem svetu, lahko zadovoljni. Prvi december je dal tudi inozemstvu povod, da se oglaša v svojem novinstvu o nas, o našem narodu in o državi. In tu moremo ugotoviti, da prevladuje v razpoloženju napram nam v inozemskem tisku simpatično razumevanje naših posebnih prilik.

Posebej bi radi omenili v tem oziru češkoslovaški tisk. Med mnogimi drugimi so tudi „Narodni Listy“ objavili topel članek o našem 1. decembru. Listi se spominjajo z gorkoto časov iz leta 1918, ko sta si ob zatonu Avstrije, pa še pred prevratom, češki in jugoslovenski narod prisegla medsebojno bratstvo in zvestobo. Citira besede voditelja češkega proti Avstriji, dr. Kramarja, ki jih je zaklical Jugoslovenom: „Vaš boj je naš boj, naša zmaga je vaša zmaga.“ Češki narod kliče svojim bratom na jugu iz cele duše: Zvestoba za zvestobo, za vedno!“ Nato motri naše notranjepolitične razmere in pravi med drugim: »Glavna naloga Jugoslavije je, premagati centrifugalne sile in vzgojiti zavest in voljo državnega edinstva v vseh delih države, ki so živeli pred vojno v različnih državnih ozemljih različno politično življenje. Po zahtevah skrajne demokracije naj bi še vedno vladale stranke? Ali niso Jugosloveni tega izkušali deset let? Ali naj bo Jugoslavija za ceno stave ideologov brez moči in razvrvana poleg sosedov, ki se za demokracijo bore malo brigajo, zato pa tem bolj za čim večji razvoj sredstev sile. Jugoslavija nima niti Mussolinijeve niti Stalinove diktature, njena vlada hoče dajati toliko demokracije, kolikor je le mogoče ob zavarovanju skupnega cilja, edinstvene države.«

Tako in podobno so s simpatijami pisali o našem narodnem prazniku tudi ostali češkoslovaški in mnogi drugi inozemski listi. Z zadoščenjem beležimo te članke, saj pričajo, da se inozemstvo vedno bolj otresa vpliva, ki ga skušajo nanj z najbolj rafinirano propagando izvajati naši nasprotniki.

Iz prometne službe

Beograd, 5. decembra p. Za kontrolorja na postaji Kranj je postavljen Fran Miler, dosedaj prometni uradnik v Zidanem mostu.

Da bomo res na jasnem glede Kmetijske družbe!

Kmetijska družba nam pošilja naslednji članek:

Bivši glavni odbor Kmetijske družbe je ravnal točno po pravilih, njegove seje pa so bile vedno vse sklepčne. Na seji dne 9. januarja t. l. je bil rok za vplačanje članarine določen do 31. marca t. l. Vsled težke gospodarske krize, ki tare našega kmeta, je pa predsedstvo odredilo v zmislu § 18. družbenih pravil, da se plačevanje članarine olajša na ta način, da jo smejo načelstva pobirati tudi v obrokih, to pa zaradi tega, da so lahko člani prejemali vse številke »Kmetovalca«. Ta sklep je veljal za vse člane. To odredbo je glavni odbor odobril na seji dne 12. maja t. l., in tudi določil, da se vplačanje članarine podaljša do 20. maja t. l., kar je bilo pravilno objavljeno v 10. številki »Kmetovalca«. Ugotavljamo tudi, da je do 20. maja t. l. bila *vsa članarina plačana.* — Predsedstvo je tudi strogo pazilo, da so člani ustrezali zahtevi § 5. družb. pravil. (Zadevna uradna potrdila županstev so na razpolago.)

Kar se tiče poslovanja tajništva, pripominjamo, da ni imelo nikakega namena »izbirati« ali »pristransko« člane sprejemati, niti mu ni bilo kaj takega naročeno.

Glede očitanj protizakonitosti pri podružnicah in da bi bilo *tajništvo samolastno* objavljalo in sklicevalo občne zbore, pa sledeče:

1. Pri podružnici *Horjul* se je naknadno plačilo za večje število članov vrnilo in to le na *izrecno zahtevo načelnika*, ki se je zglasil pri družbi, odnosno poslal svojega zastopnika po denar. To pa zato, ker se tem naknadno priglašenim članom ni priznala volilna pravica. (Dotični uradni spis je na razpolago.) Načelstvo te podružnice se tudi ni udeležilo podružničnega občnega zbora dne 5. junija t. l. ki se je vršil v šoli. Zaradi tega so zborovalci-člani izvolili novo predsedstvo, da se je občni zbor mogel vršiti.

2. Podružnica *Dobrova pri Ljubljani* ni sklicala pravočasno občnega zbora. Vsled tega se je zglasil pri družbi podružnični tajnik ter določil občni zbor za dan 11. maja t. l. z edino točko dnevnega reda »Volitev delegatov«. Kljub razpisu se pa občni zbor ni vršil, ker je to prepovedal načelnik, češ da ga on ni sklical; določil pa je za vršitev tega občnega zbora dan 29. maja t. l.; občni zbor se je na odredbo predsedstva Kmetijske družbe vršil v šoli in ne v cerkvenem Društvenem domu. Kako se je ta občni zbor vršil, to je razvidno iz protesta 20 članov. Vkljub tej nepravilnosti je predsedstvo Kmetijske družbe priznalo delegata, ki se je res tudi udeležil občnega zbora Kmetijske družbe dne 8. junija t. l.

3. Podružnica *Novo mesto* se ni odzvala pozivu predsedstva v »Kmetovalcu«, da bi razpisala občni zbor. Zato je predsedstvo družbe istega sklicalo za dan 29. maja t. l. in dalo tako članstvu priliko, da izvršuje svoje pravice. Celokupni odbor je pa ignoriral ta razpis kljub temu, da so se zbrali številni člani k zborovanju. (Prepis zapisnika podružnice z dne 29. maja t. l. je na razpolago.)

4. Podružnica *v Št. Janžu na Dolenjskem* je imela pravico do dveh delegatov, ker je štela 61 članov (Uradno potrdilo županstva na razpolago.)

5. Podružnica v *Kamniku* je na naravnost nečuven način kršila pravila o vršitvi občnih zborov. Član odbora je naravnost ljudi odvračal od občnega zbora, češ da se občni zbor ne bo vršil, ker je 1. majnik; kljub tem zatrdilom se je vršil in izvolil na njem delagat. (Priče na razpolago.)

6. Podružnica *Komenda pri Kamniku.* Občni zbor te podružnice *se je vršil namenoma že med sv. mašo* in ne po maši, kakor je bilo objavljeno, zato, da so se zbora lahko udeležili *samo opozorjeni člani.* Dognalo se je dalje, da so bili na občnem zboru zastopani tudi nečlani. (Protest na razpolago.)

7. Podružnica *Sv. Jurij pri Grosupljem.* Predsedstvo je delegata te podružnice upravičeno razveljavilo, kajti podružnica šteje *samo 19 rednih članov* in ne 21, ki jih določajo pravila; zato ni imela pravice do delegata. Dokupljena člana pa nimata volilne pravice, ker ne posedujeta posestev. (Dopis županstva na razpolago.)

8. Podružnica *Št. Jurij pod Kumom.* Podružnični občni zbor se je vršil dne 29. maja t. l. Na njem je bil izvoljen za delegata posestnik, *ki je tudi na občnem zboru zastopal podružnico.* (Tozadevni zapisnik o poteku podružničnega občnega zbora je na razpolago.

9. Podružnica *Mošnje.* Ker ni bila na podružničnem občnem zboru zastopana niti ena petina članov, je predsedstvo na protest moralo razveljaviti izvolitev teh dveh delegatov. (Protest na razpolago.)

10. *Podružnica Bohinjska Bela.* Za zastopnika te podružnice je bil izvoljen posestnikov sin, in ker kot tak ni imel ne aktivne in ne pasivne volilne pravice, ga je predsedstvo moralo odkloniti kot delegata.

11. Na podružničnem občnem zboru v *Cerknici* se je ugotovilo, da ni bilo zbranih dovoljno število članov, da bi se dosegla sklepčnost v zmislu § 38. družbenih pravil. (Protest na razpolago.)

12. Pri podružnici *Petrovče* se je vršil občni zbor v redu; izvolil se je samo en delegat; drugi delegat se je pa črtal, ker šteje podružnica *samo 53 članov in ne 61,* kakor jih predvidevajo pravila za dva delegata.

13. Občni zbor podružnice v *Laškem* ni bil v »Kmetovalcu« objavljen, zato se glasom družbenih pravil ni mogel vršiti.

14. Od izvoljenih delegatov podružnice *Maribor* se en delegat ni mogel priznati, ker ne redi krave in nima niti posestva, kakor je to sporočilo mestno načelstvo v Mariboru in kakor so določala prejšnja družbina pravila § 5. (Izjava županstva na razpolago.)

15. Občni zbor podružnice *Sv. Jakob v Slov. goricah* ni bil objavljen v »Kmetovalcu«, zato se po pravilih ni mogel vršiti.

16. Občni zbor v *Konjicah* se je vršil še v mesecu februarju, torej tedaj, ko niso plačali še vsi člani udnine, pozneje pa načelstvo občnega zbora ni sklicalo.

Glavni odbor Kmetijske družbe je prvotno sklenil v seji dne 12. maja t. l., da se občni zbor ne bo vršil. Predsedstvo je pa dobilo poziv od policijske uprave v Ljubljani, da mora sklicati občni zbor najpozneje do 8. junija t. l., kakor to veleva § 11 družbinih pravil. Predsedstvo se je temu pozivu seveda moralo odzvati. Občni zbor Kmetijske družbe se je torej vršil, ker je to naročila upravna oblast, in sicer natančno po določilih tedaj veljavnih pravil, v katerih je jasno navedeno, kdo sme biti redni član Kmetijske družbe.

Na občni zbor so bili dne 8. junija t. l. pripuščeni samo pravilno izvoljeni delegati, o čemer se je lahko vsakdo prepričal pri vhodu, kjer se je vodila stroga kontrola. O kaki nepravilnosti govoriti, je samo poditikanje in zavijanje resnice. Glasom uradne ugotovitve v navzočnosti g. bana in gospoda policijskega nadkomisarja se je ugotovilo, da je bilo od 254 v »Kmetovalcu« objavljenih podružničnih občnih zborov, 199 podružnic zastopanih z 288 delegati. Od teh je pozneje ostalo v dvorani 218 delegatov, kar se je dognalo na podlagi podružničnih imenikov pri poimenskem klicanju. Za dvetretijinsko večino, ki je potrebna po § 13. družb. pravil, bi zadostovalo 192 delegatov; torej je bilo 26 delegatov več kakor je bilo za spremembo pravil potrebno. Na občnem zboru je prišla prava volja do veljave, kako je to zahtevala večina članstva na podružničnih občnih zborih.

Na prihodnjem občnem zboru bo prečitano obširno revizijsko poročilo, ki bo pojasnilo članstvu značaj in vzroke izgube v zadnjih letih.

Strašna smrt

Maribor, 5. novembra.

V noči na soboto je kakor običajno vsako noč spal v domačem hlevu posestnik Ferdinand *Kozjek* iz Brezna. Na še nepojasnjen način sta se odvezala oba vola od jasli in tavala po hlevu. Eden je stopil z vso težo Kozjeku, ki je spal na tleh, na trebuh. Pritisk je bil takšen, da so Kozjeku izstopila črева in drob. Naglo so ga prepeljali v mariborsko bolnico, kjer so se zdravniki zelo trudili zanj, a je bila vsaka pomoč zaman in je Kozjek stašnim poškodbam podlegel.

Novi grobovi

V Št. Vidu na Dolenjskem je umrla ugledna gospa Marija Krašovčeva, poznana in spoštovana daleč naokrog. Pogreb bo v četrtek ob 9. — V Zalogu je v nedeljo po daljšem bolehanju umrla gdč. Hermina Biščakova in bo pogreb danes ob 14. — Na Resljevi cesti 22 v Ljubljani je umrl upokojeni brzojavni in telefonski mojster g. Ivan Havliček, star 75 let. Po rodu je Čeh, a je že pred 30 leti prišel iz Trsta v Ljubljano, kjer se je marljivo udeležoval v narod. življenju, zlasti pri Sokolu in Ljubljanskemu Zvonu. Pogreb bo danes ob 16. — V Krškem je komaj 28 let star podlegel po daljšem bolehanju avtopodjetnik g. Ludovik Jesenšek. Pokopali ga bodo jutri ob 16. — V Črmošnjicah je umrl bivši župan in ugledni posestnik g. Matija Samida. K večnemu počitku so ga položili včeraj dopoldne. — Pri Sv. Križu pa so včeraj pokopali g. Franca Rapuša, mestnega dohod. uslužbenca v pokoju iz Jeranove ulice 9. Dosegel je starost 75 let. — V Prevaljah je umrla v starosti 59 let ga. Terezija Kastelčeva, mati ondotne učiteljice. Družina je izgubila blago materinsko srce. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi prebivalstva. — V Marenbergu je umrla gospa Terezija Lukas, splošno znana hotelirka, ki je vodila dolga leta hotel Lukas. Komaj so jo pokopali, že je mrtvaški zvon znovič naznanil smrt. Po dolgi bolezni, zadeta od kapi, je preminila ga. Kristina Preglav, gostilničarka v Marenbergu. Kdor jo je poznal, jo je zaradi mirnega vedenja in dobrega srca vzljubil. Pogreb, kakršnega Marenberg že dolgo ni videl, je dokazal, da ni bila priljubljena samo pri tržanih, ampak tudi daleč po okolici.

Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Zahvala poslanika Naggiara

Ljubljana, 5. decembra. Župan dr. D. Puc je prejel danes od g. Naggiara, poslanika francoske republike, naslednjo brzojavko:

Hitim, da vam brez odlašanja izrazim svojo najprisrčnejšo zahvalo za topli sprejem, ki mi ga je priredilo mesto Ljubljana. Z najvdanejšim pozdravom Naggiar, minister Francije.

Odlikovanja

Beograd, 5. dec. p. S kraljevim ukazom sta odlikovani z zlato kolajno uradnici javne Borze dela v Ljubljani: Iva Lehpamer in Alojzija Kikelj.

Ni. Vel. kralj je nadalje odlikoval na predlog ministra za socialno politiko: *z redom sv. Save V. stopnje* Valerijana Učaka, priorja križevniškega reda v Ljubljani; *z redom sv. Save IV. stopnje* Terezino Jenko, vdovo zdravnika v Ljubljani in dr. Josipa Holeva, primarija banovinske bolnice v Brežicah; *z redom sv. Save V. stopnje* dr. Eleonoro Groyerjevo, rojeno Jenko, zdravnico v Ljubljani in dr. Frana Rašla, pomožnega zdravnika v zdravilišču na Golniku; *z redom Jugoslovenske krone V. stopnje* dr. Roberta Neubauerja, primarija v zdravilišču na Golniku; *z zlato kolajno:* bolniške sestre Terezino Šolinc v Brežicah, Kviterijo Marijo Smuk in Ignacijo Antonijo Berglez v splošni državni bolnici v Ljubljani, Ivanko Andrejo Kremžar v Brežicah, Ano Terezijo Mohorko v Ptuju, Rožo Marijo Koprivec in Matildo Jožefino Borse v Mariboru, Davorino Kozoderc, kuharico na Golniku in Cirilo Peranik, zdravniško sestra na Golniku; *s srebrno kolajno* so odlikovane bolniške sestre Avgustina Frančiška Primo v ženski bolnici v Novem mestu ter Pavla Fidler in Emilija Kocjan v Celju.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megleno, stalno, zmerno hladno, ponekod deževno — **Situacija včerajšnjega dne:** Pritisk je v naši državi v splošnem narasel, in sicer v Primorju, srednji in zapadni Hrvatski za 0.1 do 2 mm. Le ponekod je padel za 0.1 do 3 mm, zlasti v vzhodnih krajih države. Temperatura je padla v zapadni Hrvatski in v vzhodnih krajih za 1 do 7 stopinj. Drugod je ostala večinoma nespremenjena. Toplomer je kazal v zaledju 1 do 10 stopinj, v Primorju pa 9 do 13 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za torek: Ponoči ali zjutraj se bo za kratko zjasnilo. V splošnem pa bo še zelo oblačno in se temperatura ne bo bistveno spremenila.

Naši kraji in ljudje

Družba odlikovancev v Francoskem institutu

Sobota in nedelja, ki ju je francoski poslanik g. Naggiar preživel pri nas, sta bili izpolnjeni s prireditvami točno po sporedu. Povsod, kamor je prišel g. poslanik, si je takoj pridobil simpatije z veliko ljubeznivostjo, ki mu je lastna. Živo se je zanimal za vse posebnosti, ki jih je srečaval med posetom, ter je ob slovesu ponovno izrazil željo in upanje, da bo v bodoče večkrat gost lepe Slovenije. Svojemu obisku je dal g. poslanik najpomembnejši poudarek z odlikovanjem 10 članov Francoskega instituta, ki so si za ta zavod in za kulturno zbližanje med Francozi in nami pridobili zasluge. Naša slika predočuje družbo odlikovancev. Spredaj sede od leve na desno: francoski konzul g. Neuville, odlikovan z redom sv. Save III. stopnje, ban dr. Drago Marušič, oficir Častne legije, poslanik minister Naggiar, župan dr. Dinko Puc in pesnik Oton Župančič, odlikovan z redom Belega Orla IV. stopnje in imenovan za oficirja Častne legije. Zadaj pa stoje: dr. Minar in prof. Fran Novak iz Ljubljane, prof. Gasparin in ga. Marija Rapočeva iz Maribora, ga. Mila Šaričeva iz Ljubljane, prof. Kotnik iz Maribora in prof. Jožko Prezelj iz Ljubljane. Prof. Gasparin je prejel zlato, ostali pa srebrne akademske palme.

Spomenik kralja Petra Osvoboditelja v Pančevu

so odkrili na letošnji praznik Zedinjenja ob udeležbi desettisočglave množice in v navzočnosti kraljevega zastopnika ter številnih odličnih predstavnikov civilnih in vojaških oblastev. Spomenik je bil postavljen na pobudo pančevske Narodne odbrane, izvršil pa ga je znani beograjski kipar Peter Pallavicini. Manjša slika kaže pogled na spomenik takoj po odkritju, večja pa pogled na veliko množico, zbrano pred spomenikom

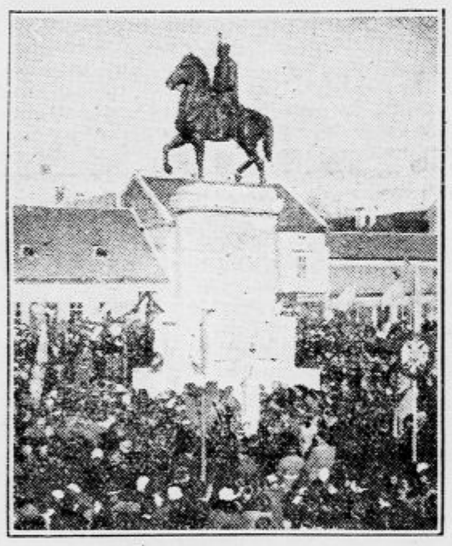

Častni večer pevskega zbora GM

Ljubljana, 5. decembra.

V soboto se je vršil častni večer v počaščenje izrednih sodelavcev pevskega zbora Glasbene Matice. Večer je priredil odbor te naše vrlo pozitivne kulturne postojanke. Poleg 60letnic Andeja *Rapeta*, banskega nadzornika, pisatelja in pevca, ter ravnatelja Ferda *Juvanca*, skladatelja in nestorja zbora, so funkcionarji odbora s cvetjem in častnimi darili odlikovali 40 let v zboru sodelujočega podpredsednika Glasbene Matice g. dr Janka *Žirovnika* in neumornega blagajnika Karla *Lesbacherja*, ki že 30 let sodeluje kot pevski član.

Večer, katerega višji namen je bil, strniti hotenja polpretekle generacije zbora s pokolenjem sodobne mladine, so posetili poleg zastopnikov Glasbene Matice s senatorjem dr. Vladimirjem Ravniharjem, ravnateljem Matejem Hubadom in ravnateljem Mirkom Poličem tudi mnogi skladatelji in prijatelji zborovega dela. Posebno pohvalo in častno darilo je prejela tudi načelnica ženskega zbora gdč. Klementina *Hrovatinova*. Iz govora predsednika zbora g. Pečenka in iz zahval pevskih odlikovancev, kakršnih po delu ne zmorejo niti veliki narodi, je izzvenela neomajna ljubezen do zavoda in dela ter volja uresničevati v nepretrgani kontinuiteti ideale mojstra Hubada: V Glasbeni Matici zbirati, ustvarjati in širiti svojstvenost naše kulture izražajoče se v muziki.

Proračun blejske občine in zdraviliškega odseka

Bled, 5. decembra.

Blejska občinska uprava je na zadnji seji sprejela proračun, ki izkazuje 1,025.885 Din dohodkov in prav toliko stroškov. Dohodki: doklade na državne neposredne davke 248.478 Din, trošarina 300.836 Din, takse 25.000 Din, druge davščine 256.000 Din, dohodki od občinske imovine 3200 Din, neiztirjani dohodki iz prejšnjih let 149.871 Din, razni dohodki 40.500 Din in izredni dohodki 2000 Din. Izdatki: plače uslužbencev 92.300 Din, uprava 14.050 Din, osebna in imovinska varnost 27.855 Din, narodna prosveta 73.980 Din, finančne obveznosti 342.959 Din, javne naprave 125.350 Din, kmetijstvo 6000 Din, narodno zdravstvo 2700 Din, socialno skrbstvo 12.792 Din, trgovina, obrt, industrija in tujski promet 4000 Din, občinsko gospodarstvo 9287 Din, občinska podjetja 3000 Din, za kritje primanjkljajev občinskih podjetij in ustanov 221.912 Din, ostali izdatki 8000 Din, nepričakovani izdatki 500 Din in izredni izdatki 81.000 Din. Proračun ubožnega sklada za leto 1933 znaša 28.692 Din in prav toliko izdatkov.

Proračun zdraviliškega odseka pa je naslednji: dohodki: zdraviliške takse 560.000 Din, tiskovine 9000 Din, najemnina parka »Straža« 400 Din, dolžni prispevki za časopisno reklamo 1931. leto 18.773.50 Din, najetje posojila za škropilni avto 200.000 Din; izdatki: upravni stroški 105.100 Din, redni stroški 255.665 Din, izredni stroški 427.408 Din. Znaša torej 788.173 Din dohodkov in toliko stroškov.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobnosti, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživi naravna **»Franz Josefova« grenčica** trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se **»Franz Josefova« voda** pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborno odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tistim, ki si žele otroka

Ljubljana, 5. decembra

Kr. banska uprava oskrbuje in vzgaja veliko število otrok, ki so ali osiroteli ali pa so zaradi brezbrižnosti svojcev zapuščeni in zanemarjeni. Ker so vsa mesta v dečjih zavodih in pri rednikih zasedena, banovinski krediti pa že izčrpani, ni mogoče ugoditi nadaljnjim prošnjam za sprejem otrok, ki jih vlagajo svojci. Nasprotno pa v mnogih primerih želijo dobri zakonci vseh slojev, ki sami nimajo otrok, in taki, ki so jim otroci dorasli ali pomrli, pa tudi starejše samostojne osebe, ki se čutijo osamljene, sprejeti iz ljubezni in sočutja kakega malčka (tudi šoloobvezne) v brezplačno oskrbo ali pa celo za svojega.

Na te osebe se z apelom na njihovo ljubezen in usmiljenje do osirotelih in zapuščenih otrok obrača kr. banska uprava s prošnjo, da bi sprejele katerega teh revčkov in mu dale trajen dom ter dobro oskrbo in vzgojo in mu s tem nadomestile starše. Kdor želi sprejeti katerega teh revnih osirotelih in zapuščenih otrok, naj se izvoli zglasiti osebno ali pismeno pri kr. banski upravi, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje, v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 9, poslopje banovinske hranilnice, I. nadstropje, soba št. 11.

Zavraten napad na prosvetnega delavca

Brežice, 5. decembra.

Orožništvo v Dobovi zasleduje žalostne junake, ki so pod varstvom nočne teme 25. novembra izvedli napad na šolskega upravitelja g. Knapiča v Kapelah. Ko je pozno zvečer opravljal pisarniška dela v svojem stanovanju, so mu razbili okno ter namerili nanj par debelih kamnov, ki pa so k sreči zgrešili svoj cilj. Napadalci so brez sledu izginili v temi. Nočni napad bi lahko imel, če ne drugače, že zaradi strahu, težke posledice tudi pri upraviteljevi soprogi in pri njegovem otoku, ki sta že počivala.

Upravitelj g. Knapič deluje že več let v Kapelah, je soustanovitelj in starosta tamošnjega Sokola, spada med posebno vnete narodne delavce v srezu in ne bo imel sovražnikov drugje, kakor med maloštevilnimi zagrizenimi nasprotniki idej, katerim se je posvetil.

Danes ob 4., ¼8 in ¼10 zvečer prekrasni zimskosportni film s sodelovanjem najboljših smučarjev in sankačev

Bob št. 13 ali **Alpska simfonija**

Gretl Theimer — Werner Fütterer — H. Junkermann

Najnovejši FOXOV tednik!

Ta film si morate čim prej ogledati!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Ekonomična žarnica

štedi za Vas!

Velika svetlobna moč

neznatni stroški porabe elektr. toka

dovršena kakovost!

TUNGSRAM ŽARNICA!

Zagoneten nestanek

Maribor, 5. decembra.

Pretekli torek je odšel posestnik Šilhan od Sv. Lovrenca na Dr. p. z dvovprežnim vozom v družbi svojega hlapca Antona Kodriča v Maribor po razne življenjske potrebščine. Ko je opravil vse potrebno, se je gospodar z večernim vlakom odpeljal domov, hlapec pa je istočasno z vozom krenil proti domu. Gospodar pa je ponoči in naslednjega dne zaman pričakoval hlapca in voz. Ko se je zjutraj brodar Hüttl na Dravskem brodu pri Sv. Lovrencu hotel prepeljati čez Dravo, je opazil, da stoji pred brodom na drugi strani reke dvovprežni Šilhanov voz z obema konjema, dočim hlapca Kodriča ni bilo nikjer in se tudi ni odzval na večkratno klicanje. Zapornica, ki vodi na brv, je bila odprta in zato domnevajo, da je hlapec najbrže v temi in vinjenosti padel v Dravo in utonil.

Lahkoverni brezposelni nasedajo sleparjem

Ljubljana, 4. decembra.

Na trgu se med splošni vrvež kaj radi pomešajo tudi ljudje Lojzetovega kova in iščejo sorodnih duš ali pa tudi žrtev, da bi jih kakorkoli opeharili. Lojze Šinkovec, že večkrat kaznovan postopač, doma iz Šmarja na Dolenjskem in star komaj 24 let, je stopal po trgu, se prerival med stojnicami, dražil ženske in nadlegoval prodajalce, dokler ni srečal 45letnega brezposelnega delavca Franceta Drofenika. Umaknila sta se na Krekov trg, kjer je Lojze kmalu globlje spoznal Franceta in uvidel, da je nekam mehke narave. Povrh vsega je ugotovil, da poseduje mož tudi precej denarja. Drofenik mu je zaupal, da išče dela, nakar mu je Šinkovec takoj namignil, da ima v bližini Ljubljane, na dolenjski strani, bogatega strica, ki išče delavcev. France ga je zaupljivo pogledal, potem pa potožil Lojzetu, da tudi nima kam položiti trudne glave.

— Nič zato, je malomarno zamahnil Lojze z roko, zaenkrat pojdiva v gostilno, potem se pomeniva dalje. Francetu je bil Lojzetov predlog všeč. V gostilni pa je Lojze pričel Franceta, ki ga je imel že popolnoma v svoji oblasti, terorizirati in je zahteval, da naroči liter vina. Zgodilo se je. Naenkat pa si je Lojze zaželel tudi večerje, ki mu jo je France naročil. Potem je postajal Lojze čedalje bolj nesramen ter je odvedel Franceta v drugo gostilno, kjer je moral zopet plačevati pijačo pa tudi jedačo. In še ni bilo zadosti. Pod različnimi pretvezami in z grožnjo je Lojze prisilil Drofenika, da sta odšla na Stari trg, kjer mu je moral kupiti v neki trgovini nove hlače, na starini pa še nekaj drugih malenkosti. Nato sta se v gostilni zasedela do polnoči. Drofenik se je sicer prav resno bal svojega tovariša, ki ga je ogražal celo z nožem, vendar pa mu je sledil po policijski uri na polje ob Dolenjski cesti, rekoč, da bosta našla tamkaj prenočišče, naslednji dan pa odšla k stricu, kjer bosta oba spravljena preko zime.

Komaj pa sta prišla po lestvi na skedenj, je že postal Lojze nasproti Drofeniku nasilen in mu je odvzel listnico z denarjem. Drofenik je skušal pograbiti listnico, ki pa je bila že izpraznjena, skočil je s skednja in jo ubral čez polje. Lojze ga je nekaj časa zasledoval in vpil za njim, a Drofenik je hitel nazaj v mesto, kjer je zadevo seveda takoj prijavil na stražnici. Na polje je odšlo več varnostnih organov, ki so preiskali skednje in proti jutru iztaknili Lojzeta in nekega njegovega tovariša. Na podiciji je Drofenik izpovedal, da je zapravil za Lojzeta 242 Din, ostalo gotovino pa mu je Lojze uropal. Alojzija Šinkovca, ki ima na vesti tudi več drugih zločinov, so že izročili sodišču.

Kupujte kolke protituberkulozne lige!

Mister Parkelj 1932

Pričajo karikature:
Smrekar vražje je nature
Da pokaže, kakšen je —
Dal se je na kontrafé.

Immanuel Kant

je zelo čislal kavo. Vendar je smatral njeno olje za škodljivo ter je kavo popolnoma odklanjal.

Takrat še ni bil znan kofein, pravi vzrok često škodljivih učinkov kave.

Po slabih izkušnjah, ki jih je imel Kant s kavo, lahko presodimo, s kakšnim navdušenjem bi pil kavo Hag.

Kava Hag je najfinejša zrnata kava, ki jo je sploh dobiti, toda oproščena kofeina, zategadelj popolnoma neškodljiva vsakomur, bodisi zdrav ali bolan, bodisi mlad ali star.

Ako se kava Hag kje še ne dobi, prosimo, da pišete na:

Kava Hag d. d., Zagreb, Kaptol 10.

KULTURNI PREGLED

Jubilej češke umetnice

Dne 2. t. m. je odlična članica praškega Narodnega divadla ga. **Anna Suchankova-Mlynářeva** proslavila 25letnico svojega delovanja na tem odru in se obenem poslovila od občinstva, ker zapušča gledališke deske.

Ga. Anna Suchankova - Mlynařeva je nastopala tudi v Jugoslaviji. Za Narodno divadlo je bila angažirana l. 1907. v Beogradu, kjer je več sezon delovala kot članica takratnega dvornega gledališča. Pozneje se je z veseljem vračala na slovanski jug in je gostovala v raznih jugoslovenskih mestih, zlasti pa v Beogradu. Bila je odlikovana z redom sv. Save.

Ga. Suchankova - Mlynařeva sodi med ustanovitelje Češkoslovaško jugoslovenske lige. Ljubezen do Jugoslovenov jo je vodila k vnetemu propagandnemu delovanju za naše zbližanje in si je na tem področju pridobila nevenljivih zaslug.

Premiera „Carjeviča Alekseja"

Zgodovinske drame imajo vselej veliko privlačno moč. Človek se rad ozira v minule čase, včasih ga mikajo izredni pojavi in zagonetne osebnosti, marsikaj pa ga razvnamejo sodobnemu občutju sorodna dogajanja v preteklosti. Znanstvenik raziskuje, podaja dogodke v kavzalni zvezi, odkriva motive in slika stvarne posledice. Pisateli oblikuje, njegova fantazija zajema čas, obuja ljudi in razsvetljuje tiste tajne skrivnosti dejanj, ki človeka vznemirjajo. Historične drame so predvsem ozir v usodo. Ponavadi dramatik izbira razgibane snovi, osebnosti, ki izpreminjajo tekom časa obličje, zapletljaje, v katerih so se odločevale temne usode posameznikov ali narodov. Oče moderne historične drame je vsekakor Shakespeare. Njegov nedosegljivi »Julij Cezar« je genialna stvaritev, v kateri ni pesnik ožaril le tajinstvenega pojava Cezarjeve osebnosti, temveč je s porazno logiko razjasnil nujno posledico časovnih zakonov, ki jih je Cezar ustvarjal ter jim bil obenem podrejen. Schiller je iskal v zgodovini problematične osebnosti, poskušal doumeti njihovo tragedijo v luči moraličnih ter etičnih zakonov. Shakespereja si je osvojila zgodovina. Sodobno slovstvo je zamaknjeno po veliki večini v preteklost. Množe se zgodovinski romani, redkejše so drame. Sociologija, psihologija, etika, vse različne panoge človeške znanosti, so naplavile problemov, da se pri modernem pisatelju razgledi križajo. Dramtik pa ustvarja vselej na temelju harmoničnega svetovnega nazora.

Konec 19. stoletja so preplavili tudi evropski, morda še bolj kot ruski knjižni trg, historični romani D. Merežkovskega. Njegova triologija »Julijan Apostata«, »Leonardo da Vinci«, »Car Peter in carjevič Aleksej«, s podnaslovom »Krist in Antikrist«, je razodevala pisateljevo vnemo za velike duhovne probleme zgodovinskih dejanj. Zmaga krščanstva, oznanjenje renesanse in razkol med staro in novo Rusijo, to so bili problemi, v katerih je Merežkovskij iskal človeka — boga in boga — človeka. Znani esej »Tolstoj in Dostojevskij« je vpogled v duhovnost ruskega človeka pod istimi perspektivami. Pozneje je Merežkovskij dramatiziral svoj zadnji roman v trilogiji in napisal dramo »Carjevič Aleksej«, ki je zgoščen prikaz tega temnega poglavja ruske historije. Za carjevičem stoji, oziroma ga nosi stara Rusija, zvesta svoji fiksiji mističnega poslanstva, v Petru je vtelešen človek, ki rase v Boga in zver iz sebe in svojega poslanstva.

Merežkovskij išče v drami človeka, ne more pa se ogniti problemu duhovnega razkola, ki je tesno povezan s Petrom in Aleksejem. Zanima nas predvsem stvarniteljska vrednota. V ospredju stoji Aleksej, namoč pasivna narava. V njem ne živi kreativna sila. Značaj te slabotne, omahljive, lažnive in boječe narave je sicer zapleten, toda ne posebno zanimiv. Ali je pripadnik stare Rusije? Je upornik? Plamte strasti v njegovem srcu? Ne eno, ne drugo. Kdor hoče, ga vodi. V večnem strahu pred očetom se zateka k njegovim nasprotnikom, od katerih bi sprejel tudi prestol, če bi opravili zanj vse delo. Križa se in pozna sv. pismo nove zaveze, pa ni veren, ne pobožen. Prikaz njegove ljubezni je medel. Lastni nagibi mu niso nikoli jasni, dokler mu jih drugi ne odkrijejo, ali celo oblikujejo. V tej docela neetični in nedramski osebnosti ni pogonske sile za tragedijo. V nekaterih prizorih se zasmili in je človeku zategadelj celo težko pred samim seboj in lastnim sentimentom. Naposled je pisatelja zavedlo, da preko vseh psiholoških zakonov poskuša vplivati le na gledalčevo dovzetnost za čustvene izlive te blodeče človeške narave. Prizori ob smrtni postelji spadajo v področje zgolj literarnih domislekov, ki vplivajo še bolj mučno kakor nenehno izpreminjasto beganje neurejenih misli. Pisateli je čutil, da ostaja kljub prizadevanju nejasen, zato se poslužuje novih sredstev. Nove osebe nastopajo, Nemci, ki osvetljujejo dogodke v tragediji. Hipni prizori ne pojasnjujejo dovolj jasno, ali so ilustrativne misli odsev nemškega (rasnega) gledanja ali pisateljeva razlaga. Tragedija zvodeni, ker je bila zasnovana iz ideje, njen predstavitelj pa je neetični slabič. Enako problematični so nosilci idejnega sveta stare Rusije. Marfine sanje niso dinamične, so le zrcalo ljudske govorice. Dodukin je napoved, izzveni pa v prazno. Enako medlo so karakterizirane vse osebe okoli carjeviča. Vsa teža tragedije sloni na osebnosti carja Petra in na njegovi temni usodi.

Car Peter je elementaren pojav zgodovinskih in človeških sil. Tragedija je v njem, ne morda, ker ima tega sina, ampak ker se mora pokoravati zakonom svoje notranjosti. Peter je ena izmed tistih magičnih osebnosti, v katerih se ni izpolnilo Stvarjenje. Uprla se mu je narava, ki se Stvarjenju vselej upira. V lastnem sinu se mu je zoperstavila. Toda življenje njegovo ni več njegovo. Umoriti mora svojo ljubezen, preliti carsko kri, ki je del njegove krvi, kajti zapoved Stvarjenja je močnejša. Mogočna tragedija veličastne človeške osebnosti ni intuitivno zajeta, vendar dovolj jasno očrtana, da zanima kot dogodek. Car Petrove osebnosti rešuje dramo; tudi na njej opažamo izraziti literarni značaj ilustracije, kakor se očituje zlasti v Petrovem priznavanju stare zaveze. Merežkovskij je v romanu Petra osvetlil tudi v njegovem delu, v drami je svojo najmočnejšo osebnost le slabotno podprl.

Ciril Debevc je stal pred problemom, kako uravnovesiti in okrepiti notranje dogajanje, izoblikovati duhovni razkol, čas ter osloniti tragedijo na življenjsko idejo. Scenerijo je stisnil, da je tesno oklepala človeka, presenečala je barvitost, ki je postala harmoničen okvir notranjega življenja. Posebna zanimivost teh skrajno vtesnjenih prostorov odprtih proti gledalcu, je suge-

7. 12. **XI. elitni medicinski ples** UNION
JAZZ ODEON 14931

Domače vesti

• **Na proslavo 100 letnice osvobojenja** se že sedaj pripravlja vsa Timoška Krajina in so posebno pridno na delu domača društva kakor tudi združenja Timočanov v Beogradu in po drugih mestih. Glavna proslava v spomin na 100 letnico osvobojenja Timoške Krajine, domovine Hajduka Veljka, izpod turškega jarma bo prihodnje leto 14. maja v Zaječaru. S proslavo bodo združene tudi razstave, ki bodo kazale prosvetni in gospodarski napredek Timočanov. Za pokrovitelja te velike narodne proslave bodo naprosili Nj. Vel. kralja.

• **Split je počastil ilirske preporoditelje.** Občinski svet v Splitu je na plenarni seji razpravljal o imenovanju novih ulic. Glede na stoletnico ilirskega gibanja je Split počastil preporoditelje in deset ulic imenoval z imeni najodličnejših ilirskih rodoljubov. Split bo odslej imel ulice Draškovića, Demetra, Lisinskega, Kurelca, Babiškića in drugih zaslužnih mož.

• **Odlikovanje.** Inspektor v ministrstvu za notranje zadeve rojak dr. Tomo Tolazzi, član glavnega odbora Zveze vojnih dobrovoljcev, je odlikovan s češkoslovaškim redom Belega leva IV. stopnje.

• **Belgijski honorarni konzul v Ljubljani** g. dr. Milan Dular, ravnatelj velesejma, je prejel visoko odlikovanje: viteški križec belgijske krone 1. stopnje.

Z deco vsi se veselimo, danes sveti je Miklavž. Za nameček pa zbežimo k Slamiču na fleten plavš!
14954

• **Vojaške vesti.** Kakor javlja »Vojni list« so v šolskem letu 1932-33. v vojaško podkovsko šolo v Zagrebu med drugimi sprejeti kot gojenci naslednji prosilci: iz vojaštva Ivan Plavec iz 1. pionirskega polka in Franc Vidmar iz 5. artiljerijskega polka, iz civila pa Jakob Brežnik, Alojz Brače, Maks Strmenšek, Anton Škrbinšek, Ivan Zorec, Franc Ojsteršek, Ivan Repše, Florijan Slevec, Franc Drolc, Albin Rose, Franc Vide, Anton Intihar, Ivan Dečman, Martin Pišek, Franc Medved, Josip Špendal, Ivan Marolt, Valentin Mastnak in Izidor Vrščaj.

• **Izpremembe v državni službi.** Beograjske »Službene Novine« objavljajo ukaz o premestitvah v poštni in železniški službi. Premeščeni so med drugimi: Ante Kalogira iz Ljubljane 1 k poštni direkciji, Viljem Pupis iz Ljubljane 2 k Ljubljana 1, Marušič Gabrijel iz Škofje Loke v Ljubljano 2, Ferdo Nadrag iz Novega mesta v Ljubljano 2, Ljudevit Staut iz Ljubljane 1, v Maribor 2, Anton Križ z Jesenic v Mursko Soboto, Antonija Korče iz Maribora 2, v Novo mesto, Josip Munda iz Maribora 2, v Celje, Fran Rehberger iz Maribora 1, v Škofjo Loko, Jernej Conta iz Maribora 2 v Šmartno ob Paki, Ana Vovk iz Celja v Ljubljano 2. Pri železnici pa so premeščeni nadzorniki proge: Josip Jereb iz Ribnice v Ljubljano, Anton Bregand iz Preloga v Ribnico, Ferdinand Farkaš iz Zrkovcev v Prelog, Fran Vrbin iz Murske Sobote v Logatec, Josip Skalar z Rakeka v Mursko Soboto, Josip Brodnik iz Ljutomera v Šmarje pri Jelšah, Miha Kramberger iz Ptuja v Ljutomer, Jakob Cimperman iz Vuzenice v Kranj, Anton Janeš iz Laškega na Tezno in Viljem Poženel iz Kamnika v Medvode.

• **Premestitve v železniški službi.** Premeščeni so: uradnika VIII. položajne skupne Kramberger Mihael, nadzornik proge iz Ptuja pri progovni sekciji v Ptuju, v Ljutomer k enaki progovni sekciji, Poženel Valentin, nadzornik proge Ljubljana — Kamnik pri progovni sekciji Ljubljana gorenjski kolodvor, na progo Ljubljana — Medvode iste progovne sekcije; **uradniki IX. položajne skupine:** Jereb Jožef, nadzornik proge v Ribnici progovne sekcije Ljubljana gor. dol. proga, v Ljubljano gl. kol. progovne sekcije Ljubljana glav. proga, Bregant Anton, nadzornik proge v Kraljevcu Prelog progovne sekcije Ptuj v Ribnico, progovne sekcije Ljubljana gor. dol. proga, Farkaš Ferdinand, nadzornik proge v Zorkovcu, progovne sekcije Novo mesto, v Kraljevec Prelog progovne sekcije Ptuj, Cimperman Jakob, nadzornik proge v Vuzenici progovne sekcije Maribor kor. proga, v Kranj progovne sekcije Ljubljana gor. dol. proga, Janež Anton, nadzornik proge v Laškem, progovne sekcije Celje, na Tezno progovne sekcije Maribor glav. proga; **X. položajne skupine:** Vrbinc Frančišek, pom. nadzornik proge v Murski Soboti, progovne sekcije Ptuj, v Rogatec progovne sekcije Celje, Skalar Jožef, pom. nadzornik proge na Rakeku progovne sekcije Ljubljana glav. proga, v M. Soboto progovne sekcije Ptuj, Brodnik Jožef, pom. nadzornik proge v Ljutomeru progovne sekcije Ptuj, v Šmarje pri Jelšah progovne sekcije Celje.

• **Kongres dnevničarjev in služiteljev poštne stroke.** Centralna uprava Udruženja dnevničarjev in služiteljev poštne stroke je sklicala na dan 11. t. m. v Beograd kongres uslužbencev omenjene stroke. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem kongresa četrtinsko vožnjo.

• **V državni tekstilni šoli v Leskovcu** so v začetku minulega meseca učenci stopili v stavko. V resoluciji, ki so jo poslali upravi šole, je bilo navedeno, da je nastala stavka v protest proti direktorju inž. Božinoviću in ker šolsko poslopje ne odgovarja zahtevam zdravstva. Da bi se spor likvidiral, je ministrstvo trgovine in industrije odposlalo v Leskovac inž. Mitrovića ki je zaslišal predavatelje in učence. Po izvedeni preiskavi so bili odpuščeni iz službe trije nameščenci in predavatelji in določeno je bilo, da se zane pouk spet 28. novembra. Ko je bil objavljen izid preiskave in tudi pozneje, ko bi se morala začeti predavanja, ni bilo v šolo niti enega dijaka. Zaradi tega je sedaj po zakonu o državnih tehničnih srednjih šolah tekstilna šola v Leskovcu zaprta za dobo enega leta.

Quick?
Pride tudi v Ljubljano!

• **Kmetijska predavanja po radiu.** Odbor za kmetijska predavanja pri kr. banski upravi v Ljubljani je sestavil začasni spored predavanj. Predavali bodo priznani kmetijski strokovnjaki vsako nedeljo in praznik ob pol 8. in ob 15. Dopoldanska predavanja bodo trajala pol ure, na koncu predavanja bo predavatelj čital poročila in nasvete z banovinskih kmetijskih zavodov o kmetijskih delih prihodnjega tedna in odgovore na kmetijska strokovna vprašanja. Popoldne se bodo večkrat vršili prenosi z banovinskih kmetijskih zavodov, ki bodo prav posebno zanimivi in poučni in na katere odbor posebej opozarja. Pozivajo se prav posebno kmetijske organizacije kakor podružnice Kmetijske družbe, živinorejske zadruge, sadjarske podružnice itd., da opozorijo svoje člane na ta predavanja in da organizirajo poslušanje v krajih, kjer je radio-aparat na razpolago. Prvo predavanje bo dne 8. t. m. ob pol 8. in sicer bo predaval g. inž. Zidanšek Josip, načelnik kmetijskega oddelka kr. banske uprave, o značaju in pomenu kmetijskih radiopredavanj v letošnji zimi. Popoldne istega dne ob 15. se bo vršil prenos s kmetijske šole na Grmu. In sicer se bo prenašal razgovor med ravnateljem g. inž. Zupančičem in strokovnim učiteljem g. Flegom o kletarstvu na tamkajšnji šoli. Dne 11. t. m. bo govoril ob pol 8. g. inž. Wenko Beno, banovinski referent za živinorejo, o glavnih napakah naše živinoreje, ob 15. pa g. Pavlica Franjo, banovinski potovalni učitelj za mlekarstvo, o mlekarstvu za gospodinje.

• **Zavedni lovci — C. M. družbi.** V prijazni hiši g. Fr. Frasa, župana iz Dobrunj, je nabrala lovska družba 200 Din za C. M. družbo iz veselja ker je postrelila precejšnje število dolgoušcev. Ob lovskem blagru prijaznega in zavednega Jugoslovena ob meji spomnili smo se družbe, ki vsako leto podpira za božičnico naše obmejne šole. Nabiratelj se vsem dobrim lovcem najtopleje zahvaljuje in kliče: „Lovski blagor! Spomni se: Mal položi dar, domu na oltar!«

• **Miklavžev večer v Beogradu.** Društvo Cankar priredi v soboto 10. t. m. v vseh prostorih Zveze nabavljalnih zadrug v Beogradu, Poincarejeva ulica 21, velik Miklavžev večer. Prihod sv. Miklavža in razdelitev daril, petje, šaljiva pošta, izvolitev kraljice zabave in drugo. Pripravljena je dobra kapljica. Na razpolago bodo pristne kranjske klobase in druge dobrote. Sodelovala bosta številna godba in harmonikar. Kdor želi nekaj kratkih uric razvedrila ob domači pesmi in valčku, ne bo izostal. Začetek ob 21., konec zjutraj. Darila za Miklavža se bodo sprejemala v soboto 10. t. m. od 8. do 20. pri vratarju zveznega doma, Poincarejeva 21.

„Quick“
Pride tudi v Ljubljano!

• **Poroka.** Poročil se je v Mariboru po starokatoliškem obredu g. Drago Vojska, ravnatelj pisarne g. dr. Kukovca v Mariboru, z gdč. Friderико Ackermann. Bilo srečno!

• **V poročilo o novinarskem koncertu v ponedeljkovem »Jutru«** se je vrnila neljuba pomota. Prvi stavek tretjega odstavka bi se moral glasiti: Blaž Arnič (ne Adamič), nekdanji gojenec ljubljanskega konservatorija (študije je nadaljeval na Dunaju) se je predstavil z mirnim stavkom iz svoje simfonije »Duma«.

• **Henrik Smrekar** ponovno opozarja, da g. Ivan Albrecht, književnik v Ljubljani, ni več upravičen, posredovati pri nakupu njegovih slik.

• **Smrtna nesreča v Beogradu.** V novem poslopju ministrstva za socialno politiko v Beogradu je dvigalo zgrabilo slovenskega delavca Ivana Škodo ter ga smrtnonevarno poškodovalo. Škoda je čez par ur izdihnil.

• **Lažni trgovski potnik.** Te dni se je potikal po ptujski okolici neki Klemenčič Feljks, pomožni delavec iz Radvanja pri Mariboru, ki pa se je izdajal za trgovskega potnika ter ponujal strankam Schichtovo milo, češ, da dobi vsaka stranka pri odvzemu 10 kg mila brezplačno za nagrado 3 metre finega blaga za obleko, in vse to proti plačilu 100 Din. Kot naplačilo je zahteval polovico tega zneska ter na ta način od več strank izvabil denar. Pečal pa se je tudi z zavarovalnimi posli zavarovalnice »Dunava«, od katere ni imel nikakega pooblastila, ter je tudi na račun zavarovanja pobiral razne zneske. Klemenčiča je izsledil 2. t. m. v Ptuju policijski stražnik ter mu napovedal aretacijo. Klemenčič je po dolgem oklevanju dejanje priznal.

• **Iskan vlomilec.** Nedavno noč je bil izvršen v pisarno župnišča v Krškem drzen vlom. Tat je v pisarni vse premetal in slednjič res iztaknil 120 Din v pisalni mizi. Pri vlomu pa je storilec poškodoval tudi razno pohištvo in trpi župnik Janez Filipič 270 Din škode. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v mesnico Ivana Pozeba v Krškem ter je tat odnesel 4 kg salam, več klobas in nekaj svinjskega mesa. Orožniki zasledujejo nekega 33 letnega hlapca, ki je po vlomih izginil iz Krškega.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9. zvečer
premiera zvočnega filma
Ljubezen o polnoči
V tem filmu nastopi nova filmska zvezda, španska lepotica
Daniela Parola
Njena partnerja sta Hans Adalbert Šietov in Peter Bačev

»PETRIČEK«, Ljubljana Aleksandrova 6.
Vedno najnovejše specialitete, kakor prvorazredni bonboni, čajno pecivo in drugi deserti. 14927

Za pulloverje pristna
angleška volna
TONI JAGER, Dvorni trg 1, Ljubljana

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730
Samo danes ob 4., pol 8. in 9.
Hanns Junkermann, Werner Pittschau, Mary Kid v šaloigri
Dva morska psa
Najnižje cene Din 2, 4, 6.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?
Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkotno izčiščenje, če vzamete prejšni večer 2—3 dražeje ARTINA. Dobi-to se v vseh lekarnah. - Vsebina škatlice po Din 8·—
ARTIN
zadostuje za 4 do 6 krat.
Odobreno od Ministrstva soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br 12258 od 12. julija 1932.

Brezplačni Foto smučarski tečaj
bom vodil osebno cel mesec januar v Kranjski gori. — Prijave na
Lojze Šmuc, savezni smuški učitelj.
Šelenburgova ulica 6.

• **Na lovu za mesnino** 43 letni delavec Anton Gorinšek, doma iz Blance, je znan navihanec, ki ni baš natančne vesti. Orožniki ga zasledujejo že dalje časa. Tone je pred nekaj dnevi vlomil v kaščo posestnika Alojzija Kranjca v Lončarjevem dolu v brežiškem srezu in ukradel 15 kg slanine, vredne 210 Din. Dalje se je zglasil pri posestniku Mihi Divjaku v Blanci in razbil šipo na vežnih vratih. Ukrasti ni mogel ničesar, ker je bil prepoden. Razbil pa je tudi šipo na oknu mesarja Franceta Plausteinerja v Sevnici ter ukradel več klobas in zz predala pobral nekaj kovanega drobiža.

• **Primerjajte »Diana« pasto za zobe s** katerikoli drugo, pa boste stalno samo njo uporabljali. Cena: normalna tuba 5 Din, dvojna tuba 8 Din.

• **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Gasilski starosta in občinski svetovalec g. Josip Turk** je prestal v Leonišču težko operacijo zaradi ušesnega vnetja, posledice težkega prehlada, ki je krepkega g. Turka že pred tedni vrgel v bolniško posteljo. Če ne bo kakih komplikacij, bo g. Turk kmalu spet v krogu svojih dragih, kar vsi iskreno želimo.

u— **20 let Preporoda.** V dneh od 16. do 18. t. m. proslavlja Preporod 20 letnico ustanovitve svojega društva. Izšla bo spominska brošura, kjer bo podan obris vsega društvenega delovanja. Pokroviteljstvo nad vso proslavo je prevzel ban g. dr. Marušič; v častnem predsedstvu in damskem komiteju so najodličnejši reprezentanti in narodne dame. Slavnostna akademija se bo vršila 16. t. m. v veliki dvorani Uniona. Program je izredno pester in zanimiv, izvajali ga bodo sami sedanji in bivši Preporodovci. Po sporedu bo ples. Slavnostni občni zbor bo 18. t. m. ob pol 10. v dvorani Trgovskega doma, po občnem zboru pa obiščemo grob Iv. Endlicherja pri Sv. Križu. Cenjeno občinstvo vljudno prosimo, da nam tudi ob tej priliki pokaže svojo naklonjenost in se obeh prireditev čim številneje oddolži.

u— **Sokol Ljubljana-Šiška** proslavlja jutri in v četrtek svojo 30 letnico. Ob tej priliki se bo vršila jutri ob 20. v Sokolskem domu slavnostna akademija. V četrtek ob 10. dopoldne pa se bo vršil slavnostni občni zbor. Vabimo vse, da se v polnem številu udeležite teh pomembnih proslav drugega najstarejšega sokolskega društva v Ljubljani.

„Quick“
Pride tudi v Ljubljano!

u— **Najkoristnejši prijatelji sadjarjev** so ptice, ki bo njih varstvu v sredo ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi predaval dvorni svetnik g. Josip Rustia. Ker se bližajo za ptice najhujši časi leta, naj lastniki vrtov tudi tega zelo potrebnega predavanja podružnice SVD ne zamude, saj bo vstop za člane in nečlane prost.

u— **Koncert koroških narodnih pesmi** bo v soboto v unionski dvorani. Na sporedu so pesmi iz vse Koroške. Pridejo člani petih društev in sicer iz Brnice v Ziljski dolini, iz Št. Janža v Rožu, dalje iz Kotmarevesi na planoti med Dravo in Vrbskim jezerom ter iz Šmihela in Libuč, oba kraja ležita v Podjunski dolini. Pevci nastopijo s samostojnimi zbori, polovico sporeda pa poje vseh 70 pevcev skupaj pod vodstvom pevovodje g. Ivana Koprivnika. Predprodaja vstopnic za ta izredno zanimiv koncert je v Matični knjigarni. Cene od 30 do 7 Din.

u— **Boženi Nemcovi,** znameniti češki pisateljici, avtorici svetovno slavne »Babice« posveti Splošno žensko društvo v petek, 9. t. m. pop od 17. do 19. v vrtni sobi restavracije Zvezde nekaj hvaležnega spomina. O Boženi Nemcovi predava v slovenskem jeziku ga. inž. Ševčikova, soproga češkoslovaškega konzula v Ljubljani. Nato predava dipl. filozofka, gdč. Eleonora Kernic o snovi: »Božena Nemcova in Slovenci«. Kand. phil. gdč. Ruša Mahkota čita par odlomkov iz najznamenitejših del Nemcove, nekaj njenih aforizmov pa nam prečita stud. phil. gdč Milena Topolovec, ki je te aforizme tudi sama prevedla v slovenščino. Vstop prost in je vsakdo dobrodošel.

Gostilničarji!
Ste že poskusili naša vina? Če ne, ste to v svojo škodo opustili. Naša izborna kapljica Vam bo prinesla nov krog odjemalcev, ne odlašajte z nakupom, z izborno kvaliteto in zmernimi cenami Vam bo postregla **»BELOKRANJSKA KLET«, vinarska zadruga, Spod. Šiška, Gasilska ulica št. 3.**

Usta in grlo
so pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Otroke varujejo nalezljivih bolezni vratu in grla okužne

DOBIVAJO SE V VSEH LEKARNAH
CENA ZAVOJČKU DIN 8.—

u— **Zimski sport in zimska fotografija.** V okviru svojih internih in javnih skioptičnih predavanj si je Fotoklub Ljubljana pridobil znanega mariborskega fotoamaterja in vnetega planinca g. Vlada Cizlja, da bo nastopil v bližnjih dneh z velikim predavanjem o aktualni temi: smučarski in fotografski pohodi v zimsko prirodo. Cizelj je znan Ljubljančanom posebno po izvrstnih slikah, ki jih je bil razstavil na jesenski velesejmski razstavi. Fotoklub bo gotovo našel velik odmev v naši javnosti. Podrobnosti bomo še objavili.

u— **Krasen filmski spored ZKD.** Ufini kulturni filmi so znani daleč po svetu in tudi ljubljansko občinstvo ter ljubitelji ZKD filmskih predstav jih zelo cenijo. Zato bo gotovo vsakogar razveselila vest, da bo ZKD predvajala **serijo najnovejših Ufinih kulturnih zvočnih filmov,** izmed katerih bo veliko senzacijo vzbudil film o epohalni iznajdbi, o katerih se je že toliko govorilo in pisalo, film o ladji **brez kapitana in krmarja, brez posadke.** Še mnogo drugih zanimivih in lepih filmov bomo videli, za smeh in zabavo pa bo skrbela Micky miška v novi izdaji, v povsem novem, v Ljubljani prvič predvajanem filmu.

u— **Kdo bi hotel zamuditi Božični oratorij?** Kdo še ne pozna J. S. Bacha v veliki formi? Koga ne gane prelepi božični čas? V ponedeljek, 12. decembra, vsi v Union na koncert Bachovega Božičnega oratorija! Vstopnice prodaja Matična knjigarna.

u— **Pevska društva** so vabljena, da se udeleže 8. t. m. koncerta pevskega društva »Zvon« v Trbovljah, ki se bo vršil ob 16. uri v dvorani Sokolskega doma v proslavo 25 letnice pevovodstva g. Oskarja Molla. Pevci kupijo do Trbovelj celo vozovnico, ki velja za brezplačni povratek. Na proslavi bo zastopana po odposlancih tudi Hubadova župa JPS.

u— **Društvo »Kazino«** sklicuje svoj redni občni zbor v petek 23. t. m. ob 18. v dvorano društvenega poslopja, Kongresni trg št. 1, II. nadstropje s naslednjim dnevnim redom: 1.) poročilo in predlogi ravnateljstva, 2.) odobritev računov preteklega leta, 3.) poročilo in predlog revizorjev, 4.) volitev članov ravnateljstva in revizorjev, 5.) določitev članarine, 6.) sklepanje o prevzemu neke garancije, 7.) odločitev o eventuelnih samostojnih predlogih, 8.) slučajnosti. Vsi člani se vabijo, da se občnega zbora udeleže.

u— **Glasbeno društvo »Ljubljana«** nas prosi za priobčenje, da 1. t. m. na novinarskem koncertu nastopivši kvartet pod naslovom »Ljubljana« nima stikov z glasbenim društvom »Ljubljana« in da omenjeni pevci niso člani označenega društva.

Brez dresa ni smuškega veselja
Oskrbi Vam ga iz sukna ali tirolskega lodna ali iz švedskega triko lodna po meri in najcenejše ate'je
LUKIČ, Stritarjeva ulica

Lehárjeva
najmelodijoznejša opereta
FRIDERIKA
PRIDE! PRIDE!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

5. decembra

Ljubljana 7, 758.2, 1.0, 90, mirno, megla, —; Ljubljana 13, 759.5, 4.0, 90, ENE1, 10, —, —; Maribor 7, 757.8, 2.0, 80, NW4, 10, —, —; Zagreb 7, 757.8, 2.0, 90, SE2, 10, —, —; Beograd 7, 756.9, 10.0, 90, mirno 10, 8.0, dež; Sarajevo 7, 758.4, 6.0, 90, mirno, 6, 1.0, dež; Skoplje 7, 760.3, 5.0, 90, mirno, 9, 3.0, dež; Split 7, 756.7, 10.0, 90, E4, 8, 0.4, dež; Kumbor 7, 757.3, 13.0, 90, E1, 9, 18.0, dež; Rab 7, 757.2, 9.0, 70, SE2, 10, —, —, —.

Temperatura: Ljubljana 6.0, 0.0; Maribor 10.0, 1.0; Zagreb —, 2.0; Beograd —, 8.0; Sarajevo —, 6.0; Skoplje 14.0, 4.0; Split 14.0, 10.0; Kumbor —, 12.0, Rab —, 8.0.

Sonce vzhaja ob 7.22, zahaja ob 16.19.
Luna vzhaja ob 12.41, zahaja ob 23.54.

---

stivnost, da dogajanja med stenami odločujejo o usodi dveh različnih svetov širom Rusije. Skrbno pripravljeni efekti ob zaključku prizorov so prepletali dramatično pomanjkljive prizore z osnovano idejo, ki jo je režiser poudaril v zadnjem prizoru. Poglavitno pozo pa so nosile osebe, ki so v tragediji pomembne. Ilustrativne osebe, kakršna je Marfa, pisar Dodukin, caričina Marja so se morale podrediti osnovni ideji. Zato ni bil njihov patos povsem resničen, tako pri Mariji Veri in Marji, vendar dovolj zanimiv, da je priklenil gledalčevo pozornost. Lipah je imel ugodnejšo priliko, ki pa je ni izčrpal. Izmed senatorjev je bil v maski in igri najmočnejši Skrbinšek. Debevčev Blumentrost in Gregorinov Azenheim sta opazujoči ulogi, ki jim je že avtor prisodil dociranje. Boltarjeva pač ni mogla Jevfrosinije v kratkih hipih prežeti z življenjskim ognjem. Pozornost sta zbujala predvsem Jan, ki je igral carjeviča in Levar kot Peter Veliki. Janu je treba priznati, da je v tej ulogi pokazal lep razvoj, ker se mu je posrečilo nedramatični lik zanimivo kreirati. Preko svoje uloge pa je rasel Levar. Strahotno podobo zgodovinskega Petra je podal z notranjim ognjem. Čeprav mu pisateljeva karakterizacija ne nudi bogve kake opore, je nakazal vso grozo, strah in stvarniteljsko moč elementarne narave. Njegova maska je jasno oblikovala fiziognomijo izredne osebnosti. V neprisiljenem patosu pa je rasel preko človeka v oni zagonetni demonični pojav, ki se je prikazoval sodobnikom kot zver in bog, kot Antikrist. Vselej pa je našel pot nazaj do človeka, zvestega sebi in svoji etiki, ki je bila naravna in človeška. Neposredni uspeh uprizoritve bi krajšanje ojačilo. J. K.

Odlična uprizoritev »Manon« v ljubljanski operi. V soboto je bila v naši operi slavnostna predstava Massenetove »Manon« pod taktirko g. kapelnika Štritofa. Slavnostni značaj je dajala tej predstavi navzočnost francoskega poslanika g. Naggiara in pa dejstvo, da se je vršila v okviru proslav desetletnice Francoskega instituta. Gledališče je bilo razprodano, navzoča je bila najizbranejša publika Ljubljane, dame v večernih toaletah, mnogi gospodje v frakih, z redovi na prsih. Predstavo je otvoril operni orkester, ki je odsviral francosko in jugoslovensko državno himno. Lektor francoščine na naši univerzi g. prof. Lecroix se je v kratkem francoskem nagovoru v imenu Francoskega instituta zahvalil sodelujočim in občinstvu, pozdravil dostojanstvenike in poudaril simpatije Francozov do naše kulture. Nato se je začela predstava te francoske opere, ki jo je naše občinstvo v sedanji novi, prvovrstni zasedbi sprejelo že takoj prvi večer zelo simpatično. Predstava je potekala prav gladko, sodelujoči so bili dobro razpoloženi in so dali skupaj z orkestrom krasno, zares reprezentativno predstavo. Posebno se je odlikovala Manon, ga. Zlata Gjungjenac, ki je bila aplavdirana na odprtem odru in po dejanjih večkrat klicana pred zastor. V odlični formi so bili tudi g. Gostič, g. Betetto in drugi markantnejši pevci. Ge. Gjungjenac je poslal g. poslanik Naggiar, ki je do konca z velikim zanimanjem in vidnim odobravanjem prisostvoval predstavi, krasen šopek cvetlic v priznanje njene zares prvovrstne Manon.

Razstava poljskega umetnika v Beogradu. V nedeljo je v prestolnici otvoril poljski poslanik g. Schwarzburg - Günther ob navzočnosti princa Pavla in druge odlične publike razstavo umetnin poljskega slikarja Edvarda Okunja. Slavni umetnik, čigar slike so v galerijah Rima, Varšave in Krakova, je tu razstavil samo one slike, ki jih je ob priliki svojega bivanja v Dalmaciji ustvaril na naših tleh.

»Nova Evropa« je priobčila v novembrski številki članek »Socijalna literatura i dijalektički materijalizam«, ki skuša predočiti relativno vrednost dialektično - materialističnih tez in zagovarja svobodne nazore o književnosti nasproti danes dokaj razširjenemu mnenju, da je socialna književnost edina mogoča sodobna književnost. — A. Mužinić je v članku »Dijalektički materijalizam i vreme« uvrstil ta nazor, ki se proglaša za znanstveno veljavnega, med verovanja; svoje stališče skuša dokazati s pobijanjem materialističnega pojmovanja časa. — Omeniti je še članek M. Ćurčina »Povodom Goethejeve proslave u Jugoslaviji«, dalje prispevek Aleks. Donkovića »Moralni činilac u današnjoj krizi« in članek d.r. Ive Beline »Da li je kriza pri kraju«. Številko zaključujejo literarni referati in beležke.

Filozofska literatura v srbohrvaščini. Nova založba »Kosmos« v Beogradu je pravkar napovedala serijo prevodov iz filozofske literature, ki jih bo izdala v teku 45 mesecev. Njen prospekt obsega Bergsonovo »L'evolution creatrice« v prevodu dr. F. Medića, Croceovo »Estetiko« v prevodu dr. V. Vitezice, Alfreda Adlerja »Individualno psihologijo« v prevodu dr. Vl. Dvornikovića, Keyserlingov »Das Reisetagebuch eines Philosophen«, Marxov »Kapital«, Freudove »Vorlesungen über die Einführung in die Psychoanalise«, Schopenhauerjevo temeljno delo »Die Welt als Wille und Vorstellung«, Spenglerjev spis »Untergang des Abendlandes«, Berdjorjeva »Filozofija stvarjanja« in W. Jamesa »Pragmatizem«. S prevodi navedenih knjig bo srbskohrvaška filozofska literatura mnogo pridobila. Občudovati je treba podjetnost založništva, ki si v teh časih zastavlja tako visok program.

Rusko - srbsko bibliografijo, ki naj pokaže kulturne stike med obema narodoma v l. 1800.—1925., je začel sestavljati beograjski vseuč. profesor dr. Aleks. Lj. Pogodin. Prva knjiga, ki je pravkar izšla, obsega 300 strani velike osmerke.

Knjiga o ruskih filozofih in religioznih mislecih. Dr. Dušan Stojanović je izdal v Beogradu knjigo »Ruski problemi filosofije i religije 19. veka«. Tu obdeluje v štirih obsežnih razpravah miselnost Petra Čaadajeva, Ivana Kirjejevskega, Alekseja Homjakova in Konstantina Leontjeva.

»Zvonček« objavlja v tretji številki prispevke Franceta Podrekarja, G. Strniše, dr Romana Savnika, V. Winklerja, V. Bitenca, Marije Grošljeve, O. Hudalesa, Arnošta Adamiča, Vl. Kapusa, Lojza Zupanca in dr. »Zvonček« ureja dr. Pavel Karlin.

u— **Medicinci na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani** prirede 7. t. m. pod pokroviteljstvom bana g. dr. Draga Marušiča in častnega damskega komiteja svoj 11. elitni ples v vseh prostorih Uniona. Oficijelni sprejem gostov od pol 21. do 21. Ker je čisti dobiček namenjen za izpopolnitev strokovne knjižnice in za podporo siromašnim tovarišem, da se jim omogoči študij na medicinski fakulteti, pričakujemo od cenjenega občinstva, da se v velikem številu odzove vabilu najmanjše fakultete v Ljubljani. Vse zadevne informacije daje in sprejema reklamacije pripravljalni odbor na Sv. Petra cesti 30, I. nadstropje, vsak dan od 11. do 12. in pri večerni blagajni na dan prireditve.

u— **Železniški upokojenci,** stanujoči v Ljubljani, naj predložijo svoje legitimacije z vložki za prolongacijo od 9. do 12. t. m. tam, kakor vsako leto. Kaj je potrebno še priložiti, je bilo objavljeno v novinah že 24. novembra. Vsi upokojenci, ki imajo še prazne liste v vložkih in bi se ta mesec radi še kam peljali, lahko predložijo svoje legitimacije po novem letu.

u— **Himen.** Na Ježici sta se poročila 1. t. m. g. dr. Janez Gantar vojaški zdravnik in gdč. stud. med. Ila Gorjančeva, hčerka prof. dr. Gorjanca. Bilo sreče!

u— **Krajevna organizacija JRKD Ljubljana-Barje** sklicuje na dan 10. t. m. ob 20. redni občni zbor v gostilni Češnovar na Dolenjski cesti.

u— **Poskušen samomor in druge poškodbe.** Zidar Ivan Jenkole s Škofljice je v nedeljo zvečer prišel domov precej potrt. Naenkrat je pograbil britev in si prerezal žile na desnici. Obupanca pa so rešili in ga spravili v splošno bolnico. — Dninarico Julijano Žnidaršičevo, doma iz Gorenje vasi pri Litiji, je napadel neki sosed. Pričakal jo je v temi na vrstu s kolom in jo hudo pretepel po vsem telesu. Štiriletni Ivanček Capuder iz Soteske pri Moravčah je padel s klopi in si zlomil levo nogo. Posestnikovega triletnega Franca Aljančiča iz Bistrice pri Kranju pa je v nedeljo povozil na cesti neznan kolesar in mu prizadejal hude notranje poškodbe. Petletni Iv. Čampa izza Potoka pri Sodražici je padel v nedeljo doma s peči in si poškodoval levo roko. Vsi ti poškodovanci so bili prepeljani v ljubljansko bolnico.

u— **Prijeta ubežnika.** Stražnik je v nedeljo zjutraj okrog 4. opazil v Tivoliju dva neznana mladeniča, ki sta se mu videla na prvi pogled sumljiva. Izrabil je priliko in se jima približal neopaženo. Ker mu na njegova vprašanja nista znala dati pravih odgovorov in sta bila brez vsakih dokumentov, ju je odvedel na policijo. Tu se je izdal prvi za 29 letnega Jožeta Janca, drugi pa za Josipa Novaka. A takoj, ko so ju začeli zaslišavati, so dognali, da se je drugi zlagal in ni navedel pravega imena. Slednjič je priznal, da se piše Viljem Kerin, nakar so ugotovili, da sta oba ptička pobegnila iz zapora okrajnega sodišča v Radečah. Tja sta bila odpravljena že pred 1. decembrom zaradi vloma v občinsko pisarno v Radečah. V zaporu pa se jima je posrečilo ponoči odpahniti zapah, nakar sta jo ubrala iz mesta in se preko Dolenjske pritepla v Ljubljano.

u— **Čajanka ljubljanskih srednješolskih maturantov** se bo vršila v sredo 7. t. m. ob pol 8. uri izjemoma v Trgovskem domu.

u— **Cenjenim plesalkam in plesalcem** vljudno sporočamo, da bo obiskal sv. Miklavž plesno šolo učiteljiščnikov drevi ob 20. v Trgovskem domu. Darila se sprejemajo istotam danes od 17. ure dalje.

Iz Maribora

a— **Poštni uslužbenci pozdravljajo svojega novega direktorja.** V nedeljo popoldne so se zbrali v prostorih hotela »Orel« v Mariboru mnogoštevilni poštni uslužbenci iz severnega dela naše banovine, da pozdravijo v svoji sredini novega poštnega direktorja g. dr. Janka Tavzesa, ki je prispel na njihovo povabilo iz Ljubljane v Maribor. G. direktorju v pozdrav so govorili gg. Vatovčeva, Kumer, Monda, Pondelakova, Vodopivec, Štefanec, Božičev, Maherle in Babič nakar se je zahvalil za pozdrav g. direktor, ki je v svojem govoru podal smernice, ki naj vodijo poštno nameščenstvo v bodočem delu. Na sestanku so zapeli več pesmi pevci društva »Poštni rog« in »Glasbenega društva«.

a— **Obiskovalci** cerkvenega koncerta Glasbene Matice se opozarjajo, da sedeži ne bodo numerirani in da je razlika cene samo med sedeži pred oltarjem in onimi v ladji. Začetek bo točno ob 20.

a— **Koroški bratje s svojo pesmijo v Mariboru.** Pod okriljem Ipavčeve pevske župe bo v ponedeljek 12. t. m. ob 20. v unionski dvorani v Mariboru koncert koroške pesmi. Nastopilo bo 5 pevskih zborov s Koroškega. Prepričani smo, da jih bodo Mariborčani presrčno sprejeli in se koncerta polnoštevilno udeležili.

a— **Gospodične, ki imajo veselje do gledališča** in ki žele sodelovati pri operetni reviji »Pri belem konjičku«, se naj zglase v gledališki pisarni ali pa kar pri režiserju g. Bachmannu.

a— **Za pomožno akcijo za siromašne sloje v Mariboru** so darovali: veletrgovec Marko Rosner 5000 Din, opekarna Derwuschegg 1000 Din, odvetnik dr. Kumbatović iz neke poravnave 500 Din, elektrotehnik Karel Pirsch 500 Din ob priliki proslave svoje 50letnice in 25letnice svoje obrti, trgovec Franc Mastek 48 komadov konfekcijskega blaga in tovarnar Viktor Jarc 40 kg sladne kave. Vodstvo pomožne akcije se vsem darovalcem prisrčno zahvaljuje.

a— **Truplo upokojenca Žerjala najdeno.** Nekako pred šestimi tedni smo poročali, da je izginil od doma v Zrkovski ulici na Pobrežju stanujoči 60 letni upokojenec Andrej Žerjal, močno obupan zaradi bolezni žene, ki je ležala v bolnici. Nekaj dni pozneje so našli ob Dravi pri Meljskem brodu Žerjalov suknjič in klobuk, kar je vzbudilo sum, da je mož v obupu izvršil samomor. Te dni so v Ptuju pri mostu potegnili iz Drave že močno razpadlo truplo starega človeka, v katerem so spoznali pokojnega Žerjala. Pokopali so ga tam.

a— **Opozorilo!** Po Mariboru in okolici se klati že več dni neki moški, ki se izdaja za bivšega avstrijskega častnika in prosi kot invalid za podporo. S seboj nosi neka pisma, v katerih opisuje svoj težak položaj. Izvabil je že večje zneske od raznih trgovcev in podjetnikov. Izkazalo pa se je, da je napisal ta pisma neki odpuščeni carinski uradnik in jih izročil nekemu moškemu, ki jih je po njegovem naročilu dostavljal raznim dobrotnikom. Policija je dostavljalca pisem aretirala za dušewnim očetom sleparije pa še poizveduje.

a— **Žrtev neprevidnega lovca.** Ko se je pred tremi dnevi vračal proti domu skozi gozd čevljar in dninar Anton Janežič iz Sv. Martina na Poborju, je nenadoma za seboj zaslišal strel, v tem trenutku pa je že tudi začutil, da ga je zadela krogla v desno nogo in mu jo prebila. Ker pa se rana ni hotela celiti, so morali prepeljati v tukajšnjo bolnico.

a— **K včerajšnjemu poročilu o strašnem samomoru** brezposelnega pleskarskega pomočnika Alojzija Umeka, ki je v nedeljo zjutraj v Maistrovi ulici skočil iz četrtega nadstropja na betonska tla in nato v bolnici poškodbam podlegel, dodatno poročamo, da Umek samomora ni izvršil zaradi bede, temveč zaradi nesrečne ljubezni, kar je tudi razvidno iz pisma, ki ga je zapustil. Umek je živel kljub brezposelnosti v urejenih razmerah in je celo zapustil vloženo knjižico Kmetske posojilnice v Ljubljani z vlogo 11.000 Din, poleg tega pa je imel tudi 1867 Din gotovine.

a— **Prevozni promet z motornimi vozili** vse vrste po Pobrežni ulici se med Kralja Petra trgom in Tržaško cesto iz prometnih ozirov prepoveduje. Za dovoz na Pobrežko cesto služita Masarykova in Tržaška cesta.

Iz Celja

c— **Celjsko učiteljsko društvo** je imelo v soboto dobro obiskano zborovanje, ki je potekalo pod vtisom smrti ge. Marijke Radičeve, učiteljice srbohrvaščine v Celju. Predsednik g. Gosak je v toplih besedah poděrtal vrline pokojne tovarišice, žene in matere. Glede dopisov so bili sprejeti nekateri sklepi, tako o nečlanih, ki nimajo pravice prihajati na zborovanja, dalje se je govorilo o postopku v slučaju, da nekoga pozove oblast, da vloži prošnjo za premestitev. Glede dopisa Sokola KJ je predsednik poudaril, da sodelovanje pri Sokolu ni samo dolžnost, temveč je učiteljstvo poklicano, da s pomočjo te organizacije utrjuje narodno misel in širi zdravo državno miselnost. Gg Hajšner in Voglar sta priporočala polpiranje lastnih gospodarskih ustanov. Odbor je prejel polnomoč pri podeljevanju podpor iz Brinarjevega fonda. Društvo je izreklo soglasno solidarnost glede spomenice, ki jo je izdal predsedniški zbor sekcije za dravsko banovino. Pedagoška centrala naj sestavi seznam predavateljev, ki bi bili pripravljeni predavati na učiteljskih zborovanjih. Člani Samopomoči bodo na prihodnjem zborovanju razpravljali o eventl. spremembah in predlogih zadruge. Pojasnjen je bil postopek pri sprejemanju vajencev pod 14. letom, ki ga novi obrtni zakon prepoveduje. Iznešenih je bilo nekaj kritičnih pripomb glede razstave šolskih vrtov. Nato je predaval g. dr. Stanko Gogala o našem izobrazbenem in vzgojnem kultiviranju.

e— **Predavanje.** Na Ljudskem vseučilišču bo drevi ob 20. zanimivo skioptično predavanje vseučiliškega profesorja g. dr Branimira Gušića iz Zagreba. — Nadaljevanje predavanja o obrtnem zakonu bo drevi ob 19.30 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Predaval bo g. dr. A. Reisman iz Maribora. Na predavanje opozarjam vse privatne nameščence in delavce.

e— **Zbornica za TOI** bo imela danes od 8. do 12. dopoldne uradni dan za Celje in celjsko okolico v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici 8, pritličje levo.

e— **Koncert koroških pevcev** bo v nedeljo ob 20 v veliki dvorani Celjskega doma. Pozivamo narodno občinstvo iz Celja in okolice, da obišče v čim večjem številu koncert koroških bratov.

e— **Mladinska igra.** Člani Dramatskega društva bodo uprizorili na pranik 8. t. m. ob 16. v mestnem gledališču Golievo veselo otroško pravljico »Jurček« v režiji ge A. Sadarjeve. Igra bo gotovo zelo ugajala mladini, pa tudi odraslim. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni K. Goričarja nasl.

e— **Obnovite takoj srečke** drž. razredne loterije III razreda, ker žrebanje bo že četrtek 8. t. m.

e— **Mestni kino** Danes ob 20.30 izvrstna zvočna komedija »Dunajska cvetličarka«. V glavnih vlogah znana Hansi Niese, Renata Müller in Harald Paulsen. Ob koncu predstave bo plesal zamorec Jenki Lukas, artist cirkusa Gleich, originalne zamorske plese.

Iz Kamnika

ka— **Proračunska občinska seja** se je vršila v petek zvečer v mestni posvetovalnici v prisotnosti sreskega načelnika g. Vouška. Najprej je bil zaprisežen novo imenovani občinski odbornik notar g. dr. Jevnik, nato pa je župan g. Kratnar podal poročilo. Proračuna občine za prihodnje leto občinski odbor ni vzel v pretres, ker si ga odborniki še niso ogledali. Pri nadaljnjih točkah dnevnega reda se je vnela živahna debata zaradi ceste v Tunjice. Da se doseže potrebni sporazum, bo v kratkem sklicana skupna seja občinskih odborov iz Tunjic in Kamnika. Občinski odbor je nadalje z odobravanjem vzel na znanje ponudbo tovarnarja g. Knafliča, ki je ponudil za odkup stare klavnice 40.000 Din. Prodaja se je odobrila in se je sklenilo napraviti načrte za novo klavnico. V občinsko zvezo so bili sprejeti 4 prosilci, dvema pa se zagotovi sprejem, ako si pridobita državljanstvo. Proračun so pretresali odborniki na Miklavžev večer.

ka— **Veliko zborovanje obrtnikov in trgovcev** vsega kamniškega sreza bo 8. t. m. ob pol 10. dopoldne v dvorani godbenega doma v Domžalah. Udeleži se ga tudi tajnik Zbornice za TOI in referent za obrtništvo dr. Pretnar, ki bo poročal o delovanju zbornice.

Gospodarstvo

Novi predpisi za odmero trošarine na električni tok

Da bi olajšal poslovanje finančnih organov pri računanju in pobiranju državne trošarine na električni tok pri mešani potrošnji toka (kadar se tok rabi za motorje in za razsvetljavo) je finančni minister na podlagi čl. 68. zakona o državni trošarini izdal odlok, ki omogoča znatne olajšave nasproti prvotnim določbam pravilnika. Namen teh olajšav je, da ne bi zaradi uvedbe te trošarine nastali veliki izdatki za števce odn. za oddvojitev vodov za razsvetljavo od onih za pogon. Po novem odloku, ki je že dostavljen finančnim direkcijam, ni več potrebno, da bi se pri vseh malih konsumentih-pavšalistih namestili števci. V industrijskih in obrtnih obratih, kjer niso ločeni vodi za pogon in vodi za razsvetljavo, se bo potrošen tok za razsvetljavo izračunal po enostavni formuli. Za zasebne konsumente v večjih mestih je dana gotova olajšava s tem, da se na tok, ki ga dobavljajo centrale po dvotarifnih števcih za nižjo ceno, plača trošarina kakor za pogonski tok 0.10 Din na kilov. uro).

Navzlic novim določbam je še potrebno, da se pravilnik v celoti revidira. Zveza industrijcev v Ljubljani je finančnemu ministrstvu o tem predložila že utemeljene predloge.

Odlok finančnega ministra določa v glavnem naslednje: Kadar se struja iz istega voda preko enega samega števca troši tako za pogon, kakor za razsvetljavo, se ima potrošnja za razsvetljavo računati takole: Za mesečno potrošnjo pri razsvetljavi stanovanj in trgovin se v mestih računa 50 ur, v vaseh pa 33 ur; za mesečno potrošnjo pri razsvetljavi javnih lokalov, hotelov, kavarn in sl. pa v mestih in vaseh 80 ur. V tvornicah pa se računa za razsvetljavo pri 8urnem delu 25 ur na mesec, pri 16urnem delu 120 ur in pri 24urnem delu 250 ur.

Na tej podlagi se na primer v podjetju pri 16urnem obratovanju računa takole: Sešteje se potrošnja struje posameznih žarnic v vatih na uro. Tako dobljeno skupno število vatov vseh žarnic se nato s prej označenim številom ur, ki velja za posamezne svrhe razsvetljave (v tvornici s 16urnim obratovanjem torej s 120), dobljeno število pa se deli s 1000. Tako dobimo potrošnjo za razsvetljavo v kilovatnih urah v teku enega meseca. Za tako izračunano potrošnjo za razsvetljavo se računa trošarina po 70 par za kilovatno uro. Za ostalo potrošnjo (ki ostane po odbitku potrošnje za razsvetljavo od skupne potrošnje) pa se računa trošarina po 10 par za kilovatno uro.

Na isti način se obračunava potrošnja pri onih konsumentih, ki dobivajo tok pavšalno. Skupno število vatov vseh žarnic v stanovanju se pomnoži s 50: tako dobljeno število vatnih ur na mesec se deli s 1000 nakar dobimo potrošnjo v kilovatnih urah na mesec. Skupno število vatov se pomnoži z 80 in deli s 1000, kar da potrošnjo v kilovatnih urah na mesec. Ta idealna potrošnja v kilovatnih urah na mesec se potem obremeni z državno trošarino (70 par).

Organi finančne kontrole bodo v podjetjih, ki imajo lastno centralo in nimajo ločenih vodov ter števcev popisali vse žarnice po jakosti (v vatih) in na tej podlagi izdelati obračun. Občinske in druge javne centrale pa morajo same dostaviti organom finančne kontrole popis in jakost žarnic, na katere se plača tok pavšalno.

Enako se postopa pri kontrolnem računanju potrošnje toka za razsvetljavo ulic, samo da se kot osnova za mesečno potrošnjo vzame pri žarnicah, ki gorijo vso noč 360 ur, pri žarnicah, ki gorijo pol noči pa 180 ur. Če se pri kontroli primerja skupna oddaja toka v centrale na podlagi števca s potrošnjo, ki je obremenjena s trošarino, prištevši potrošnjo za javno razsvetljavo, tedaj razlika ne sme znašati več kakor 20 odst.

Tam, kjer so uvedeni dvotarifni števci in se za dnevno potrošnjo plača mnogo manj, nego za nočno, se trošarina za dnevno potrošnjo računa po tarifi za pogon (10 par).

Stanje Narodne banke

Po izkazu od 30. novembra se je zlati in devizni zaklad Narodne banke v zadnji četrtini novembra zmanjšal za 16.3 na 1980.8 milijona Din. Devize, ki se ne vštejejo v podlago, pa so se skrčile od 29.4 na malenkostno vsoto 1.2 milijona Din (v tej postavki so v glavnem devize, ki se imajo šele obračunati v zvezi z državnimi plačili v inozemstvu). Vsota kovanega denarja v blagajnah, ki se je zadnje tedne celo dvigala, je sedaj popustila za 16.9 na 158.0 milijona Din.

V stanju posojil ni zabeležiti večjih izprememb. Menični portfelj je nazadoval za 1.4 na 2188.5, lombardna posojila pa so se zmanjšala za 1.3 na 349.7 milijona Din.

Obtok bankovcev, ki je v zadnjem tednu pokazal izredno nizko stanje, se je povečal za 122.3 na 4712.3 milijona Din. To povečanje pa je edino posledica znatnih dvigov z žirovnih računov, ki so še znatno bolj nazadovali kakor pa se je povečal obtok (obveznosti na pokaz so padle za 187.9 na 824.7 milijona Din), tako da se je skupna vsota obtoka in obveznosti na pokaz, od katere se računa kritje, skrčila za 65.5 na 5547 milijonov Din. **Obtok bankovcev je bil ob koncu novembra za 527 milijonov Din manjši nego lani ob istem času.**

Kritje se je navzlic zmanjšanju podlage nekoliko izboljšalo in znaša sedaj kritje obtoka in žirovnih obveznosti v zlatu in devizah 35.70 % (prej 35.58 %), v samem zlatu pa 31.85 % (31.48 %).

Stanje na dan 30. novembra je bilo naslednje (v milijonih Din, v oklepajih razlike nasproti stanju od 22. novembra): **aktiva:** podlaga 1980.8 (— 16.3), od tega v zlatu 1767.2 (—), v valutah 3.6 (+ 2.2) in v devicah 210.0 (— 18.6); devize, ki se ne vštejejo v podlago, 1.2 (— 28.3); kovani denar 158.0 (— 18.6); posojila na menice 2188.5 (— 1.4); lombard 349.7 (— 1.3); stari državni dolg 1811.9 (— 0.3); začasni avans gl. drž. blagajne 600.0 (—); **pasiva:** obtok bankovcev 4712.3 (+ 122.3); obveznosti na pokaz 834.7 (— 187.9), od tega nasproti državi 9.5 (— 2.3), po žirovnih računih 581.9 (— 29.5), po raznih računih 243.3 (— 156.1).

Zborovanje mlinarjev

Maribor, 5. decembra.

Včeraj so se na poziv obrtno-zadružnega nadzorstva zbrali v Mariboru zastopniki mlinskih organizacij iz bivše mariborske oblasti na posvetovanje o današnjem položaju v mlinarski stroki in o potrebnih ukrepih glede odpomoči. Zastopani so bili mlini iz vseh okrajev, izvzemši gornjegrajskega in šmarskega. Zanimivo in izčrpno poročilo je na konferenci podal zborniški svetnik in član banovinskega sveta g. Zadravec iz Središča, ki je kot najboljši praktik in poznavalec našega gospodarskega življenja raztolmačil zakonite predpise zadnjega leta, v kolikor posegajo v mlinsko obrt, zlasti pa davčne predpise in dokazal nevzdržnost sedanjega položaja. Na mnoga vprašanja je dal izčrpna pojasnila.

Obrtno zadružni nadzornik g. Založnik je predložil statistični pregled mlinskih obratov in njegovih strokovnih organizacij na bivšem spodnjem Štajerskem, vštevši Prekmurje in Mežiško dolino. Iz te statistike je razvidno, da je delokrog 1200 obrtnih mlinskih obratov, od katerih je približno 700 skupno z žagarji organiziranih v 13 sorodnih strokah, ostali pa v 12 kolektivnih obrtnih združenj. Po živahnem razgovoru, ki je trajal vse dopoldne, je konferenca soglasno sprejela naslednje zahteve:

1. Davek na poslovni promet naj se v mlinarskem obratu ukine ali vsaj zniža na polovico. 2. **Podlaga za poslovni promet davek se mora računati za vso državno enoto po cenah novosadske blagovne borze,** ker pri sedanjem načinu računanja po prodajni ceni morajo mlini v pasivnih pokrajinah, ker so cene zaradi prevoznih stroškov večje, plačevati večje davke, kakor mlini v žitorodnih krajih. 3. Dolžnosti kmečkih in trgovskih mlinov naj se izenačijo in naj bodo mlini, ki meljejo za kmečte enako obremenjeni. Olajšave pri kmečkih mlinih, ki meljejo na merico, naj ostanejo v veljavi za obe vrsti mlinov tako, da se od nezmlete merice plača 1 odstotek, od mlevskih izdelkov pa običajni znižani prometni davek. 4. Priračunavanje poslovnega davka na računih bodi obligatorno, ker se bodo na ta način pri olajšani kontroli povečali dohodki. 5. Nepotrebna in za ugled mlinarske stroke škodljiva kontrola pri pekih in trgovcih naj se odpravi. 6. Tarifo za prevoz pšenice in koruze je treba izdatno izboljšati na korist pasivnih krajev. 7. Izvede naj se stroga strokovna organizacija mlinarskih obratov brez drugih strok in za te organizacije **naj se ustanovi v Mariboru strokovna zveza,** ki se bo bavila z vsemi važnejšimi vprašanji mlinarskega značaja. Vsako strokovno združenje mora šteti najmanj 50 članov.

Zadružni nadzornik g. Založnik je nato kot sklicatelj konference z veseljem ugotovil lep napredek smisla za organiziranje, kar se je pokazalo pri strokovni razpravi in pri sprejemanju sklepov. S toplimi besedami se je zahvalil glavnemu poročevalcu g. Zadravcu za njegovo instruktivno in strokovnjaško poročilo.

Gospodarske vesti

= **Plenarna seja Zbornice za TOI.** Za sredo 14. decembra je ob 9. uri dopoldne sklicana plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanila predsedstva; 2. poslovno poročilo; 3. proračun zbornice za l. 1933; 4. dobava premoga železnicam in naše rudarstvo; 5. revizija zakona o socialnem zavarovanju delavstva; 6. ocena davčne osnove za odmero pridobnine; 7. poročilo o delovanju zborničnega Zavoda za pospeševanje obrti; 8. predlogi odsekov in zborničnih članov.

= **Trgovanje z obveznicami Blairovega posojila.** Finančno ministrstvo je dostavilo našim borzam odlok, po katerem se sme na domačih borzah trgovati le z onimi obveznicami 7% in 8% Blairovega posojila, katerih številke so navedene v uradnem spisku, sestavljenem v smislu odloka finančnega ministra št. 36.120/32.

= **Vinski sejem v Ivanjkovcih.** Vinarska zadruga Jeruzalemčan v Ivanjkovcih priredi dne 13. decembra svoj osmi vinski sejem in vinsko razstavo. Na razpolago bodo tam vse vrste sortnih vin, kakor tudi vina iz mešanih nasadov, ormoško-ljutomerskih goric in letošnjega pridelka, kakor tudi prejšnjih letnikov. Vsakdo ima na ta način priliko z malo zamudo časa uveriti se o letošnji kakovosti in stopiti z vinogradniki v direkten stik. Ivanjkovci ležijo v sredini ormoško-ljutomerskega vinogradniškega okoliša, v neposredni bližini so najznamenitejši vinski griči. Tako ima vsak posetnik sejma tudi priliko obiskati klet producenta. Dvorana, kjer se bo vršila prireditev že osmo leto vselej z lepim uspehom, leži tik kolodvora, tako da je poset v vsakem vremenu lahko mogoč. Železniške zveze so skrajno ugodne. Vabimo vse interesente k mnogobrojnemu obisku.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave 600 kg krp za čiščenje strojev, 1000 m jeklenih vrvi, do 29. decembra pa glede dobave 3 jeklenih sit za seperacijo. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 180 m jeklenih vrvi, 10.000 kg karbida, 50 kg tovotne masti.

Borze

5. decembra

Po začasni okrepitvi ob koncu prejšnjega tedna je deviza London danes zopet precej popustila. Popuščala je tudi deviza Trst, dočim pri drugih devizah ni bilo sprememb. V privatnem kliringu so se avstrijske devize trgovale po 8.55 do 8.65.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda nadalje prilično čvrsta in je prišlo do prometa za kaso po 210 in 211. V ostalih državnih papirjih ni bilo prometa in tudi delnice industrijskih podjetij so ostale brez zaključkov.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2316.51 — 2327.87, Berlin 1368.19 — 1378.99, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 183.25 — 184.85, New York ček 5741.59 do 5769.85, Pariz 225.27 — 226.39, Praga 170.67 do 171.53, Trst 291.24 — 293.64.

Curih. Pariz 20.32, London 16.51, Newyork 520, Bruselj 72, Milan 26.315, Madrid 42.425, Amsterdam 208.975, Berlin 123.575, Stockholm 90.85, Oslo 85, Kobenhavn 86, Sofija 3.76, Praga 15.40, Varšava 58.85, Bukarešta 3.085.

Efekti

Ljubljana. Vojna škoda 206 do 209, 7 odst. investicijsko 47 do 49, 8 odst. Blair 42 bl., 7 odst. Blair 36 do 40, Ruše 125 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 209 — 212, 7% investicijsko 46.50 — 49, 4% agrarne 27 bl., 6% begluške 32 — 33.25, 7% Blair 37 — 39, 7% Drž. hipotek. banka 42 den.; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 225 bl.; industrijske vrednote: Trboveljska 147.50 — 160, Gutmann 80 bl., Sečerana Osijek 178 den., Sečerana Vel. Bečkerek 600 bl., Dubrovačka 50 — 100, Isis 15—35, Split cement 150 den., Narodna šumska 40 blago.

Beograd. Vojna škoda 210.50, 208.50 zaklj., 7% investicijsko 46 — 47, 4% agrarne 24 do 25, 6% begluške 33.50, 32.75, 8% Blair 43 bl., 7% Blair 35 — 39, 7% Drž. hipotek. banka 46 bl., Narodna banka 4200 zaklj., Priv. agrarna banka 218, 216 zaklj.

Dunaj. Ruše 8, Trbovlje 19.50, Alpine-Montan. 11.65.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (5. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključeni so bili 4 vagoni, in sicer 3 vagoni jelovih desk in 1 vagon jelovih remeljnov. Povpraševanje je za parjeno bukovino (od 2 m dolžine navzgor s 15 odst. kratic, od 14 cm širine navzgor: polovica I., polovica II.; debelina: 15 m³ 27 mm, 5 m³ 50 mm, 5 m³ 60 mm, 2 m³ 70 mm, 3 m³ 80 mm in 1 m³ 110 mm) in za bukove neobrobljene plohe (neparjene, 27 in 38 mm deb.).

ŽITO

+ **Chicago,** 5. decembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 43.875, za marc 47.875, za maj 48; **koruza:** za december 22.75, za marc 27.625, za maj 29.25; **oves:** za december 14, za maj 17.

+ **Winnipeg,** 5. decembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 44.125, za maj 48.625.

+ **Ljubljanska borza** (5. t. m.) Tendenca za žito nespremenjena. Prometa ni bilo. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, mlev. tarifa, plač. v 30 dneh): baška 76 kg po 197.50 — 200, baška 77/78 kg po 200 — 202.50, sremska 79/80 po 207.50—212.50; **moka** (slov. postaja): baška »0« po 330 — 335, banatska po 340 do 345, **koruza** (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115 do 117.50, za december po 120 — 122.50, za januar po 122.50 — 125.

+ **Novosadska blagovna borza** (5. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 52 vag. **Pšenica** (76 kg): baška okolica Novi Sad, Sombor 148 — 150; gornjebaška 150 — 152; baška potiska 151 — 153, ladja Tisa 153 do 155; gornjebanatska 145 — 147; južnobanatska 143 — 145. **Ječmen:** baški in sremski, 65/6 kg 90 — 97.50. **Oves:** baški, sremski 95 — 97.50. **Rž:** baška 125 — 127.50. **Koruza:** baška 51 — 53; za december-jan. 52 — 54, za marc - maj 68 — 70; banatska 48 — 50; sremska 52 — 54; baška sušena 60 — 62; ban. sušena 58 — 60; sremska sušena 61 — 63. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 247.50 — 262.50; »2« 227.50 »5« 210—220; »6« 170—180; »7« 125—135; »9« 85 — 90. **Otrobi:** baški in sremski 61 — 63; banatski 60 — 62. — **Krompir:** slovenski beli 117.50 — 122.50 — **Fižol:** baški in sremski beli 115 — 120.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (5. t. m.) Tendenca slaba, promet miren. **Pšenica:** za maj 13.30 — 13.32; **rž:** za marc 7.63 — 7.66; **koruza:** za maj 8.05 — 8.06, za julij 8.10 — 8.15.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 6.: Kar hočete. D.
Sreda, 7.: Strast pod bresti. Sreda.
Četrtek, 8. ob 15.: Celjski grofje.
Petek, 9.: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 6.: Erika. B.
Sreda, 7.: Adel in Mara. C.
Četrtek, 8. ob 15.: Mala Floramye. Gostuje g. Dubajić iz Zagreba. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Manon. Izven. Znižane cene.
Petek, 9.: Zaprto.

★

Izpremenjen repertoar. Drevi bodo peli Simončič - Gregorčevo opereto »Erikoc. Sprememba repertoarja je bila potrebna, ker je ga. Gjungjenac obolela. Opereta je prav dobra, zasedba premierska.

Prva repriza Hatzejeve »Adel in Mara« bo jutri. Opera je imela pri premieri v resnici velik uspeh. Krasna melodika in pestra instrumentacija sta našli obilo pohvale. Aplavzi avtorjem, dirigentu in posameznim nosilcem glavnih vlog, so bili izredno močni in prisrčni.

Abonentom. Uprava Narodnega gledališča prosi p. n. abonente, da poravnajo decembrski obrok do 14. t. m.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 6.: Boccaccio. A.
Sreda, 7.: Zaprto.
Četrtek, 8. ob 15.: Trije vaški svetniki. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20.: Friderika. Znižane cene.

★

Mariborski oder pripravlja »Nevihto«, dramo slavnega ruskega pisatelja in nekdanjega ravnatelja carskega gledališča v Moskvi Ostrovskega. Ta tipična ruska drama je poleg »Ženitve« in »Revizorja« najbolj igrano delo v ruskem repertoarju vseh večjih gledališč. Režira J. Kovič.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 8. ob 16.: Jurček. Uprizoritev Dramatičnega društva v Celju.

Zobobol?
BAYER
ASPIRIN
TABLETE
Dovoljeno od Min. soc. pol. in nar. zdravja S. St. 15616 dn. 29. IX. 1932.

Iz življenja in sveta

Čudni običaj na Francoskem

V Marseilleu nesejo vsako leto bratje reda črnih spokornikov krsto s kostmi obsojenih in justificiranih skozi mesto v svojo cerkev

Uničevalni plini

Grozote kemične vojne

Med najhujše, najbolj napadalne vojne pline spadata, kakor znano, fosgen s sorodnimi plini. Samo izkušeni ljudje lahko spoznajo njegovo navzočnost po okusu in duhu. Fosgen uničuje pljuča. Pljuča se bistveno zmanjšajo, zaman se trudijo, da bi nadomestila izgubo krvi, zaman se trudi srce, da bi podžgalo krvni obtok v pljučih, človek se duši, srce mu zastaja.

Pomoč pri tem plinu, kakor pri vseh, ki spadajo v njegovo vrsto in jih je med vojno označal »zeleni križ«, je silno težka. Zastrupljenec se mora čuvati vsakega napora, kajti najmanjši napor mu zmanjša telesne energije in odvaja telesno samoobrambo drugim. še niti tega ne sme, da bi hitro stekel iz zastrupljenega pasu, ker bi se ta poskus končal z njegovo smrtjo. Dihati mora počasi in negloboko ter polagoma ostavljati zastrupljeni kraj. Najboljša pomoč je, da ga odnesejo na nosilih v čistejši zrak in mu poskusijo tu pomagati s puščanjem krvi. Umetno dihanje bolj škodi nego koristi, injekcije solne raztopine in sredstva za srce so priporočljiva — a ne preveč, kajti bolnik potrebuje pred vsem miru. Če preživi prvi dan, potem je upanje, da ne bo umrl.

Skupino »modrega križa« sestavljajo arzenove sestavine, ki prav za prav niso plini, temveč razprašene trdne snovi. Te snovi dražijo vse sluznice in pljuča in čeprav večinoma ne učinkujejo smrtno, povzročajo solzenje, kašelj, slabosti, potlačenost itd. Pomoč je samo ena: sveži zrak. Poškodovane sluznice se dado morda še popraviti z inhalacijami kakšnega lahkega olja.

Najstrašnejši, ker najbolj zavratni so plini iz skupine »rumenega križa«, dikloretilsulfid, levist in drugi, ki razjedajo ves organizem. Najčešče se opazi njih prisotnost šele tedaj ,ko že začenjajo učinkovati in takrat je običajno že prepozno. Še strašnejše je to, da delujejo ti strupi počasi in da se čestokrat šele po urah opazijo prva vnetja, gnitja, razjedenosti.

V rane se naselijo kužni mikroorganizmi, sluznice se trgajo v kosih, vsi organi v telesu čutijo učinke strupa in reagirajo besno proti njemu. Koža se loči v kosih in je videti kakor opečena. Pomoč je učinkovita večinoma tedaj, če je začela poslovati, še preden so se pojavili zunanji znaki zastrupljenja. Prve minute po napadu se da jedki strup odpraviti morda z vodo in milom. Prvo četrt ure pomaga še raztopina klorovega apna in drugih oksidirajočih snovi (vodikov superoksid, kalijev permanganat, soda itd.), ki uničujejo strup, v prvi pol uri priporočajo še mazanje kože z bencinom in petrolejem. Če so se opekline že pojavile, tedaj je pomoč silno otežkočena in obstoji večinoma v tem, da se pacient spravi v vodno postelj, kakor pri težkih opeklinah. Zelo nevarno je tudi prijemati z golo roko ali si celo natikati obleko ranjenca, kajti v njej ostaja strupeni plin še dolgo.

Kneževina Monaco se razorožuje

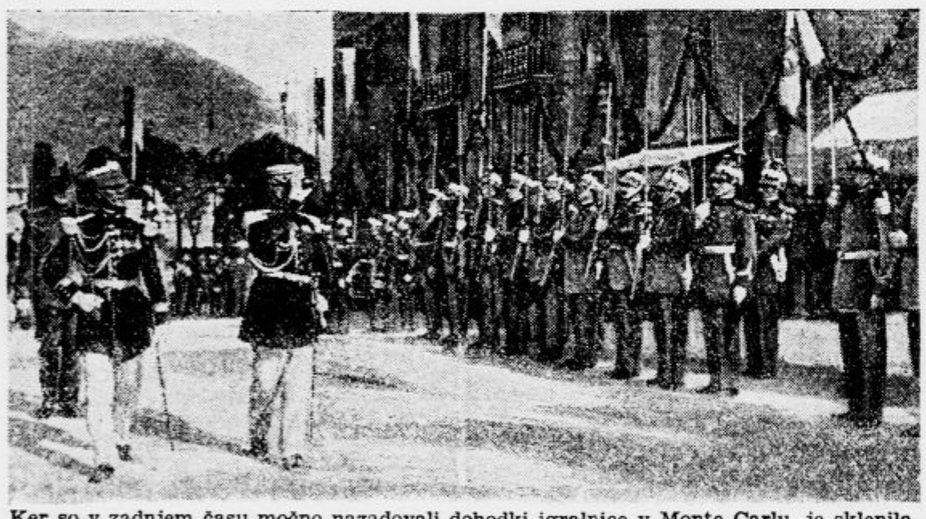

Ker so v zadnjem času močno nazadovali dohodki igralnice v Monte Carlu, je sklenila uprava kneževine Monaco razpustiti svojo 250 mož broječo vojsko

Umetno srce

Te dni smo poročali o zanimivih poskusih ruskih učenjakov, ki so s posebnimi aparaturami ohranjevali do dve uri življenje poskusnim živalim, ki so jim bili izrezali srce in pljuča. Sličen poskus je napravil sedaj ameriški biolog prof. dr. Gibbs v Budimpešti.

Poskusni živali je srce istotako nadomestil s cevnim sistemom, ki je poganjal skozi žile raztopino kuhinjske soli. Že po četrt ure je pokazala žival različne znake življenja in je potem živela že celih šest ur, torej mnogo več nego pri ruskih poskusih.

Čeprav imajo ti eksperimenti danes bolj teoretičen pomen, vendar jih skušajo že praktično izkoriščati, tako so nekemu bolniku v Londonu pred kratkim med operacijo srca ohranili utrip s podobno aparaturo in operacija je baje dobro uspela.

Odstranitev bezgavk

Operativna odstranitev bezgavk je imela vedno svoje nasprotnike, ki so trdili, da rabijo bezgavke kot zaščita zoper bolezenske klice. Da se to vprašanje reši, so v zadnjem času na heidelberški kliniki preiskavi večje število pacientov, ki so jim v letih 1920. do 1930. odstranili bezgavke. Od 200 teh pacijentov se jih je javilo k preiskavi sicer samo nekaj čez 90, a 70 odstotkov med njimi se je izjavilo glede posledic odstranitve zelo ugodno. Operacija jim ni v nobenem pogledu škodovala. Glede onih, ki so imeli kakšno pritožbo, so ugotovili, da ni bila v nobeni zvezi z bezgavkami. Splošno je bilo opaziti, da so operiranci postali veliko bolj odporni zoper prehladne bolezni, škodljivih posledic pa ni bilo v nobenem primeru.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Smrt poslanika Beaumarchaisa

Iz Pariza poročajo, da je tamkaj umrl 60letni francoski poslanik pri italijanski vladi Maurice Delarue de Beaumarchais.

Pokojnik je bil pravnuk pisatelja Beaumarchaisa, čigar »Figarova ženitev« je znana po vsem svetu in je tudi pri nas dobila odmev v Linhartovi igri »Matiček se ženi.« Narodil se je 3. septembra 1872 v Lyonu. Po dovršitvi prava in državoznanskih študij se je posvetil diplomatski karieri. Nekaj časa je bil na Madagaskarju tajnik generalnega rezidenta. Z Madagaskarja so ga pozvali v ministrstvo v Pariz, od koder so ga pozneje poslali za poslaniškega tajnika v Berlin in na Dunaj. Na Quai d' Orsayu je veljal za veščaka v južnoafriških in maroških vprašanjih. Pred vojno so ga imenovali za vodjo Maroškega in Afriškega urada. Po svetovni vojni je šel najprej za poslanika na Dunaj, l. 1927. pa je bil imenovan za poslanika v Rimu. Med diplomati je veljal Beaumarchais za »posredovalnega poslanika«. Umel je z veliko veščino odstranjevati sporna vprašanja med Parizom in Rimom.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči **»Franz Josefova« grenčica** najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo malo odvajajoče **»Franz Josefove« vode,** zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na hladno so ga postavili

Filip Turati,

do nedavna eden najvplivnejših mož fašistične stranke v Italiji, se je moral umakniti iz javnega življenja, ker so se pri njem našla pisma, ki so kompromitirala Mussolinija

Menjava vremena krepi zdravje

Človeško telo je zelo prilagodljivo. Iz tega izvajajo zdravniki, da so ljudje, živeči v krajih, kjer se menjava temperatura večkrat dnevno, mnogo krepkejši in odpornejši nego tam, kjer se klimatične razmere menjajo samo parkrat na leto.

Dr. W. Th. Johnson z univerze v Pennsylvaniji trdi, da mora človek, ki živi v pogostoma menjavajočih se klimatičnih razmerah, imeti temu primerna oblačila. Le na ta način čuva in krepi svoje zdravje pred škodljivimi vplivi. Zdravje ni po Johnsonovem tolmačenju nič drugega kakor sistematično utrjevanje telesa. Prebivalci dežel, kjer piha burja in se naglo menjava vreme, so mnogo zdravejši od ljudi, ki živijo v krajih z enakomerno temperaturo. Milo podnebje upropašča zdravje, ker ne daje prebivalstvu dovolj priložnosti za fizično utrjevanje.

Kriza nemških igrač

Iz Londona poročajo, da so angleške uvozne carine na igrače popolnoma ustavile dotok tujega blaga te vrste v Anglijo. Igrače je uvažala na Angleško poglavitno Nemčija. Zdaj so se igrače podražile za 50%.

General Schleicher v civilu

Novi ministrski predsednik na poti iz vojaškega ministrstva v ministrsko predsedništvo

Pariški brezposelni zaupajo v Ameriko

Težaki na Seini si mnogo obetajo od nastopa vlade novega ameriškega predsednika Roosevelta. Od predrugačenja ameriške prohibicije zavisi namreč njihova bodočnost, njih stradanje in brezposelnost, delo in jelo

Farma za muhe

Redišča in poskuševališča za mrčes

Na prvi pogled se malo čudno sliši, da vzdržuje Sinclairova desinfekcijska družba v Chicagu celo farmo muh, ki jih tudi redi z vso skrbjo. Toda te muhe so le poskupni objekti za nova desinfekcijska sredstva, muha plačujejo svojo hrano z življenjem, tako da je farma — prav koristna naprava.

Farma sliči s svojim laboratorijem do skrajnosti čistemu modernemu hospitalu in na njej delujejo številni entomologi. V velikem, steklenem prostoru se gibljejo žrtve prosto. Če hočejo raziskovalci preizkusiti novo desinfekcijsko sredstvo, zaprejo vrata in brizgnejo v prostor določeno količino smrtonosne tekočine. Če ne pogine določeno število muh, poskusijo z močnejšo dozo. Tako izvršijo deset zaporednih poizkusov in novo sredstvo se proglasi za uporabno šele tedaj, če ubije vsaj 1000 muh. Kot poskusne živali fungirajo 5 dni stare muhe, ker so v tem štadiju razvoja odpornejše proti smrti nego ves ostali mrčes, ki se zbira po človeških stanovanjih. Muhe, ki niso čisto mrtve, temveč sedijo še po stenah, skrbno poberejo in jih skušajo oživeti na razne načine, zlasti s cimetovimi žemljami, da ugotovijo, ali so še sposobne življenja.

Konec potrate z avtomobili

Proračunski odsek češke vlade v Pragi je zaukazal strogo štednjo pri avtomobilih. »Česke Slovo« poroča, da sme biti odslej službeni avtomobil na razpolago samo ministru ali osebi, ki mu je po činu enakovredna. Pod vplivom te določbe je izgubil avtomobil celo predsednik najvišjega državnega sodišča, čeprav stoji v zakonski določbi, da ima pravico do njega. S to zadevo se bo zatorej še bavil parlament. Deželnim predsednikom bo posihnal na razpolago samo po eno avtomobilsko vozilo.

Ozdravljivost sušice v goltancu

Novi način zdravljenja z diatermijo, svetlobo, toploto, kirurškimi postopki itd. so napravili tudi tuberkulozo v goltancu ozdravljivo in nastopajo zelo uspešno tudi proti nevarnostmi, ki jih prinaša to obolenje s seboj, n. pr. motnje pri govorjenju, dihanju in požiranju. Posebno važno je, da se pacienti s pljučno jetiko večkrat preiščejo glede stanja goltanca. Te preiskave se morajo vršiti celo v rednih presledkih, kajti do danes še nimamo bolj zanesljivega pripomočka, da nastopimo pravočasno proti obolenju v goltancu, ki se razvija brez posebnih znakov.

Zid so prenesli

V Napoliju so imeli nedavno nenavaden transport. Šlo je za prenos nekega z dragocenimi freskami pokritega zida v cerkvi Donne Regine. Zid prikazuje prizore iz življenja svetega Frančiška, je iz 16. stoletja, meri v površini 60 kvadratnih m in tehta 60 ton.

Prizori, ki jih predstavljajo freske, so delo slovitega slikarskega mojstra Frančiška Silomena, ki je okrasil tudi baročni kor napoljske katedrale. Pri rekonstrukciji cerkvene apside so morali dvigniti zid iz globine 6 m. Priprave na prenos so trajale več mesecev, delo se je popolnoma posrečilo. Zid so, potem ko so ga dvignili iz te globine, prenesli na železnih valjarjih na mesto, kjer bo stal odslej.

Remarque je moral plačati 33.000 mark globe

Erik Marija Remarque, pisec knjige »Na zapadu nič novega« je bil v Nemčiji zaradi prekršitve deviznih predpisov obsojen na 33.000 mark denarne globe. Proti temu se je najprej pritožil, ko pa je videl, da ta postopek ne zaleže nič, je prihitel iz Švice v Berlin in odštel državni blagajni zahtevano vsoto.

Bikoborb je čedalje manj

Iz Madrida poročajo, da nenavadno hitro propada tradicija bikoborb na Španskem. Vladina odredba, ki zapoveduje, da se mora ta brutalna zabava skrčiti na najnižjo mero, se izvaja kolikor mogoče strogo. Posledice se že kažejo. Medtem ko so našteli l. 1930. še 302 bikoborbi, se je lani skrčilo število na 249, letos pa celo na 217.

Umetne obrvi

Bliža se čas, ko bodo umetne obrvi velika moda. V Parizu kažejo manekinke že obrvi v najrazličnejši izbori in barvi. Tudi v pariški metro se pojavljajo dame z obrvmi v raznih odtenkih. Načelo je, da morajo biti obrvi iste barve kakor večerna obleka, lahko pa so tudi kontrastne, da napravlja modna dama privlačnejši in interesantnejši vtis.

Ustavljene prisilne dražbe

Rumunski ministrski predsednik Maniu je izjavil novinarjem, da bo vlada ustavila v mestih do 1. aprila 1933 vse prisilne dražbe. Tudi v Rumuniji je namreč mestno prebivalstvo obubožano, kar prečesto razglaša neusmiljeni boben.

Šofer – izsiljevalec

Pred londonskimi sodniki se vrši proces proti nekemu šoferju in njegovi prijateljici, ki sta obtožena, da sta izsiljevala denar od neke dame iz visokega angleškega plemstva. Damo, čije imena ne imenujejo, je šofer večkrat vozil na sestanke k njenemu ljubčku, potem pa ji je pričel groziti, da bo vso zadevo naznanil njenemu tastu, če mu ne plača določene vsote. Dama se je obrnila na policijo in vozača so aretirali v trenutku, ko je prišel s prijateljico po denar. V angleški družbi imajo nad to škandalozno afero veliko veselje in z zanimanjem čakajo njenega izida.

Palestina pred prohibicijo

Angleški mandatski upravi v Palestini je došlo več prošenj angleških in palestinskih združenj, ki predlagajo, naj se popolnoma ustavi točenje alkohola. Posebno se zavzemajo za to reformo muslimani. Vlada je sklenila poklicati zastopnike obeh prizadetih taborov, prodajalcev in nasprotnikov alkohola, da sliši in prouči njih mnenje in šele potem se bo odločila.

Eva na ulici

Na pariškem Quai de Jemmapes je slišal stražnik te dni žensko vpitje na pomoč. Ko se je približal kraju, od koder so prihajali klici, je videl, da se prepirata moški in ženska. Ko je mož postave prišel bližje, jo je moški pokuril, ženska pa se je skrila v neki sod, katerega ni hotela zapustiti, ker je imela na sebi samo nogavice, rokavice in klobuk. Moški, njen ljubimec, ji je namreč v ogorčenju in jezi strgal vso obleko z života, ker mu je grozila, da ga bo zapustila in ji ni nič več znanj.

ANEKDOTA

Mac Mahon ni bil kot francoski državni predsednik med svojimi rojaki prav nič priljubljen. Da bi temu zlu odpomogel, je insceniral neki ministrski predsednik ob priliki neke poplave reke Seine »junaško dejanje« državnega predsednika. Mac Mahona so spravili h kraju največje poplave in tam bi moral izvesti »rešitev« nekega uradnika, ki so ga nalašč za to delegirali kot »ponesrečenca«.

Pred Seino je Mac Mahon obstal ves prepaden. Njegovo spremstvo mu je zašepetalo, naj reši moža ob svojih nogah. Toda Mac Mahon je spregledal načrt in se je branil, češ: »To pa ne, gospodje, to spada v resor mornariškega ministra!«

Vsak dan ena

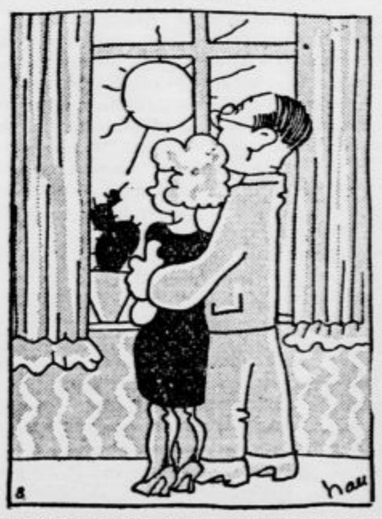

»Poglej Metka, kako krasno vreme! Ali ni škoda, da tičiva v stanovanju?«

»Tudi jaz sem že mislila, da bi bilo bolje, če bi šla v kino.«

Michel Zévaco: 211

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Saint-Julien je pustil sodnika in hlapce v kapelici ob vznožju griča. Našel je pa tam kakih deset obešenjakov, podobnim tistim, ki so bili ostali ob vhodu v kamnolom na preži.

To so bili njegovi lastni ljudje, posebej najeti za današnjo priliko. Razume se, da Concinija niso poznali.

Odvedel jih je v sosedščino Perretine hiše in jih razpostavil po krajih, ki jih je bil v ta namen že prej izbral. Vse to je bilo opravljeno, še preden so odprli mestna vrata.

Ko so jih odprli, sta Gringaille in Escargasse zapustila mesto skozi Montmartrska vrata, ki so bila njunemu brlogu najbližja. Šla sta stražit dekleti, kakor sleherni dan.

V predmestju se je Escargasse ločil od Gringailla in ubral posebno pot; privedla ga je za hrbet Perrettine hiše, ki je imela na tisto stran skrita vratca.

Ob zidu hiše je tekel prekop. Deske, ki so bile tu pa tam nametane preko njega, so spajale oba bregova.

Escargassova naloga je bila, paziti na zadnja vrata, skozi katera sta vstopala Jehan in Pardaillan, kadar sta prišla k dekletoma v vas. Gringaille je stražil spredaj.

Escargasse je baš hotel miniti obzidni prostor, ki so ga imenovali Grange-Bateliere, ko se je v travi ob nekaj spodtaknil. Preklinjaje je telebnil po tleh, kakor je bil dolg in širok. A vstati ni več utegnil. Štirje korenjaki so planili izza zidu in ga zgrabili, preden se je utegnil zavedeti. Kakor bi trenil, so ga zvezali od glave do nog, mu zamašili usta in ga v diru odnesli v temen brlog tik zraven Mučeniške kapelice.

Čez deset minut so se vrnili in ga zdramili iz njegovih težkih misli s tem, da so vrgli k njemu drugega nesrečneža s takisto povezanimi in zamašenimi usti. Ta nesrečnež je bil Gringaille, ki ga je bila zadela enaka usoda.

Neutrudni Saint-Julien si je zdaj nabrusil pete, pustil Perettino hišo pod nazorstvom svoje nevidne desetorice in jo spet ubral v kamnolom.

Prejšnji oprezuh mu je tudi to pot stopil nasproti. Saint-Julien ga je ogovoril kakor prvikrat:

»Nu?«

»Vraga,« je zagodrnjal Saint-Julien, »pa ne da bi nam ušel?«

»Še ničesar,« je kratko odvrnil človek.

»Potrpite, gospod plemič. Prej ali slej se mora prikazati, če noče ostati notri.«

»»Ali zanesljivo veste, da kamnolom nima drugega izhoda?«

»Hm, delo je že toliko let opuščeno, da ne more dandanes nihče reči, do kod in kam segajo podzemeljski rovi. Starci, ki so nekdaj delali v njih, so že vsi pomrli. Vsekako pa nisem nikoli slišal, da bi bil razen tegale še kak izhod« .

»Pa čakajmo!« je zlovoljno dejal Saint-Julien.

Vodnik ga je povabil v svoje skrivališče. Niti sam Pardaillan, če bi bil prišel mimo, ne bi mogel opaziti zasede.

A zdaj se vrnimo k Jehanu Hrabremu, ki smo ga zapustili brodečega z roko po draguljih, in k Pardaillanu, ki se je baš pripravljal, da bi ga prijel na dejanju.

Jehan je prepaden strmel na svojo dlan, ki je bila polna dragocenega kamenja. Že se je nehote zganil, kakor tat, ki se ozira, kam bi skril svoj plen. A zdajci se je premislil. Z divjo togoto je vrgel kamne v skrinjo iz katere jih je bil vzel, in kriknil:

»Ne, ne in ne! Tega nočem storiti!«

Pardaillan je bil že z eno nogo v odprtini. Ko je začul te besede, jo je tiho potegnil nazaj in se stisnil za nametano prst. Njegov ledeni obraz je postal spet vesel in živahen.

»Saj sem vedel,« je zamrmral. »Kje bi se bil mogel tolikanj zmotiti o njem! Ali bogme, vroče mi je postalo. Kar živim, še nisem bil tako razburjen.«

Jehan je spodaj počasi govoril sam s seboj:

»Prejšnje dni se mi je časih zgodilo, da sem izpraznil zapoznelemu meščanu mošnjo ... Takrat sem imel izgovor: saj nisem vedel, kaj to pomeni. Naučili so me bili, da sme, kdor nima ničesar, vsak čas jemati tistemu, ki ima preveč. In jaz sem jim verjel, ker ni v vsej moji okolici nihče delal drugače. Danes pa vem: Bertille mi je odprla oči. Gospod de Pardaillan mi je poveličeval plemenitost in poštenje, in spričo dobrote in prijateljstva, ki mi ga je izkazoval, sem nekaterikrat zardel ob misli na to, kaj sem bil. Če bi storil to ostudno dejanje, se mu ne bi več upal seči v roko. Nikoli več se ne bi upal pogledati v lice njej, ki jo ljubim in ki mi je vse na svetu. Kaj bi mi pomagalo, da bi bil bogat, moje življenje bi bilo pa tako zastrupljeno? Tisočkrat boljše je siromaštvo, če mi le ostane spoštovanje in ljubezen edinih dveh, ki ju ljubim.«

Pardaillan je vneto kimal z glavo, in njegov hudomušni nasmeh se je prelival v nežnost.

»Glej, vraga,« je mislil sam pri sebi, »prav toliko mu je do mene kakor do dekleta ... Zanimiva reč! In vendar niti ne sluti, da sem njegov oče!«

Pardaillan je bil res nepoboljšljiv. Nikoli v svojem življenju se ni naučil pravilno ceniti samega sebe.

Šport

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje p. o. dne 30. 11.)

Kazenskemu odboru se predajo na podlagi sodniških poročil: Kokot Joško (Maribor) in Jug Franc (Primorje) od prvenstvene tekme Primorje : Moribor dne 13. 11. v Ljubljani, Klančnik Avgust (Hermes) od prijateljske tekme Ilirija : Hermes dne 27. 11. v Ljubljani, Kobal Vladimir (Grafika) in Kočmal Vinko in Usnik Jože (Svoboda, Ljubljana) od prijateljske tekme Svoboda : Grafika dne 23. 11. v Ljubljani. Brodnik Milan (Hermes) in Černač Vinko (Ilirija) od prijateljske tekme Ilirija II. : Hermes II. dne 27. 11. v Ljubljani, Opravš Leopold (Celje) od prvenstvene tekme Celje : Olimp dne 27. 11. v Celju, Bežan Emil (Grafika) od prvenstvene tekme Grafika : Slovan dne 27. 11. v Ljubljani, Gruber Bogomir (Svoboda, Maribor) in Horvat Viktor (Čakovški - Hr.) od prvenstvene tekme Svoboda : Čakovečki SK dne 27. 11. v Mariboru, nadalje sodniško poročilo s. s. g. Marina o prijateljski tekmi Sloga : Svoboda, Zagorje.

Verificirajo se naslednje prvenstvene tekme: Amater : Dobrna 2:0, Elan : Javornik 4:1, Olimp : Jugoslavija 4:2, Domžale : Svoboda, Vič 7:0, Retje : Trbovlje 2:0, Hermes : Korotan 9:0, Korotan : Jadran 5:0, Korotan : Grafika 1:1, Primorje : Svoboda 1:1, Zagorje : Rudar 2:0, Trbovlje : Rudar 6:2, Retje : Hrastnik 2:0, Maribor : Svoboda 5:0, Sparta : Domžale 4:3, Amater : Trbovlje 2:1, Olimp : Laško 3:1, Železničar : Ilirija 4:3, Retje : Dobrna 0:0, Čakoveški SK : Mura 4:2. — Tajnik II.

Službene objave GZSP

Tečaj za smuške učitelje se bo vršil meseca januarja. Kraj in točen termin se javi kasneje. Prijave sprejema podsavezna uprava najkasneje do 10. januarja 1933. Kandidati, ki žele polagati samo izpit brez udeležbe v tečaju, pa se morajo javiti najkasneje do 26. t. m. Opozarjamo, da se na zakasnele prijave ne bomo ozirali.

Vsi verificirani člani se pozivajo, da najkasneje do 22. t. m. potom svojega kluba dostavijo podsavezu po dve sliki za legitimacije. Opozarjamo, da bo brez legitimacije vsako nastopanje izključeno. — Verifikacijske prijavnice se dobijo pri tajništvu podsaveza in se vsi člani naprošajo, da pravočasno uredijo verifikacijo.

V nedeljo, dne 11. t. m. ob 14. priredi podsavez v hotelu »Paar« na Jesenicah tečaj za vse sodnike, kakor tudi za novo prijavljene kandidate. Udeležba je za vse sodnike, kakor pripravnike strogo obvezna. Razpravljalo se bo o pravilniku za smuk in slalom. Pozivamo vse klube in društva, da takoj rešijo okrožnico, z dne 23. novembra 1932. Redne seje tehničnega odbora se vršijo vsako sredo v tednu. Druga redna seja ožje uprave bo v soboto 10. t. m. ob 19. v hotelu »Paar«. Pozivajo se vsi odborniki in načelniki posameznih odsekov, da se seje brezpogojno udeleže. Klubi in društva se naprošajo, da se z zdravniškim pregledom podvizajo.

SK Bratstvo na Jesenicah priredi v sredo 7. t. m. ob 20. v restavraciji g. Legata na Jesenicah javno predavanje, in sicer predava član kluba g. Drago Cerar o treningu in splošnem razvoju sporta. Vsem članom GZSP predavanje toplo priporočamo.

SK Bratstvo, Jesenice je priredil v nedeljo za svoje člane gozdni tek na 4 km, katerega se je udeležilo 13 tekmovalcev. Rezultati so: 1. Razinger 14.22, 2. Zwischenberger 15.15, 3. Markelj 15.53, 4. Kozjek 16.9; 5. Oman 16.24. Proga je bila zelo težka.

Jeseniški klubi trenirajo pod vodstvom g. Draga Cerarja gimnastiko, ki jim bo sigurno mnogo koristila pri posameznih tekmah.

Službene objave LHP. 8. t. m. bodo prvenstvene tekme: Korotan : Ilirija, Celje : Ptuj in Atena : Čakovečki. 11. t. m. pa: Atena : Bratstvo, Ptuj : Čakovečki in Korotan : Celje. Opozarjajo se ponovno vsi klubi, da morajo brezpogojno prijavljati podsavezu vse tekme. Ako prepušča kateri klub tekmo svojemu nasprotniku par forfait, mu mora to pravočasno sporočiti, istočasno seveda tudi podsavezu. Proti klubom, ki ne bodo upoštevali odredb, sporočenih jim v pismu 27. nov. in deloma objavljenih v »Jutru« 4. t. m., v Sportnem listu pa 1. t. m., bo upravni odbor uvedel disciplinsko postopanje. Vsi klubi se obveščajo, da se izžrebane tekme morajo odigrati sedaj, ker bo v pomladni sezoni primanjkovalo terminov.

Iz delovanja JASO. Na zadnjem izrednem občnem zboru JASO se je predsednik Iskra v lepih besedah spomnil našega prvega častnega predsednika, pok. univ. prof. dr. Jesenka in pozval prisotne, da mu zakličejo »Slava«. Nato je v kratkih brsedah razvil program in opisal delovanje odbora, ki ga je članstvo soglasno odobrilo. Na sporedu je bilo tudi sprejetje novih pravil, ker se je organizacija povsem osamosvojila in nastopa sedaj kot samostojno telo. V smislu zakona o univerzah je spopolnila svoje ime v Jugoslovenska akademska smučarska organizacija (JASO). Po vročih debatah so bila nova pravila sprejeta in občni zbor s tem zaključen. Nadalje se je na odborovih sejah razpravljalo o udeležbi ljubljanskih akademikov na mednarodnih akademskih smučarskih tekmah v St. Moritzu v Švici. Ker imamo v naših vrstah priznane mednarodne tekmovalce, ki so našo državo že večkrat zastopali v inozemstvu, se lahko z gotovostjo nadejamo častnega uspeha. Seveda pa brez gmotnih podpor naše javnosti ne bomo mogli izvršiti te težke naloge; zato prosimo, da javnost podpira naše težnje in nas po možnosti čimbolj podpre. Tudi na zagrebški univerzi se je na inicijativo ljubljanske organizacije ustanovila slična smučarska organizacija.

Smučarski klub Bloke. Bloke, najidealnejši smučarski kraj na Notranjskem, katerega proslavlja v svoji znameniti knjigi že Valvazor, so oživele. V nedeljo se je ustanovil samostojni Smučarski klub Bloke, ki je prvi tovrstni klub pri nas. Zanimanje je bilo po vseh vaseh zelo veliko, ker je bil že pripravljalni odbor tako posrečeno izbran, da so ljudje imeli zaupanje vanj. Na ustanovnem sestanku je bilo preko 70 fantov in mož, ki so z veseljem sprejeli klubove smernice, katere je podal g. Milan Modic, ki je dal tudi iniciativo za ustanovitev tega tako potrebnega sportnega kluba. Takoj pri sestanku se je vpisalo 52 članov. To število je že isti dan naraslo na preko 80. V to število pa nismo všteli še dekliškega odseka in naraščaja. Odbor sestavljajo: predsednik Milan Modic, podpredsednik Švigelj Viktor, tajnik Ivan Čampa, blagajnik Anton Hren, tehnična referenta: Vrtačnik Milan in Modic Ludvik, gospodarja: Hiti France in Cvetko France, revizorja: Modic France in Švigelj Jože; za vsako vas je bil določen še po en odbornik in namestnik. Klub bo storil čimprej vse potrebno, da bo priznan na vseh odločilnih mestih. Vse smučarske klube in prijatelje smučanja naprošam., da se za vse informacije, bodisi glede prehrane, prenočišč in vremenskih prilik, obračajo vedno na naš klub, ki ima svojo lastno pisarno v Novi vasi št. 16. Klub bo radevolje brezplačno dajal vse potrebne informacije.

Nogometne tekme v korist brezposelnih igralcev. Danes ob 19.30 bo pri Kmetu, tramvajska postaja ob mitnici v Zgornji Šiški na Celovški cesti, sestanek vseh delegatov klubov, ki so voljni sodelovati pri tekmah v prid gornjega namena. Na sestanku se bo določil sistem in razdelitev igranja.

9 : 1 (6 : 0) je pravilen rezultat visoke zmage Hermesa v prvenstveni tekmi proti Slovanu.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Sestanek vsega članstva sekcije danes ob 19.30 v klubsk. sobi kavarne Evropa.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes od 18. dalje trening za vse igralke. Poravnajte še zaostalo članarino in pridobivajte novih članic!

Sokol

30-letnica Sokola v Šiški

Komaj dva meseca sta minila, ko je na novem Sokolskem domu v Šiški zaplapolala jugoslovenska trobojnica. Bil je velik praznik napredne Šiške, bil je velik dan vseh zavednih Sokolov. Jutri, 7. t. m. pa bodo Šiškarji proslavili spominski dan, ko se je pred 30 leti ustanovilo Sokolsko društvo, ki si je v jubilejnem letu postavilo lastni dom.

Društvo se je osnovalo na pobudo predsednika šišenske Čitalnice pokojnega br. Drenika in nekaterih drugih čitalničarjev. Vsa Šiška je sprejela vest o ustanovitvi Sokola z velikim navdušenjem, zlasti zato, ker se je zavedala nevarnosti, ki ji je pretila v narodnem pogledu s sistematičnim naseljevanjem Nemcev. Takoj se je pričelo potrebno delo, ki je rodilo uspeh 12. julija 1902, ko se je vršil ustanovni občni zbor novega Sokola. Prvi redni občni zbor je bil 14. septembra 1902 in teden dni zatem se je že vršila redna telovadba vseh oddelkov. Orodje naročeno iz Prage in telovadnica — vse je bilo pripravljeno že pred občnim zborom. Poudariti pa se mora, da je šišenski Sokol med prvimi v slovenskem Sokolstvu pričel gojiti telovadbo dece, in to takoj po ustanovitvi z velikim uspehom.

Na I. rednem občnem zboru je bil izvoljen za starosto br. Ivan Zakotnik, ki je kot vnet in marljiv sokolski delavec ostal na tem častnem mestu do današnjega dne. Lep in nad vse časten je primer sloge v vrstah šišenskih Sokolov. Vsi so hvaležni svojemu starosti, ki je toliko življenjske sile posvetil svojemu sokolskemu društvu.

Danes, po 30 letih ustanovitve se je članstvo in sokolsko delo podesetorilo. Dasi se bore z velikimi finančnimi težkočami, so si vrli Šiškarji ustvarili dom, za krono vsega svojega vztrajnega 30letnega dela. Čeprav se telovadci zaenkrat še ne morejo posluževati nove telovadnice, se vesele, da se je bodo čez eno, morda čez dve leti, ko si Društvo za zgradbo doma opomore v svojih plačilnih obveznostih. Takrat bodo lahko vsi z zaupanjem verovali v še intenzivnejše delo Sokolov-Šiškarjev, da bo zraslo v novi telovadnici še mnogo dobrih telovadcev in mnogo narodno zavednih ljudi, ki bodo stremeli po povzdigi jugoslovenske domovine. Naj živi šišenski Sokol kot drugorojeno društvo v slovenski prestolnici, naj žive šišenski sokolski delavci! Zdravo!

Iz Slovanskega Sokolstva. Češkoslovaška sokolska zveza je imela ves november posvetovanja svojih centralnih organov, tako tehničnih, kakor tudi prosvetnih. V decembru pa se bo vršila jesenska glavna skupščina, kjer bodo med drugim podali tudi zletni činovniki svoja poročila o uspehu zleta in se bo sklepalo, kako naj se razdeli čisti dobiček. Obstoji namera, da se določi večja vsota v fond brateke pomoči. Leta 1934. bo preredila COS v Brno velik izlet vseh čeških žup v spomin 20 letnice sličnega izleta leta 1914, ki je bil na Vidovdan prerušen zaradi znanih dogodkov v Sarajevu. Pokrajinski zleti v letu 1933 pa se pripravljajo za Opavo v Šleziji in Most na Češkem, kje žive znatne češke narodne manjšine.

VSAK NAROČNIK »JUTR..« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Radio

Sreda, 7. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Otroški kotiček. — 18: Plošče. — 18.15: Fonetični poskusi dr. Vebra. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Samospevi ge. Čadeževe. — 21: Salonski kvintet. — 22: Čas, poročila, prenos iz »Zvezde«.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 16.15: Popoldanski koncert. — 19: Narodna glasba. — 20: Prenos iz Zagreba. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.40: Koncert orkestra. — 20: Igra. — 21.05: Prenos koncerta iz Londona. — PRAGA 19.25: Spevoigra. — 22.25: Godba za ples. — BRNO 19.25: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 18: Lahka in plesna glasba. — 20: Revija plošč. — 21.05: Klavirski koncert. — 22.15: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 17.10: Koncert orkestra. — 19.45: Sluhoigra. — 20.30: Lahka glasba. — 22.15: Plesna glasba. — BERLIN 20: Prenos simfoničnega koncerta. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 19.35: Igranje na lutno. — 20.10: Plesni večer. — 21.40: Literaren program. — Nočni koncert. — MÜHLACKER 19.30: Koloraturni sopran. — 20: Orkestralen koncert. — 20.30: Sluhoigra. — 21.30: Plesi. — 22.35: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Lahka glasba. — 19.15: Plesni večer. — 21.15: Prenos simfoničnega koncerta iz Londona. — Lahka glasba. —

Brezplačni božični katalog

O Božiču naj bo veselje v vseh hišah! Sestavili smo božično izbero našega blaga v posebnem božičnem katalogu. Pišite takoj ponj, našli boste v njem mnogo daril za tako nizke cene, da boste z malimi denarnimi izdatki razveselili vso rodbino. Trg. in odprem. tvrdka

Kastner & Öhler
Zagreb.

✝

ANTON, RUDOLF in **FRANJO KRAŠOVEC** naznanjajo v svojem in imenu vseh sorodnikov žalostno vest, da jim je umrla njih ljubljena mama, stara mama, gospa

Marija Krašovec

roj. Jaklič

po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere.

Pogreb bo v četrtek, dne 8. decembra 1932 ob 9. uri na tukajšnje farno pokopališče.

Št. Vid pri Stični, dne 5. decembra 1932. 14935

✝

Naznanjamo žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena hčerka, sestrica, zaročenka in sestrična, gospodična

Herminca Biščak

uradnica

v nedeljo, dne 4. decembra po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši danes dne 6. decembra ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti št. 90 v Zalogu na pokopališče Dev. Mar. v Polju. 14933

V Zalogu, 4. dec. 1932.

Globoko žalujoči starši, bratec, zaročenec in bratranec

Nameravam ustanoviti industrijsko podjetje za izdelovanje trdega platna, elastike, kanafasa in druge medloge. **IŠČEM** verziranega

STROKOVNJAKA

za udeležbo z nekaj kapitala. Lokali s ceneno energijo na razpolago. Ponudbe na **M. K. K., oglasni oddelek »Jutra«.** 14930

Varnostna reflektorna stekla

(odobrena od ministrstva gradb M. G. 12235 z dne 4. maja 1932.)

za vozila vseh vrst (dvokolesa, prikolice vseh vrst, traktorje, tovorne in kmečke vozove, izvoščke, vozove za prevoz traverz, sodov, hlodov, sena itd.) ki jih mora imeti po naredbi ministrstva M. G. br. 4755 z dne 25. II. 1932 vsako vozilo

najkasneje do 31. decembra 1932

se dobe pri glavnem zastopstvu za Dravsko banovino

ELEKTROFONSKI DRUŽBI Z O. Z., LJUBLJANA, Aleksandrova 7.

Istotam gramofoni in plošče po brezkonkurenčnih cenah!

✝

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljeni sin in brat, gospod

Ljudovik Jesenšek

avtopodjetnik v Krškem

dne 5. decembra v 29. letu starosti, po muke polni bolezni nenadoma preminil.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 7. decembra ob 4. popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče v Krškem.

Krško, dne 5. decembra 1932. 14955

Ljudmila in Peter Jesenšek, starši — Ferdinand, Franc, Joško in Marica, bratje in sestra.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posestv«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma ih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Pozor, gostilničarji, restavraterji!

Bermet vino črnino iz Fruške gore nudi B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora, v sodih od 50 litrov naprej. To najboljše zdravilno vino je edinstveno na svetu. Odlikovano s prvimi nagradami. Brez Bermet vina Vaša gostilna ne bo napredovala. — Zahtevajte ponudbe od B. Marinkova, Sremski Karlovci, Fruška gora. 302

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnike (ce)
za obisk trgovine, uradov in privatnikov, sprejmem takoj. Zaslužek 30 %. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49644-5

Mladega potnika
reprezentativnega, za obisk privatnih strank, sprejmem takoj. Predstaviti se je osebno med 8. in 10. uro v Rožni dolini, cesta IV št. 23. 49651-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Dobro eksistenco
si lahko ustvarite! Pogoj: agilnost in gotovina 5000 Din. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Organizator«. 49682-3

Gospodično
iščem, ki bi prevzela na račun majhno preprosto gostilno v mestu na deželi. Potrebno je 1000—3000 Din kavcije v gotovini. Event. tudi lahko kupi. Prevzeti je treba takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49673

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Akademik instruira
z odličnim uspehom latinščino, francoščino in srbščino. Grigorovič, Gledališka 7/I. 49512-4

Akademik
vešč instruiranja, bi poučeval vse srednješolske predmete proti nizkemu honorarju. — Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Napredek«. 49507-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Vzgojiteljico dece
mlajšo ki govori perfektno nemško, iščem k dvema otrokoma — punčka 7 let in fantek 4 leta. Oferte s sliko na naslov: Albert Herzl, Beograd, Strahinića Bana 38. 49174-1

Praktikantinjo
mlajšo, sprejme dobro idoče podjetje. Ponudbe s fotografijo na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Razumna«. 49441-1

Mesarski pomočnik
samostojen, vajen pri šoku in prekajevalec, pošten in trezen, varčen, naj se takoj pismeno ogliasi pod šifro »Božični nastop 1932« na oglasni oddelek »Jutra«. 49354-1

Moško pisar. pomoč
z dovršeno trgovsko šolo, mlajšo, samsko, sprejme takoj trgovsko in industr. podjetje. Pogoji: popolno znanje slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, nemške stenografije in strojepisja. Ponudbe s priloženo sliko in označbo curriculum vitae, zahtevki in časom službenega nastopa na og. oddelek »Jutra« pod šifro »Ponudba L. K.« 49627-1

Izurjeno entlerico
pletenin sprejme takoj Parzer, Trnovski pristan 14. 49643-1

Samostojnega vodjo
sprejme trgovina s pohištvom. Potrebna kavcija 15.000 Din. V poštev pridejo samo resni reflektanti. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Za stalno«. 49588-1

Čevljar. pomočnika
za lukusna dela sprejme Alfonz Zarnik, Gajeva 9. 49661-1

Staino službo
in delo dobi kdor posodi 3500 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 49662-1

Mlado, čedno dekle
sprejme takoj gostilna »Jadran« v Ljubljani, Črnetova ulica 31. 49675-1

Vajenci ke

Frizersko učenko
do 16 let staro, čedne zunanjosti, sprejme v pridno sprejmem. Ponudbe s sliko na naslov: Hrabrič, frizer, Karlovac, Rečka 1. 49634-44

Krojaškega vajenca in pomočnika
prvovrstnega za male kose sprejme takoj Franc Sešek, krojač, Medvode štev. 16. 49664-44

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avto »Ford«
petsedežen, ugodno proda Josip Herlah, Laško pri Celju. 49678-10

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Z lastnim luksuznim avtomobilom
iščem kakršnokoli zaposlitev čez zimo, proti zelo majhni plači. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 49576-2

Ženska oseba
zelo zanesljiva, ki zna dobro kuhati in je zmožna samostojnega gospodinjstva želi primerno službo. Če bi bilo mogoče, da bi imela pri sebi tudi triletno hčerkico. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 49623-2

Kuharica
ki ljubi red in čistočo, želi službo pri boljši družini. Vešča je vseh gospodinjskih del in šivanja, ter govori slov., hrvaško in madžarsko. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 49639-2

Strojni ključavničar
zmožen samostojnega vodstva delavnice, išče stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49641-2

Dekle z dežele
pridno, zanesljivo in pošteno, želi nastopiti službo — najraje takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 49638-23

Strojnik-obratovodja
vešč in pošten, s prvovrstnimi spričevali, išče službo. Nastopi tudi kot skladiščnik proti kavciji. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod šifro »Strojnik«. 49070-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Hijacinte in tulpe
(gomolje) po nizki ceni nudi Sever & Komp., Ljubljana Gosposvetska cesta št. 5. 49214-6

Dva kinoaparata
znamke Erneman Zeiss-Ikon, in zvočno aparatura v najboljšem stanju poceni naprodaj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Radi bolezni«. 49032-6

Kaseta s srebrnim jedilnim priborom
kompletno za 12 oseb, starinska komoda, bronast lestenec, igralna miza in velik pet iz kašmirja naprodaj med 3. in 5. popoldne na Starem trgu 21/II, levo. 49617-6

Vinske sode
transportne, rabljene proda »Vinarna«, Ljubljana, poštni predal 162. 49632-6

Kmečko opravo
starinsko, lepo slikano — predmete za narodno nošo, kristalne stenske lestence, železen lestenec itd. poceni proda Antikvarijat v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4. 49658-6

Gugalni konj
dobro ohranjen, prava koža, ugodno naprodaj — Cesta v Rožno dolino 44. 49516-6

Oblekce
za punčke, za velikost 50 krat 30 cm (Puppenkleider), zelo srčkane, ugodno naprodaj in se izgotove po naročilu. Posebno lepo darilce otrokom za Miklavža in božič. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49610-6

Kompletne mobilije
omare in postelje, za dve osebi, za nižje sloje ali delavce, naprodaj v Kolodvorski ulici 36. 49665-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Poljske železnice tir
vsako dolžino do 2 km. od 7 kg meter teže, kakor tudi **vozičke** kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Poljska železnica«.

Staro železo, cink, baker in druge kovine
po najvišjih cenah kupuje **Fr. Stupica, železnina,** Ljubljana, Gosposvetska c. štev. 1. Istotam naprodaj dobro ohranjen pisalni stroj. 49047-7

Električni števec
rabljen, 220 V, 10 Amp. kupi Lojze Smuc, Šelenburgova ulica 6. 49672-7

Kupim avbo
lepo vezeno, dobro ohranjeno. Ponudbe z navedbo zadnje cene na oglas. oddelek »Jutra« pod »Avba« 49667-7

Moško kolo
močno in v dobrem stanju kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trpežno kolo«. 49478-7

Parni kotel
za izparivanje sodov, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kotel«. 49631-7

Excenter prešo
z 250 mm tlačne površine, krogljično prešo in škarje za pločevino v tabiah, vse že rabljeno, kupi Valdec Jožip, Brod na Savi, Starčevićeva ul. 74. 49630-7

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Občinska elektrarna Čakovec ima za prodaju razne **istosmjerne motore** 1—14 Ks 150 V do 300 Volta; ca 6000 rabljenih sijalica od 10 W do 300 Wata 150 V; 1 umjetno sunce Hanan sa 2 rezerve brenera 150 V; ca 50 rabljenih pegla 150 V, 400—500 Wati; 4 Fön aparata 150 V; ca 20 električnih lonaca rabljenih od ½ i 1 lt. 150 Wata; 1 mlin za kavu 150 Volti; ca 50kom. zidnih kraka za uličnu rasvjetu; ca 50 kom. viseće armature za uličnu rasvjetu; razne medicinarske aparate te stare izolatore sa podpračima. — Uprava Općinske Elektrarne Čakovec. 49628-29

Prodam:
VILO, novozidano, komfortno, tristanovanjsko, 610 m² vrta, pri novi cerkvi v Šiški, za Din 280.000;
VILO s štirimi stanovanji, preko 1000 m² zasajenega vrta, lepa sončna lega v Zg. Šiški, za Din 285.000;
PARCELO 750 m² veliko, pod Martinovo cesto, po 115 Din
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49000-20

Realitetna pisarna
Ljubljana, Wolfova ulica 1 posreduje pri nakupu in prodaji posestev, hiš, lokalov, parcel, pri najetju in oddaji stanovanj. Največja izbira in najugodnejše cene. 48902-20

Enodružinsko hišo
z vrtom takoj oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49094-20

Tvorniški objekt v Slavonski Požegi
primeren za vsako manjšo industrijo, z vpeljano elektriko za razsvetljavo in pogon, kana čacijo, vodovodom in stalnim vrelcem izvrstne pitne vode, radi preselitve zelo ugodno prodamo. V mestu je električna struja za pogon izpod 2 Din za Klw. Lahke se prevzame hipotekarnih ive trejjine vrednosti proti 8 % z amortizacijo, ali za gotov denar. Pojasnila daje Braća Nedela, Slav. Požega. 49161-20

Vila
z 8 stanovanji in vrtom v centru mesta na prodaj. Pojasn. daje tehnični biro, Gradišče 13. 49471-20

Nova hiša
enonadstropna, s 4 sobami, kuhinjo, kletjo in sadonosnikom, tik banovinske ceste 10 minut od kolodvora naprodaj za 50.000 Din. — Primerno za upokojenca ali obrtnika. Ponudbe na og. oddelek »Jutra« pod šifro »Obrtnik 50«. 49631-20

Redka prilika
Novozidano hišo, s hlevom dvarnico in delom njive, ob žel. postaji za 25.000 Din takoj proda Terezija Sater, Žiče, pošta Leše. 49629-20

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Vložne knjižice
kupite ali prodaste najbolje pri Komanditni družbi M. Jankole, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II. Telefon 30-52. 49306-16

Financirja
v blagu ali denarju, išče dobro idoča trgovina na deželi v ptujskem okraju. Natančnejši pogoji ustmeno ali pismeno. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra v Ljubljani pod šifro »Zanesljiv 5000«. 49637-16

Posodim
do 100.000 Din potom hranilne knjižice, v Ljubljani proti I. vknjižbi. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Varnost 100«. 49632-16

4000 Din posojila
nujno išče obrtnica. Vrnitev proti obresdim v enem letu, oziroma po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Sigurnost 555«. 49636-16

Družabnika
z Din 200—300.000 v gotovini ali knjižici sprejme večje mlinsko podjetje. Dobičkanosno in popolnoma sigurno — delež se lahko vknjiži. Sodelovanje željeno. — Ponudbe pod »Sigurnost 20« na oglasni oddelek »Jutra«. 49628-16

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

12 Din celodnevna hrana
zajtrk, kosilo in večerja. Dvakrat meso. Vprašati v trgovini na Glincah, Tržaška cesta 24. 49649-14

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Delavnico v najem
oddam v velikosti 96 m², električen pogon, na Jesenicah. Natančno se izve: Lampetova ul. 4, Jesenice - Fužine. 49633-17

Gostilno in trgovino
dobro idočo, z vsem inventarjem oddam v najem s 1. jan. 1933, vsled družinskih razmer. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49623-17

Sadje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (34)

Razna jabolka
po 2—3.50 Din bruto za neto povzetno: Postružin, Krško. 48948-34

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Zdravo vino
izvrstno, novina in starina, večja zaloga, po najnižji ceni naprodaj. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 49481-33

Prodam peso
za prašiče in krave. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49648-23

Štajersko vino
od 5 l naprej po Din 6.25 dostavi na dom Vinarna, Ljubljana — poštni predal št. 162. 49633-33

Vino
120 hl cvička in belega dolenca, izvrstne kvalitete prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dolenc«. 49656-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Odpadke od žage
dobro osušene, kratko žagane, v vsaki množini prodaja Ivan Slika, Metelkova ulica 4. 48900-15

Ia lipov les
1—2 vagona, iščem. Les mora biti popolnoma čist in suh, brez gč, zdrav, v debelinah 30—100 mm. Ponudbe pod šifro »Prima lipov les« na ogl. oddelek »Jutra«. 49639-15

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka
po nizki ceni sprejmem k zelo prijaznemu prvošolcu realne gimnazije. — Strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Učitelj«. 49457-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in vrtom oddam. Zelena jama, Ljubljanska ulica 55. 49602-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v krasni sončni legi oddam s 1. dec. v Franketovi ulici št. 4 (Bežigrad). Informacije daje Francot, vinotoč. Frankopanska 26 49417-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, plinom in pritiklinami, v visokem pritličju bližu bolnice oddam mirni stranki s 1. januarjem 1933. — Pozve se pri krojaču na Vidovdanski c. št. 20. 49642-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo takoj oddam na Rimski cesti 23. 49640-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, s kuhinjo, jedilno sobo, kopalnico in vsemi pritiklinami oddam s 1. januarjem družini z odraslimi rodbinskimi člani v Zeleni jami, Prešernova ulica štev. 15. 49655-21

Trisob. stanovanje
moderno, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49660-21

Dve stanovanji
dvosobno v vrtni hišici in trisobno v I. nadstropju oddam s 1. januarjem v Streliški ulici štev. 29. 49663-21

Več stanovanj
odda društvo hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova 6. 49670-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
z vsem komfortom, za vselitev 1. maja 1933 išče mirna in solidna stranka z otrok. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mirna stranka 262«. 49208-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo
separirano, čisto in sončno, ugodno oddam s 15. decembrom boljšemu gospodu ali gospodični — Cesta v Rožno dolino 44/II 49668-23

Sostanovalca
event. s hrano sprejmem v lepo in zračno sobo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49455-23

1 ali 2 solnčni sobi
s posebnim vhodom, v centru mesta takoj oddam 1 ali 2 boljšima osebama. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49620-23

Opremljeno sobo
lepo in čisto, s posebnim vhodom, elektriko in pranjem perila oddam 2 gospodoma po 170 Din na Celovški cesti 72, pritličje levo. 49657-23

Sobo z 2 posteljama
in hrano oddam v Židovski stezi 6. 49659-23

Sobo
lepo in solnčno, kakor tudi **podstrešno sobico** takoj ugodno oddam ob Tivoliju — Rutarjeva ul. št. 4a/I. 49646-23

Sobo v vili
oddam gospodu takoj ali s 15. decembrom. Rutarjeva ulica 4. 49645-23

Prazno sobo
veliko in strogo separirano oddam po ugodni ceni v Staniševi ulici št. 10 — Bežigrad. Za ogledati med 9 in 11. uro. 49666-23

Sobo
oddam s 15. decembrom solidni osebi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49688-23

Opremljeno sobo
na željo tudi s hrano, po zelo nizki ceni oddam 2 osebama v Ljubljani, Celovška cesta 84. 49674-23

Sobico
s poseb. vhodom in elektriko oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 49686-23

Sobo
s posebnim vhodom, zraven Poljanske gimnazije takoj oddam mirni gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49684-23

Sobo z 2 posteljama
oddam s 15. decembrom zakonskemu paru ali dvema boljšima gospodoma na Celovški cesti štev. 68 — dvorišče. 49681-23

Zdravstvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (40)

Moški in ženske
zajamčeno ozdravite kapavec. Novi za Din 104, stari za Din 184. Zdravilo pošilja potom pošt. povzetja Dr. Julius Berger, Zagreb, Medvegradska 48. 49422-40

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Prijatelja
inteligentu, najraje vdovca od 50 let naprej, želi spoznati premožna gospodična. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veseli božični praznik«. 49306-24

Herbstleiden!
Herzliche Grüsse — L... 49624-24

Nimam časa!
Božič? Pismo sledi, kakor želiš. Poljubljam. 49650-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Nadučitelj v pokoju
se želi poročiti z upokojenko ali tik pred upokojitvijo stoječo učiteljico, ali posestnico, bodisi kakšne ali vdova. — Prednost imajo dobre gospodinje. Pismene ponudbe, če mogoče s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena in dobra«. 49674-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Pozor!
Prodam prvovrstno, trovrstno, črno, oktavno **harmoniko** v najboljšem stanju ter lepimi glasovi! Ogleda se jo lahko vsak dan od 1. do tričetrt na 2. pop. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 49508-26

Kratek klavir
modern, skoraj nov, Panzerplošča, krasen glas, prodam. Dopise na Holobar, Maribor, Taborska 7. 49342-26

Jazz boben in banjo
kupi Franc Svetina, Mlino-Bled. 49622-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Farmo kokoši
najmodernejše urejeno prodam radi družinskih razmer. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Lepo življenje«. 49636-27

Volčjega psa
čistokrvnega, starega od 6 do 18 mesecev, kupi Valentin Drco, Sv. Trojica v Slov. goricah. 49677-27

Istrijanski brak
poldrugo leto star, izvrsten gonjač naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 49685-27

Kanarčki in prepelice
s kletkami po nizki ceni naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 49687-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Elektromotor
za trofazni izmenični tok 220-380 1½—2 KW kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Elektromotor« 49450—29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Špalirna
in druga sadna drevesca, galv. pocinjeno žico, kline, vijake in morebitne načrte nagavi najceneje A. Smerdelj, Rutarjeva 4. 49393-30

Smuči
vseh dimenzij in fason, specijalne izdelave, nudi Vam najceneje od zaloge Franc Pogačnik, Dobrava Podnart. Trgovci poseben popust! 49559-30

Maribor, Mlinska 8
Britje 2 Din, striženje 4 Din. — Brušimo britve in škarje. 49651-30

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Nisem družabnik
Josipa Kvas, šoferja, Trebnje, niem plačnik njegovih dolgov. Josip Novak, Trebnje. 49655-31

Telefon. naročnike
ki nameravajo odpovedati svoje številke, prosim, da se zglase na tel. št. 33-27. 49671-31

Podpisani naznanjam
da niem plačnik dolgov, katere bi napravila moja žena Antonija Kern od današnjega dne naprej. — Rošpoh, dne 5. dec. 1932. Josip Kern. 49676-31

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Denarnico
sem izgubila od Nove založbe do trgovine Krisper. Pošten najditelj se naprosa, da jo proti nagradi odda v oglasnem oddelku »Jutra«. 49669-28

Pomotoma vzeti paket
za Nuško Polanc, včeraj popoldne v Nar. domu, naj se odda na naslov: Ivan Polanc, frizer, Kopitarjeva ulica 1. 49683-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Drva in premog
pri
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Stari hvarski prošek

vino za praznike (okrepilo za rekonvalescente), izbrano, več let staro vino, priporočamo vsaki hiši. Zaradi krize znižane cene: Din 16.— liter franko, pošta Grablje ali železniška postaja Split-Metković. Po pošti pošljemo sodček od 15 litrov. Z železnico 50 litrov in več. Vse po povzetju. Sodček vzamemo nazaj. Poskusite ta izborni prošek, pa se boste prepričali!

LOVRO TUDOR
vzorni vinogradnik
Malo Grablje, Hvar, Dalmacija

PUH - PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

RAZPIS.

Mestno načelstvo razpisuje za leto 1933

ODDAJO VOŽENJ

pri mestni plinarni ljubljanski.

Zapečatene ponudbe je poslati ravnateljstvu plinarne pod značko »Ponudba voženj« do **15. decembra 1932 opoldne.**

Podrobni pogoji so na razpolago pri ravnateljstvu.

Ravnateljstvo si pridržuje pravico oddaje ne glede na najnižjo ponudbo. 14939

Ljubljana, dne 5. decembra 1932.

Mestno načelstvo.

Natječaj

Munjara slob. i kr. grada Karlovca u Karlovcu raspisuje ovime natječaj za popunjenje slobodnih mjesta činovnika i službenika gradske munjare (električne centrale) i vodovoda i to:

16 komercialne struke i
40 tehničke struke.

Pobliže uvjeti mogu se vidjeti u oglasu službenih novina Savske Banovine (Narodne novine od 6. XII. 1932).

Natjecatelji imadu odgovarati općim uslovima propisanim statutom za službenike općine sl. i kr. grada Karlovca za koje vrede opće ustanove zakona o državnim činovnicima.

Molbe se imadu podnijeti najkasnije **do 12. decembra 1932** na upravu gradske munjare i vodovoda u Karlovcu.

Karlovac, dne 1. decembra 1932. 14928

Munjara sl. i kr. grada Karlovca.

†

Potrtim srcem javljamo pretužno vest, da nam je v nedeljo dne 4. decembra, po prejemu svetotajstev za umirajoče, v 76. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal ata, stari ata itd., gospod

Havliček Ivan

brz. in telef. mojster v pokoju

Pogreb nenadomestljivega in nepozabnega bo danes ob 16. uri popoldan izpred hiše žalosti, Resljeva cesta 22, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1932. 14953

CIRIL, ALOJZ, FRANC, DRAGO, MAKS, VIKTOR, VLADO, JOŽKO, sinovi — MARA por. ŠIVIC in ERNA, hčeri — Sinahe, in zet, obitelj KASTANATOS in ostali sorodniki

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

137.

Tarzan se je branil z vso divjo besnostjo svoje krepke nature. A ni se mogel rešiti. Dasi je čutil, kako so njegovi udarci padali po živih telesih in kako so se njegovi zobje zadirali v meso, se mu je vendar zdelo, da je nasprotnikov čedalje več. Počasi so ga zmogli in vrgli na tla. Nato so mu zvezali roke in noge na hrbtu.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.